

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXI • Núm. 1.052 • 225 ptes.

18 • novembre • 1999

«Què és el temps?
Quan ningú no m'ho pregunta, ho sé.
Quan algú m'ho pregunta, no ho sé»
Sant Agustí

El Papa escriu una carta a la gent gran

Germanys i germanes ancians

El Papa reafirma la importància de valorar i honrar la gent gran.

Amb motiu de l'Any Internacional de la Gent Gran, convocat per a aquest 1999 per les Nacions Unides, Joan Pau II ha escrit un document amb què pretén cridar l'atenció de tota la societat «sobre la situació de qui a causa del pes de l'edat ha d'afrontar freqüentment molts i difícils problemes». En aquesta carta, el Papa s'adreça als seus coetanis d'una forma molt personal, entranyable i amistosa, amb el cor i la ment d'un ancià, l'esperit del qual és jove i el cos, vell. El text explica com la tercera edat pot ser un moment extraordinari per a la vida

de les persones i del món si es viu a la llum de la fe. Això ho han constatat els 170 participants en unes jornades per a religiosos i religioses majors de 60 anys, organitzades per la Confer (Conferència Episcopal de Religiosos) i FERS (Federació Espanyola de Religiosos Sanitaris).

En aquest número també us oferim el comentari del psiquiatre Giacomo Dacquino, especialista en tercera edat, sobre la carta del Pontífex i el testimoni de Dolors Condom i Gratacós, catedràtica jublada de Llatí.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Milers de cristians participen cada any en la Jornada Diocesana.

Jornades diocesanes de Barcelona, signe de comunió eclesial

El cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles enguany convida especialment els fidels a participar en la VI Jornada Diocesana que amb el lema «2.000 anys d'Evangelí» marcarà l'inici de les celebracions del Tercer Mil·lenni. La cita, el 28 de novembre al Palau d'Esports, una data molt esperada per començar l'any litúrgic compartint la mateixa taula eucarística.

Us informarem àmpliament sobre aquest esdeveniment, però abans hem

volgut oferir-vos un recorregut per la història de les cinc jornades diocesanes que s'han celebrat a la diòcesi. Una jornada que va néixer el 1994 amb la intenció d'aplegar sota un mateix sostre els cristians d'arreu de la diòcesi per pregar per uns objectius concrets i compartir la fe en el que ha esdevingut un impressionant acte de reafirmació de valors com els de la família o la solidaritat envers els marginats.

Pàg. 20

PÀG. 17

Entrevista a Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, nou bisbe de Lleida

Congrés internacional a Vic sobre Gerbert d'Orlhac

Del 10 al 13 de novembre es va celebrar a Vic el congrés internacional *Gerbert d'Orlhac i el seu temps: Catalunya i Europa a la fi del 1r mil·lenni* amb l'objectiu d'apropar-se a la figura d'aquest monjo occità que va estudiar a Vic i Ripoll entre els anys 967 i 970, i que l'any 999 va ser nomenat Papa amb el nom de Silvestre II.

Entre els participants cal destacar la presència de Pierre Riché, professor emèrit de la Universitat de París, Thomas N. Bisson, Christian Lauranson-Rosaz, Walter Brandmüller, i de molts altres historiadors i investigadors catalans, europeus i dels Estats Units.

Pàg. 24

Sumari

Pàg. 7

Units contra la pena de mort

Pàg. 10

Viatge de Joan Pau II a l'Índia i Geòrgia

Pàg. 18

Lleida recupera la memòria del Camí de Santiago

Pàg. 19

Robatori de tres frontals d'altar barrocs a Bossost

Pàg. 30

Endinsar-se en la història monàstica catalana

Editorial

«...donaran fruit a la vellesa» (Salm 92)

«**E**ls justos donaran fruit a la vellesa, continuaran plens d'ufana i de vigor», són paraules del salm 92 recordades pel papa Joan Pau II a la carta dedicada als ancians. Unes paraules plenes d'autenticitat, en tantes persones grans que viuen la darrera etapa de la seva vida, amb una gran fortalesa humana i espiritual i alhora amb el seu exemple, la seva disponibilitat i la seva experiència donen fruits continus entre les persones que els rodegen.

El mateix Sant Pare n'és un exemple, ha acceptat plenament la seva condició d'ancià, i també les seves limitacions físiques, però sap que encara pot donar molts fruits per a l'Església i per al món, ell ens ensenya que el desgast ocasionat pel pas dels anys i per les contrarietats de la vida no afecten necessàriament la fortalesa espiritual que pot mantenir-se plena d'ufana i de vigor.

Per això Joan Pau II ha volgut escriure aquesta carta, perquè és conscient de ser un ancià que s'adreça a tots els altres ancians, i ho pot fer des de la mateixa alçada i des de la mateixa situació. Tots aquests factors contribueixen que el text sigui molt planer, molt de «tu a tu», en definitiva, molt proper.

Aquella imatge entranyable d'un grup de persones grans parlant de les seves coses, recordant els vells temps i compartint les dificultats de la vellesa i de la malaltia, sembla l'ambientació perfecta des d'on el Sant Pare escriu aquestes ratlles plenes de sentiments.

Però a més d'ancià entre els ancians el Papa és el Pastor de l'Església i també en aquesta carta, ens dona el seu magisteri i els seus ensenyaments doctrinals i bíblics sobre la vellesa. En aquest sentit, el Pontífex afirma que el servei a l'Església

no és qüestió d'edat, el cristià ho és sempre, i en la darrera etapa de la vida no es pot perdre l'entusiasme, ni la «joventut incorruptible de l'esperit».

El Sant Pare, també parla de la mort, amb realisme, però afrontant-la sense por, des de l'esperança de la fe, com ja ho va fer aquell gran sant que va ser Francesc d'Assís quan parlava de la mort com d'una «germana», perquè «en Crist, la mort, que és per a molts una realitat dramàtica i desconcertant, és rescatada i transformada, fins a presentar-se com una germana que ens condueix als braços del Pare».

Joan Pau II recorda també l'important paper que han de tenir els ancians en la societat i en l'Església, perquè ells són els dipositaris de la memòria col·lectiva, en un temps concret, aquest segle xx, marcat per fets tan significatius com les dues guerres mundials plenes de morts i de conseqüències tràgiques per a la humanitat, la guerra freda o la cursa d'armament, passant per la joiosa caiguda dels règims totalitaris de l'Est o la dramàtica guerra dels Balcans, tan recent.

Com a cristians el paper dels ancians és preciós i insubstituïble, l'Església —afirma el Papa, adreçant-se als seus coetanis— «aprecia els serveis que podeu seguir prestant en els diversos camps de l'apostolat, compta amb la vostra oració constant, espera els vostres consells fruit de l'experiència, i s'enriqueix amb el testimoni evangèlic que doneu dia rere dia».

Un possible resum de la carta papal podria ser: «L'Església encara us necessita», necessita matri-monis cristians ancians, vidus, vídues i solters ancians, religiosos i religioses, sacerdots i bisbes ancians, necessita certament el servei apostòlic d'un Papa que també es ancià.

Sumari

7

Units contra la pena de mort

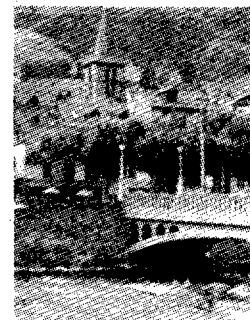
10

Viatge de Joan Pau II a l'Índia i Geòrgia

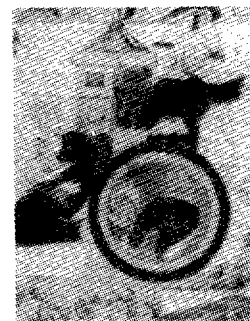
18

Lleida recupera la memòria del Camí de Santiago

19

Robatori de tres frontals d'altar barrocs a Bossost

30

Endinsar-se en la història monàstica catalana

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Manuela Vázquez, MADRID; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberonet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Al capvespre de la vida

■ Carta de Joan Pau II a la gent gran

ROMA.— De forma inesperada, el Papa ha agafat paper i ploma i ha dirigit una carta a la gent gran. Es tracta d'un document on hi ha reflectit molta part personal. És un text en què el Sant Pare es dirigeix als seus coetanis amb el cor i la ment d'un ancià, l'espe-

rit del qual és jove i el cos vell. Directa i amistosa, la carta comença amb una reflexió sobre el salm 90: «Ni que visquéssim setanta anys / i els més forts fins a vuitanta / al capdavant són de fatigues inútils / s'escolen de pressa, i passem volant.»

Amb motiu de l'Any Internacional de la Gent Gran, convocat per aquest 1999 per les Nacions Unides, el Papa ha escrit un document en què pretén cridar l'atenció de tota la societat «sobre la situació de qui a causa del pes de l'edat ha d'afrontar freqüentment molts i difícils problemes». El document inclou records personals del Sant Pare, referències a la Bíblia, reflexions sobre els esdeveniments històrics que marquen aquest segle que acaba i sobre com la tercera edat ha inspirat els grans autors cristians i clàssics.

La carta explica com la tercera edat pot ser un moment extraordinari per a la vida de les persones i del món si es viu a la llum de la fe. «He sentit el desig, sent jo també gran, de posar-me en contacte amb vosaltres —escriu el Sant Pare. Ho faig donant gràcies a Déu pels dons i oportunitats que fins avui m'ha concedit en abundància.» I assegura que «el do de la vida, malgrat la fatiga i el dolor, és massa bonic i preciós perquè ens en cansem».

Un dels passatges destacats tracta la visió de la vellesa a la Sagrada Escripura en què es pot comprendre que «cada edat té la seva bellesa i les seves tasques» i recorda l'exemple d'homages i dones com Abraham, Sara, Moisès, Tobies, Eliazar, Zacaries, Simeó, Anna, Nicodem i Pere.

Eutanàsia

La carta es refereix a l'eutanàsia com una visió desesperada de la vellesa: «Fins i tot s'arriba a proposar amb certa insistència l'eutanàsia com a solució per a les situacions difícils. Aquest concepte ha anat perdent aquelles connotacions d'horror que genera en els que són sensibles al respecte de la vida.» Per això, recorda que es tracta d'una violació de la llei divina.

El Papa reafirma que és important que la societat honori i valori els ancians, i que en la cultura actual sovint no hi ha espai per a ells. Joan Pau II es refereix a la gent gran com «els dipositaris de la memòria col·lectiva» i crida a la solidaritat entre generacions. El Papa manifesta que «honrar la gent gran suposa un triple deure envers ells: acollir-los, assistir-los i valorar les seves qualitats».

El Papa ha escrit una carta molt personal als ancians.

Especialment es dirigeix als joves, per recordar-los que els més grans poden oferir-los el seu suport i que han d'estar al seu costat amb amor i generositat.

«L'edat avançada és símbol de maduresa, experiència i interpretada com a signe de benevolència divina», explica el Sant Pare. «Fins i tot quan la mort serà racionalment comprensible des de l'aspecte biològic—subratlla—no és possible viure-la com alguna cosa que ens resulti "natural". Ens preguntem què hi ha més enllà del mur de l'ombra de la mort. La resposta ve de la fe, que il·lumina així el misteri de la mort i infon serenitat en la vellesa, no considerada i viscuda ja com a espera passiva d'un esdeveniment destructiu, sinó com un apropament prometedor a la fita de la plena maduresa.»

«Sento una gran pau quan penso en el

moment en què el Senyor em cridi: ¡de vida a vida!», diu el Papa. Per al Pontífex, la vida a la terra «és bella malgrat les limitacions i els patiments i ha de ser viscuda fins al final. (...) Des d'una perspectiva cristiana, la darrereria de l'existència terrena té els trets característics d'un "pas", d'un pont estès des de la vida cap a la vida». Joan Pau II també afirma que «al mateix temps que us desitjo, estimats germans i germanes grans, que visqueu serenament els anys que el Senyor hagi disposat per a cadascú, em resulta espontani compartir fins al fons amb vosaltres els sentiments que m'animen en aquest tram de la meua vida, després de més de vint anys de ministeri a la seu de Pere, i a l'espera del tercer mil·lenni, ja a les portes. Malgrat les limitacions que m'han arribat amb l'edat, conservo el gust per la vida. Dono gràci-

es al Senyor per això. És bonic poder-se gastar fins al final per la causa del Regne de Déu».

Joan Pau II no oblida el servei prestat per religiosos i religioses, i mostra la seva proximitat espiritual i el seu aplexi per l'obra d'assistència realitzada pels ordes i congregacions religioses: «¿què no he de fer sinó enviar des d'aquí un pensament ple d'admiració i gratitud a les congregacions i als grups de voluntariat, que es dediquen amb cura especial a l'assistència dels ancians, sobretot dels més pobres, abandonats o en dificultat?»

També té un record per als sacerdots i bisbes actualment jubilats i per als «religiosos i religioses ancians que per llargs anys heu servit fidelment la causa del Regne de Déu».

Reaccions

«Tinc 67 anys i agraeixo al Sant Pare aquesta carta plena d'esperança i meditació», assegura el cardenal James Francis Stafford, president del Consell Pontifici per als Laics. «El Papa aporta la seva contribució autoritzada i afectuosa, "de primera mà", per donar a aquest Any de la Gent Gran l'autèntic sentit de la vellesa. Les acaballes de la vida estan plenes de color si s'il·luminen amb la llum sense fi, que és Crist.»

Per la seva banda, Mons. Stanislaw Rylko, secretari del mateix Consell Pontifici, constata que «la carta és un testimoni impactant sobre la forma en què el Papa viu i afronta els problemes relacionats amb la vellesa. No té por de mostrar els seus límits i la fragilitat que es deriven dels anys. No fa res per amagar-los. Quan parla amb els joves no té cap problema per dir "sóc un prevere gran... però el servei a l'evangeli no és qüestió d'edat". Per això, continua complint la seva missió de successor de Pere, mirant de lluny, amb l'entusiasme de l'única joventut incorruptible, la de l'espirit». (C.C.)

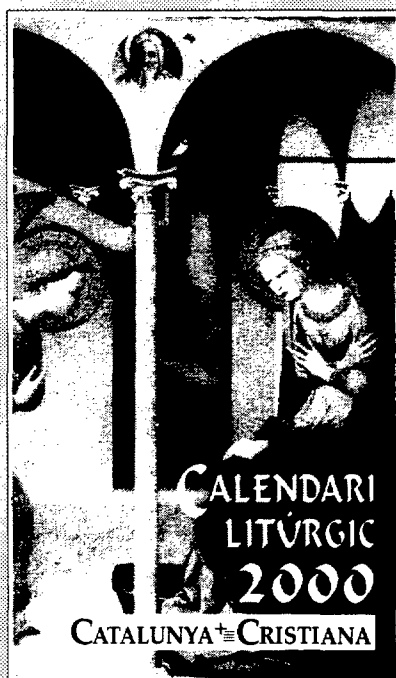
TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
c/ Fulton, 24 - c/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

ELS NOSTRES CALENDARIS 2000

ANY DEL GRAN JUBILEU

«Amb la mirada fixa en el misteri de l'Encarnació del Fill de Déu, l'Església es prepara per travessar el llindar del 3r mil·lenni» (Joan Pau II).

*Adreceu-vos per telèfon,
per correu o bé personalment
a l'associació*

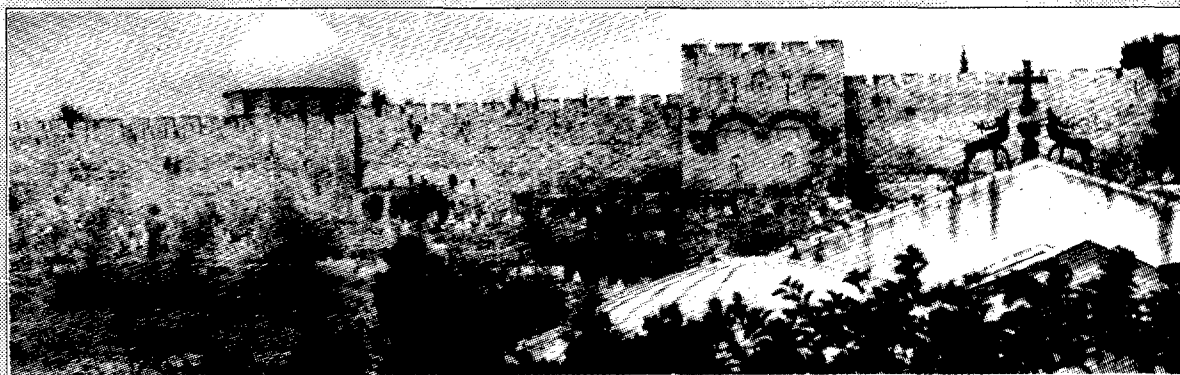
**AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA**

Pl. Urquinaona, 11, 3r 3a A
08010 BARCELONA
Telèfon 933 013 718
Fax 933 023 264

PELEGRINS DE LA PARAULA AL PAÍS DE JESÚS

Del 28 de novembre al 5 de desembre

TERRA SANTA

Pelegrinatge contemplatiu sota el guiatge de Mn. Joan E. Jarque i Jutglar
Una bona manera de preparar-se per al Jubileu de l'Any 2000

I també: Terra Santa Cap d'Any - del 28 de desembre al 4 de gener del 2000

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

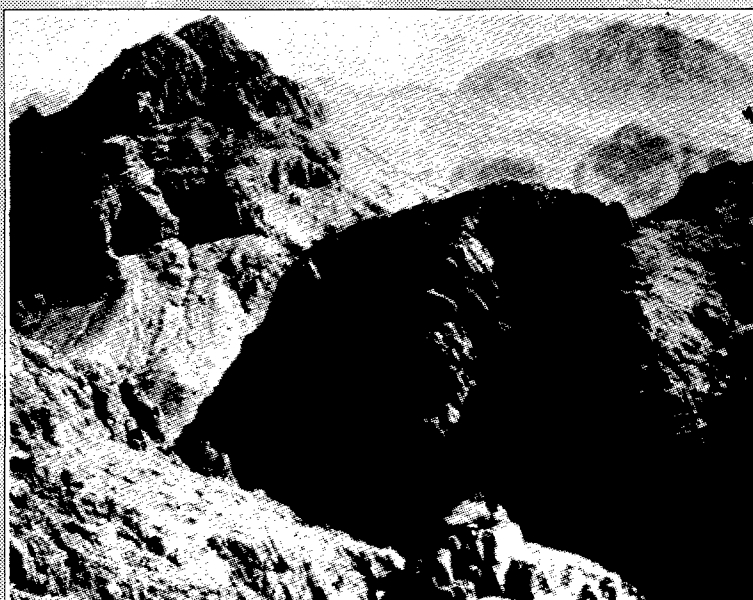

MERCATRAVEL S.A.

VI PELEGRINATGE PELS CAMINS DE LA TERRA PROMESA

SINAI

Del Nil a les fonts del Jordà

**Del 20 al 31 de
març del 2000**

- El Caire
- Sinai
- Jordània
- Jerusalem

*Tot refent el camí cap
a la terra promesa*

ARQUEBISBAT DE BARCELONA: COMISSIÓ DIOCESANA PER AL JUBILEU DEL 2000

PELEGRINATGE JUBILAR DIOCESÀ A ROMA amb motiu del Gran Jubileu

Mes de maig del 2000

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

ROMA / SUBIACO / PORT D'ÒSTIA

Opció A: Autocar
Del 15 al 22 de maig

Opció B: Avió
Del 16 al 21 de maig

Les inscripcions són obertes

Demaneu informació a:
la vostra parròquia,
centre de culte,
comunitat, moviment,
associació...
i també als Amics de
Catalunya Cristiana

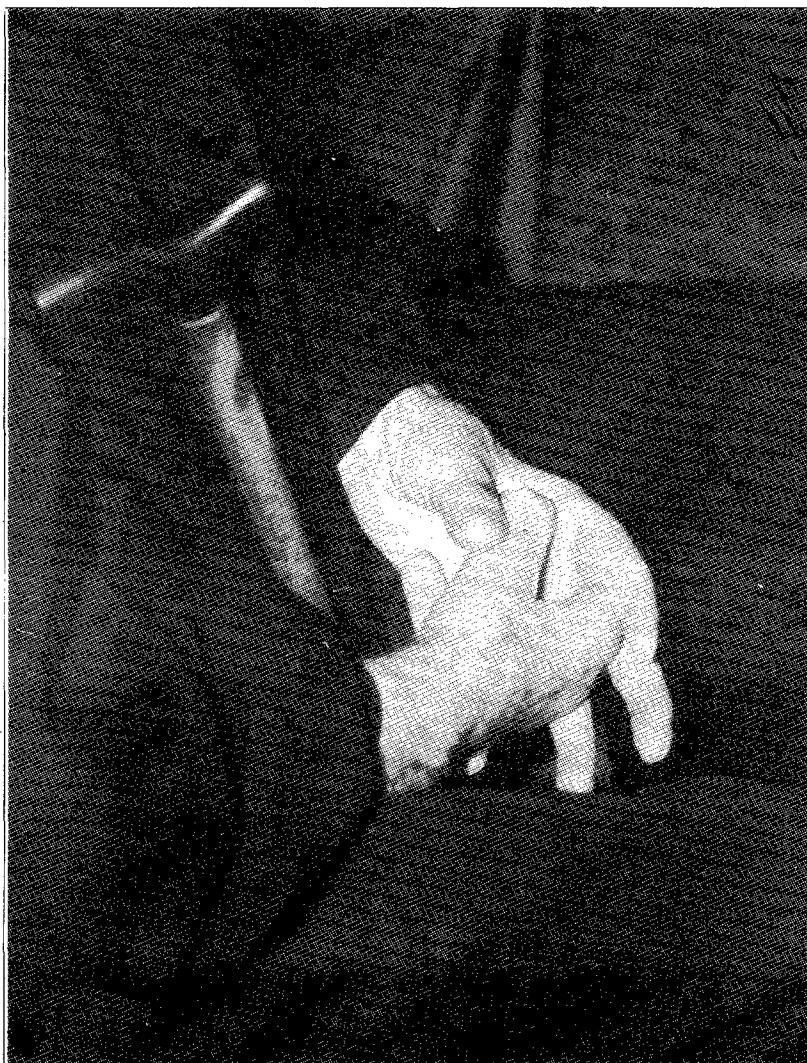
L'art d'envellir

■ El psiquiatre Giacomo Dacquino comenta la carta del Papa

MILÀ.— «És un text important, un document que ensenya a l'home d'avui com envellir. Es tracta d'una habilitat que el Papa demostra haver après bé», explica Giacomo Dacquino, psiquiatre turinès, especialista en la tercera edat, autor de nombroses publicacions sobre el tema.

Dacquino manifesta que Joan Pau II no tanca els ulls davant les limitacions de l'edat i que conserva valerosament el gust per la vida i dóna gràcies a Déu per això: «Podríem dir que amb aquestes afirmacions el Papa es caracteritza com un gran geriatre. Ho dic amb molt de respecte, conscient del que poden ajudar les seves paraules a la gent gran, els seus «germans i germanes ancians», aquesta part de la humanitat cada cop més sola i en augment, com demostren les estadístiques.»

El Papa, a la seva carta, convida a conservar el gust per la vida. Segons l'especialista, «aquest missatge el poden aprofitar els ancians adonant-se que viure bé, viure amb gust, és un problema de qualitat de l'existència, més que no pas de quantitat. El gust per la vida es troba estretament vinculat a l'aspecte afectiu». En aquest sentit, Dacquino destaca que l'afectivitat s'ha de viure en totes les seves manifestacions: envers el cònjuge, envers els familiars i envers els amics, ja que «hi ha un

Les persones grans han de conservar el gust per la vida.

enorme ventall d'afectivitat a practicar. No només envers els fills. És sabut que els fills es troben molt sovint lluny, absents. Potser utilitzen la persona gran com a mainadera i després se n'obliden. (...) També és expressió d'afectivitat, no ho oblidem, l'amor envers Déu».

Socialització

Sobre la necessitat que assenyalava el Pontífex de fer tot el que calgui perquè els ancians continuïn a la família, cosa no sempre factible, el psiquiatre turinès sosté que «el gust per la vida es conserva no només en l'exercici de l'afectivitat, sinó amb la pràctica de la socialització: llegir, estudiar, aprofundir la pròpia cultura. Tenir "gust de la vida" és dedicar-se al que jo anomeno fúting cerebral. L'ancià no ha de sentir-se apartat. Ha de fer-se nen, en el sentit de tornar a l'edat dels "perquè" del nen. Ha de conservar intacta la curiositat. És la curiositat la que salva».

Giacomo Dacquino comenta que l'afectivitat no ho és tot i que «cal també la fe. La persona que té motivacions d'ordre espiritual viu més i millor, això està comprovat científicament. La fe no ofereix només una perspectiva ultraterrena, sinó que sobretot allunya l'angoixa de la mort, aquesta dimensió d'obscuritat a la qual el Papa es refereix en la seva carta i que fa por a l'home.» (Zenit)

La Confer i la FERS van organitzar unes jornades per a religiosos

Continuar donant fruits a partir dels 60 anys

MADRID.— «Aquesta carta del Sant Pare als ancians ha arribat molt a prop de les persones grans perquè ell mateix es posa com a exemple, està escrita en primera persona. És un text que ha estat molt ben rebut per la seva proximitat, perquè el Papa explica com "cremar" la vida en el bon sentit. És una carta maquíssima i crec que és un dels escrits més bonics que s'han fet sobre la tercera edat.» Aquestes són les paraules de Luis Miguel Villegas, director del departament d'Acció Social de la Confer (Conferència Episcopal de Religiosos) i vicepresident de Càritas espanyola, en finalitzar unes jornades per a religiosos i religioses majors de 60 anys.

Aquestes jornades, celebrades el 8 i 9 de novembre passat a Madrid, van tenir lloc amb el lema «Continuem donant fruit». Segons Villegas, «hem volgut retre homenatge a la gent gran i també conscienciar tothom de la seva situació, també a ells».

L'aportació dels religiosos més grans de 60 anys a la societat, a l'Església i a la vida religiosa van ser els tres temes sobre els quals es va reflexionar els dos dies, mitjançant treballs de grup. Els ponents van ser Teresa Ruiz, María Jesús Madra-

zo i Severino Alonso.

«Quan parlem de les persones grans diem que aporten "experiència", que és un concepte que a vegades resulta abstracte. Nosaltres voldríem assenyalar que a més d'experiència, aporten coses reals i tangibles. Això es veu molt clar en el cas dels religiosos, que no ens jubilem mai», assenyalava Villegas. En aquesta línia, explica que molts religiosos i religioses que s'han dedicat a la sanitat o a l'educació, quan es jubilen, s'aboquen a l'acció social.

Aquestes jornades han estat organitzades per la Confer i la Federació Espanyola de Religiosos Sanitaris (FERS) i han comptat amb la presència de 170 persones. «És important que els religiosos i religioses siguem conscients del que aportem a la societat i també és important que l'Església vegi què hi aportem, perquè som Església», assenyalava el responsable d'Acció Social de la Confer. I afegeix: «Observem que la gent gran manté el tipus davant la manca de vocacions. Penso que això és un signe dels temps molt clar, que potser ens diu que determinats sectors han de ser ocupats per laics. L'Església no som només els sacerdots,

els religiosos i les religioses...»

Segons els organitzadors de la trobada, «la vida consagrada, l'Església i la societat necessiten, avui més que mai, els jubilats. Són com una paràbola en la qual hem de continuar llegint i reinterpretant la nostra pròpia identitat». També consideren que «la missió del consagrat no s'esgota en les activitats que realitza, en els ministeris que presta dins i fora de la

comunitat, sinó que engloba molt més. Per dir-ho d'alguna manera, la missió es troba a fer i a deixar-se fer, en el silenci i en la paraula, en la soledat i en la comunió, en l'entrega a Déu i en el servei al proïsme, en la renúncia i en l'adhesió, en l'acceptació i en l'alleujament del patiment, en la creu i en el Tabor, en el testimoni de la pròpia vida i en els programes ben pensats». (R.M.J.)

**CASA
GAY**

**SERVICIO DE ALQUILER PARA
FIESTAS Y BANQUETES.**

**SILLAS, MESAS, CRISTALERÍA,
VAJILLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14

Tel. 933 181 495 - 933 016 731- Fax 934 124 455

«Anem envellint aprenent cada dia una cosa nova»

■ Dolors Condom i Gratacós, catedràtica jubilada de Llatí

Dolors Condom fa que les anomenades llengües mortes tinguin una vida extraordinària. Aquesta catedràtica jubilada de Llatí, col·laboradora de la Fundació Bernat Metge, va ser guardonada el 1991 amb la Medalla President Macià en reconeixement als seus mèrits en el treball. És una incansable autora

d'articles sobre l'antiguitat clàssica i un pou de ciència —un pou d'humanitats per ser exactes—, i explica en aquesta entrevista com la vellesa ha estat des de sempre —de la Bíblia als clàssics— un tema recurrent en literatura. Dolors Condom viu a Girona des d'on llegeix, escriu i aprèn cada dia una mica més.

—El Sant Pare defineix en la seva carta als ancians la vellesa com a tardor de la vida, i cita Ciceró. Què ens diuen els clàssics, d'aquesta etapa vital?

—S'han preocupat sempre de qüestions humanes, i és natural que també ho facin d'aquesta etapa de la vida que és la vellesa. En dir literatura podem remuntar-nos més enllà de la Bíblia, i dins la literatura clàssica trobem l'obra de Ciceró que cita el Papa, *De senectute*, que avui té encara vigència. Ens diu que aquesta és una etapa important de la vida en què l'home no s'ha d'apartar de la realitat ni de si mateix. En la vellesa hi ha afebliment de forces del cor però un naixement de les forces de l'esperit, i no en va hi ha l'experiència acumulada de tants anys.

Fins i tot un llibre del català Leandre Amigó dedicat a la vellesa recull les paraules de Ciceró, entre altres poetes, molts d'ells catalans. De clàssics que s'hagin interessat per la vellesa podem citar Plató, Aristòtil, Xenofont i altres poetes com Virgili, Ovidi i Horaci, que tenen punts de vista diferents. Plaute, dins la comèdia, també mostra la presència dels ancians, però potser amb un to més irònic, com Terenci. Presenten als ancians amb menys respecte que Ciceró.

—La carta de Joan Pau II als ancians insta els joves a no menysprear ni oblidar la gent gran. Pensa que se'ls respecta prou?

—Crec que hi ha un respecte per la vellesa, es té en compte que les persones

Dolors Condom a casa seva, envoltada de llibres dels clàssics grecs i llatins.

grans han pogut acumular molts coneixements i se'ls demana consell. Jo mateixa m'hi he trobat, i no només per qüestions intel·lectuals sinó també per la vida quotidiana de cada dia.

No hi ha res més veloç que el temps, i ja s'hi pensa, però no tant com caldria. Hi ha també una visió de la vellesa una mica negativa: estaré malalt, no podré fer res... cal canviar de perspectiva i valorar tot el que podem fer de grans que no podíem disfrutar de joves.

—La vellesa, segons el Pontífex, és una època privilegiada. Hi està d'acord?

—I tant! Potser s'afebleixen les forces, però pot donar-se un creixement intel·lectual i espiritual i unes ganes de fer coses més grans. Els metges aconsellen la gent gran que faci activitats, i per fer-les no és necessari tenir força o un cos apropiat sinó ganes d'aprendre. Només cal veure com han proliferat les aules per a la gent gran. Soló ja deia al segle VI que anava envellint sense deixar d'aprendre cada dia una nova cosa. La vellesa és privilegiada perquè, en general, és una etapa en què hom té més seny, prudència, coneixements i tolerància. Sempre hi ha excepcions i ens podem trobar amb un tarannà no tolerant, però quan s'han acumulat tantes experiències, vivències i coneixements s'aconsegueix aquest respecte. Per a mi és un privilegi en aquest sentit, una etapa rica en coneixements.

—Com més grans, més reflexionem sobre la mort?

—La vellesa propicia certament la reflexió sobre diferents temes, i molt espe-

cialment el de la mort, perquè naturalment una persona d'edat té la sensació que la mort és més propera. Hi ha tantes excepcions, però... La reflexió sobre la mort i la transcendència s'accentua.

—Envellir és un art?

—No en sabem, ens caldria una pedagogia de l'envelliment. De fet, aquest Any Internacional de la Gent Gran que estem celebrant ha posat sobre la taula aquesta qüestió. Els gerontòlegs diuen que l'any 2020 hi haurà molta més gent gran, els vells joves. La vellesa s'entendrà com a segona joventut. I la vellesa, com deia Simon de Beauvoir, ens concerneix a tots, i especialment a les dones, que vivim més temps!

—El Papa insta la gent gran a intensificar la pregària i la dedicació a la caritat. Pensa que amb l'edat hi ha el

Una carta entranyable

Els vaticanistes han vist en la carta del Sant Pare als ancians el gest d'una persona gran que se sap gran i que vol compartir-ho amb els seus coetanis. El to de la carta s'allunya de la fredor d'altres documents de la Santa Seu i sembla la confessió d'un vellet a la vora del foc. Amb l'habitual estructura de repassar les llums i ombres del seu temps, el Papa ha aconseguit una carta emotiva i humil, plena de referències bíbliques a la saviesa que suposa fer-se gran. La premsa italiana ha situat la carta com un dels darrers documents més aconseguits del Sant Pare, destacant-ne sobretot el to senzill, la realitat dels plantejaments i l'esperança que traspuja. La carta, signada l'1 d'octubre, s'ha publicat quan el Papa té ja 79 anys, i assumeix plenament la seva condició de persona anciana. Els vaticanòlegs reconeixen que és bo que el Pontífex parli des de la seva experiència perquè converteix les seves exhortacions en paraules plenes de vida i significat, i no en purs documents escrits des de la teoria o des d'un despatx.

perill de tornar-se egoista i replegar-se en un mateix?

—Podria donar-se. Cal pensar també en la soledat i la malaltia, però aquestes no són patrimoni de la gent gran. Però jo penso que més que egoisme hi ha una tendència a estar en companyia i compartir —pensem en els grups de Vida Creixent, molt actius— i a gaudir de plaers que durant la joventut no es poden donar: l'enfortiment de l'amistat, la relació amb la gent que t'envolta, l'estimació més gran a la natura...

Miriam Díez

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro: mobles, tota classe de pintures, talles, porcellanes, joguines, nines de porcellana, nines espanyoles: «Mariquita Pérez», «Juanín», «Gisela», «Quique», «Mari Cris», «Milli», mantons de Manila, joies, rellotges de tot tipus, plata, llibres, mapes, etc.

Pago al comptat. Discreció i confidencialitat.
Pregunti sense cap tipus de compromís.

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona Tel./fax 933 189 426 - Tel. mòbil: 609 380 039

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

Espanya

església en el món

Units contra la pena de mort

■ La causa de l'únic espanyol condemnat a mort als EUA impulsa a Espanya la lluita contra la pena capital

Joaquín José Martínez és el «rostre» de la lluita que molts espanyols tenen contra la pena capital. La seva entrada al corredor de la mort ja fa més de tres anys ha esdevingut un motiu important per continuar aquesta lluita amb

més força i dedicació.

El Moviment Pro-J. J. Martínez, nascut fa dos anys a Sant Feliu de Codines, va ser el primer que va posar nom propi espanyol a la seva batalla per eradicar la pena de mort. En

aquestes últimes setmanes, s'han celebrat diversos actes a favor d'aquesta causa tenint sobretot molt present el recurs que el 2 de novembre passat presentaven els advocats de Martínez davant del Tribunal Suprem de Florida.

J. J. Martínez es troba ara a l'espera de la decisió que han de prendre els set jutges del Tribunal Suprem de Florida. La justícia nord-americana haurà de decidir en menys d'un any si concedeix al condemnat a mort un nou judici. Martínez ha estat condemnat pel doble assassinat de Douglas Lawson i Sherrie McCoy. La seva defensa sosté que hi va haver moltes irregularitats en el judici, com proves manipulades i testimonis contradictoris, i ha demanat l'obertura d'un nou procés judicial.

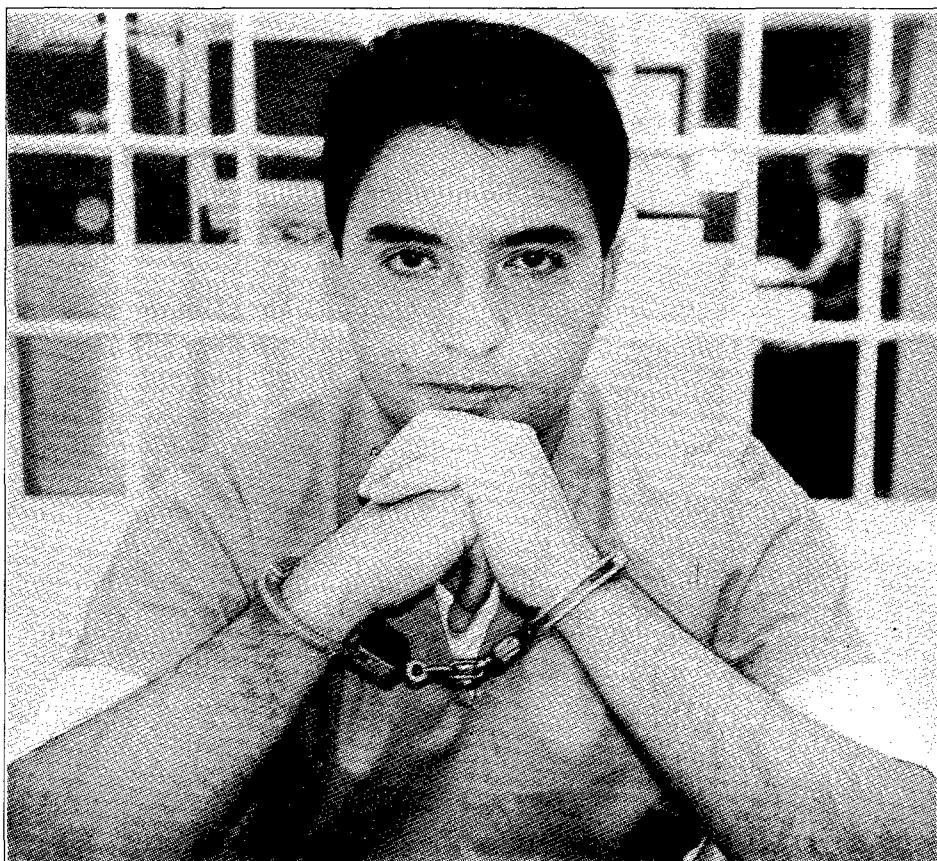
El cas d'aquest espanyol condemnat a la cadira elèctrica amb prou feines ha tingut ressò en la societat nord-americana, on actualment hi ha més de 3.500 presos condemnats a mort. A Espanya, això no obstant, sembla que la sensibilització contra la pena capital ha crescut i el cas de J. J. Martínez hi ha tingut molt a veure.

Des que el 1997 Martínez va entrar al corredor de la mort, nombroses campanyes de solidaritat s'han iniciat, especialment per part del Moviment Pro-J. J. Martínez a Catalunya i el Moviment contra la Intolerància a la resta d'Espanya. Els diferents estaments polítics espanyols i europeus també hi han intervingut i gairebé a l'uníson han demanat que es faci justícia.

Acompanyant J. J. Martínez

La decisiva vista oral del 2 de novembre passat va concentrar un gran nombre d'actes. A tot Espanya hi va haver manifestacions a favor de Martínez i en contra de les execucions. A Catalunya, el Moviment Pro-J. J. Martínez va organitzar una doble sessió per als dies 1 i 2 d'aquest mes.

L'1 de novembre passat la plataforma va preparar un acte informatiu al santuari de Puiggràcies que va ser precedit d'una eucaristia amb l'església plena i en què es va demanar amb especial interès pel pres espanyol. La plataforma va explicar davant d'un centenar de persones la seva trajectòria i la situació que estava vivint Joaquín José. Fa dos anys que aquest moviment treballa durament per aquest condemnat a mort, i s'espera que aviat, fins i tot abans del Nadal, pugui sortir del corredor. En l'acte tam-

La vida de Joaquín José Martínez és ara en mans de set jutges de Florida.

El Vaticà demana davant de l'ONU l'abolició de la pena capital

NOVA YORK. — El tema de la pena de mort és un dels més polèmics al si de Nacions Unides. Una de les seves moltes discussions va tenir lloc la primera setmana de novembre amb motiu del III Comitè de l'Assemblea General de l'ONU. Hi va participar l'observador permanent del Papa a les Nacions Unides, l'arquebisbe Renato Martino.

Mons. Martino va recordar les paraules del mateix Pontífex, quan al febrer d'aquest any, en la seva visita a Saint Louis (EUA), va afirmar que «la pena de mort és cruel i innecessària». L'ambaixador papal a l'ONU també va aprofitar per insistir en la petició d'una moratòria de les execucions capitals, almenys amb motiu del pròxim Jubileu.

El Vaticà ve instant des de fa temps les administracions a anar a les arrels mateixes del problema i no recórrer a un castig l'eficàcia del qual no hi ha gaires proves. «Al final d'un segle que ha experimentat atrocitats inimaginables contra la dignitat de la persona i contra els seus drets inviolables, prendre en seriosa consideració l'abolició de la pena de mort seria un signe important d'humanitat», va afegir Mons. Martino.

Des de la Santa Seu l'eradicació de la pena capital hauria de ser un pas endavant cap a un respecte més profund de la vida humana. L'ambaixador del Papa a l'ONU va aclarir que «la vida humana exigeix protecció i respecte en cada moment i arreu del món». «Restringir i eliminar la pena de mort — va concloure Mons. Martino — exigeix la valentia de dir "no" a tota mena d'assassinat i la generositat per oferir als culpables, fins i tot dels crims més odiosos, la possibilitat d'una nova vida fonamentada en el perdó.» (Zenit)

bé van participar membres d'Acció dels Cristians per a l'Abolició de la Tortura (ACAT) i de la Comunitat de Sant Egidi.

El mateix dia de la vista oral a Florida, el 2 de novembre, el Moviment Pro-J. J. Martínez, com també van fer altres plataformes a la resta d'Espanya, va reunir unes dues-centes persones davant del consolat dels EUA a Barcelona. La model Judit Mascó, molt sensibilitzada amb el tema, va llegir un manifest a favor de l'abolició de la pena de mort en un acte en què tampoc no van faltar les llànties enceses davant de la porta del consolat com a símbol de protesta però, alhora, de proximitat i afecte cap a Martínez. L'exeurodiputat Antoni Gutiérrez Díaz, present també a la concentració, va aprofitar la trobada per explicar la situació de la campanya per a l'abolició de la pena de mort al Parlament Europeu.

El recurs ja ha estat presentat, però el Moviment Pro-J. J. Martínez pensa continuar treballant a favor de Joaquín José tot el que calgui. Fins i tot s'han plantejat continuar existint quan es resolgui el cas, ja sigui a favor d'un altre condemnat a mort o de tots en general. Per a això, necessiten gent disposada a implicar-s'hi. Els interessats es poden dirigir al telèfon 938 660 470.

Samuel Gutiérrez

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona

Mèxic

L'Església insta a «una globalització en la solidaritat a Mèxic»

■ La Conferència Episcopal Mexicana va organitzar del 22 al 28 d'octubre la Primera Setmana Nacional Social

CIUTAT DE MÈXIC.— Mèxic continua patint en l'actualitat un cúmul de carències socials. La fam, les malalties, l'injust repartiment de la riquesa dels pobles, la corrupció o la manca d'esperança dels joves, són alguns dels temes tractats a la Primera Setmana Social mexicana, que han organitzat l'epis-

copat i els laics compromesos del 22 al 28 d'octubre. El president del Pontifici Consell de Justícia i Pau, Mons. François Nguyen, va proposar en una de les seves intervencions, el valor de la solidaritat, des d'una perspectiva cristiana, com a fórmula per afrontar la globalització.

El bisbe emèrit vietnamita i responsable d'Afers Socials del Vaticà, Mons. Nguyen va ser un dels assistents més esperats de la Primera Setmana Nacional Social mexicana. Mons. Nguyen va assenyalar a la trobada els escrits pontificis i de la Doctrina Cristiana com la gran referència davant del repte que implica la globalització econòmica, políti-

ca i antropològica. Davant d'un auditori molt compromès amb la Pastoral Social mexicana, Mons. Nguyen va apostar fermament per la solidaritat: «L'Església està convençuda que només la solidaritat pot ser la base d'una societat més justa i més fraterna que tots augurem. El desafiament consisteix a assegurar una globalització en la solidaritat, sense deixar ningú al marge.»

Però una solidaritat, no entesa com a sentiment superficial, sinó com a «determinació ferma i perseverant d'esforçar-se pel bé comú». Només així, va afegir el responsable d'Afers Socials del Vaticà, és possible que «la filantropia esdevingui caritat».

«L'Església no és política»

Tampoc va faltar en aquesta primera trobada social mexicana el nunci apostòlic a Mèxic, Mons. Justo Mullor. En un Estat com el mexicà, on la política es troba submergida en la societat, Mons. Mullor va recordar que «l'Església no és política ni els sacerdots són polítics». L'Església està cridada, i trobades com la celebrada a Mèxic són un bon lloc per a això, a «aportar una visió correcta de l'ésser humà, el qual haurà de ser sempre subjecte, i no només objecte, de la història, de les relacions socials, econòmiques, polítiques i culturals».

El prelat no va voler perdre l'oportunitat de convidar tot cristià a estar a favor dels «germans petits: gent ignorada o marginada, que ha perdut el tren d'un progrés que no sempre camina per carrils humans». Ja que com abans havia assenyalat Mons. Nguyen, l'Església «no condemna la liberalització del mercat, però sí que demana que es realitzi respectant el primat de la persona humana a la qual s'haurien de

sotmetre tots els sistemes econòmics».

Un dels temes que desperta més inquietud en la societat mexicana és el de la condonació del deute extern. El pare Alberto Athié, secretari executiu de la Comissió Episcopal de Pastoral Social, va reconèixer que s'està proposant la possibilitat d'obtenir per a Mèxic el reconeixement de l'existència de zones d'extrema pobresa, a les quals es podria condonar parcialment el deute.

La clausura de la Primera Setmana Social mexicana va anar a càrrec del president de la Conferència Episcopal Mexicana i arquebisbe de San Luís Potosí, Mons. Luis Morales. Per a Morales, la Pastoral Social mexicana no té només una prioritat sinó moltes, ja que cal «il·luminar amb la llum de l'Evangeli aspectes de justícia, ètica, economia, ecologia, medi ambient, desenvolupament del camp i desafavorir tares de corrupció, narcotràfic, avortament i d'altres». Són moltes les urgències, per les quals només es pot lluitar, com van reconèixer la majoria de bisbes assistents, des de la crida a la santedat que Déu fa a cada home. El bisbe auxiliar de Guadalajara, Mons. José Trinidad González va recordar que «la santedat dels fidels cristians és indispensable per transformar les famílies, la societat, la pàtria, el continent americà». (C.C.)

Moltes persones viuen a Mèxic en situació d'extrema pobresa.

Mons. Samuel Ruiz es jubila

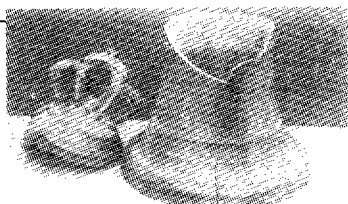
SANCRISTÓBAL DE LAS CASAS.— El que ha estat bisbe de San Cristóbal de las Casas durant 40 anys, Mons. Samuel Ruiz, ha presentat la seva renúncia a Joan Pau II ja que ha fet 75 anys. Aquesta és l'edat fixada pel codi de Dret Canònic per a la jubilació dels bisbes.

De totes formes, de moment continua al capdavant de la conflictiva diòcesi mexicana, a l'espera que el Papa en designi un successor. En principi, qui té més possibilitats per succeir-lo en el càrrec és el seu actual bisbe coadjutor, Mons. Raúl Vera.

Mons. Ruiz es va acomiadar extraoficialment dels seus fidels fa unes quantes setmanes amb una cerimònia pública. El controvertit bisbe va néixer a Irapuato, el 3 de novembre del 1924 i va ser ordenat sacerdot a l'abril del 1949. Des del 1960 és bisbe de San Cristóbal de las Casas, diòcesi situada a l'estat mexicà de Chiapas. En els últims anys, va esdevenir mediador per al conflicte que té lloc a la regió des de fa temps, encara que la comissió d'Intermediació que presidia es va haver de dissoldre el 1998. (ACI)

Mons. Samuel Ruiz al costat del seu bisbe auxiliar, Mons. Raúl Vera.

SOLDADURA DE
CAMPANES
HISTÒRIQUES

Abans

Bodet

Després

Nota MUSICAL garantitzada

ERMEC

(div. de rellotgeria i automatització campanaris)

Alcalde de Móstoles, 42, baixos - 08025 Barcelona - Tel. 934 501 600
Fax 934 330 885 - ermec@ermec.com — <http://www.ermec.com/campanar>

Espanya

Missió evangelitzadora

■ Finalitza el I Congrés Internacional de Germandats i Religiositat Popular

SEVILLA.— L'arquebisbe de Sevilla es va mostrar satisfet pel desenvolupament del I Congrés Internacional de Germandats i Religiositat Popular, clausurat el 30 d'octubre a la catedral sevillana. La intervenció en la cloenda del germà gran de la Macarena, Joaquín Sáinz de la Maza, va ser especialment brillant.

Joaquín Sáinz va dir que «una germanat no ha de fer el mateix paper que les monges de la mare Teresa» i que hi ha parròquies que consideren les germandats com «un cos estrany que no hi ha cap més remei que suportar». El germà gran macarè va reclamar per a les germandats «aquesta autonomia de què parlen els documents conciliaris» per a les associacions laïques, i va posar de manifest la necessitat que senten aquestes corporacions per «experimentar la comprensió i l'ajuda dels preveres, sense que això esdevingui una tutela que ens deixi reduïts a la minoritat permanent».

Segons el parer del macarè, una de les tasques que són competència de les germandats per complir la missió evangelitzadora a què són cridades pel Sant Pare és la de «portar espiritualitat a la gent, a tanta gent que potser no té cap altra via de comunió amb l'Església que a través de nosaltres, tot evitant així que caiguin en mans de sectes, de màgies i de superxeries de tota mena».

Sáinz de Maza va interpellar les germandats a seguir «el sender d'una col·laboració cada cop més intensa amb la pastoral de conjunt de la diòcesi. Per a això només demanem ser respectats tal com som, amb les nostres peculiaritats històriques i culturals».

L'arquebisbe de Sevilla, Mons. Carlos Amigo, es va mostrar molt satisfet per com s'han desenvolupat les sessions

d'aquest congrés. El prelat va fer un balanç molt positiu d'aquesta trobada quant a participació numèrica, ja que les previsions «ens han superat» i, sobretot, quant a qüestions que s'hi han tractat. Va afirmar que ha de ser un exemple a seguir en el futur, «perquè tot ha anat molt bé i el treball ha estat molt productiu».

Segons Mons. Amigo, les ponències que es van presentar van ser d'una «altura enorme i molt ben rebudes. Es van presentar amb moltíssima llibertat i no hi va haver cap mena de limitació ni d'entrebanc». També es va mostrar gratament sorprès per la resposta dels participants, ja que «no hi havia ningú que es mogué del seient per esperar el moment de l'eucaristia i la celebració del tridu de Maria Santíssima de l'Estrella».

El llibre d'actes del congrés recull a manera de conclusió tot un seguit de reflexions: la inqüestionable fidelitat al Papa i als bisbes; el culte públic als misteris de passió, mort i resurrecció de Jesucrist, i es posa de manifest la necessitat d'una formació permanent dels membres de les germandats i els insta a una missió inqüestionablement evangelitzadora. A més, es defineix el terme de religiositat popular com a «expressió de la fe amb les formes culturals pròpies de cada poble».

Montse Sans

Les germandats han de contribuir a la missió evangelitzadora.

Una espanyola, superiora general de la Companyia de Santa Teresa de Jesús

MADRID.— L'espanyola Carmen Bartolomé ha estat elegida superiora general de la Companyia de Santa Teresa de Jesús per a un sexenni i substitueix en el càrrec la mexicana Silvia Casado. També han estat nomenades dues noves superiors per a dues províncies religioses a Espanya: Asunción Codes, que relleva Maria del Carmen Martín, i Maria Sales Vázquez, en substitució de Margarita Aguirre. La Companyia de Santa Teresa de Jesús va ser fundada per sant Enric d'Ossó, prevere català, el 1876. És dedica, fonamentalment, a l'educació. Està estesa per Europa, Amèrica i Àfrica, i recentment també s'ha obert a Àsia. (SIC)

Jornada especial per a «Projecte Home»

BILBAO.— Més de 2.500 persones han ingressat a «Projecte Home» des del 1985, quan es va crear aquest programa terapèutic i educatiu al servei de les persones amb problemes de consum de drogues. Les altes terapèutiques han estat de 750. El 1999 van acabar la seva estada 39 persones a «Projecte Home» de la diòcesi de Bilbao. Aquestes dades es van fer públiques amb motiu de la Jornada dedicada per la diòcesi de Bilbao a «Projecte Home», celebrada els dies 6 i 7 de novembre. Entre els nombrosos serveis que «Projecte Home» presta actualment cal subratllar el de la seva intervenció a les presons. Amb motiu de la Jornada es va fer públic el nomenament d'Estibaliz Barrón com a directora de Programes de la Fundació Gizakia, promotora de «Projecte Home» i del programa Hirusta. (SIC)

Encara no tens la teua carpeta?

Catalunya Cristiana et regala una carpeta perquè col·leccionis les receptes de la tieta Montserrat.

Envia 225 ptes. en segells de correus, indicant el nom i el domicili, i te l'enviarem a casa, o vine a buscar-la a les nostres oficines:

Catalunya
Cristiana
c/ Puiggari, 5
08014 Barcelona

Per a més informació,
tel. 934 905 988

Vaticà

El Papa conclou una nova marató esgotadora

■ El Sant Pare demana una Àsia cristiana per al tercer mil·lenni

ROMA.— El 5 de novembre Joan Pau II va arribar a l'Índia per promulgar l'exhortació apostòlica *Ecclesia in Asia*, que recull les conclusions del Sínode de Bisbes d'aquest continent, celebrat entre

l'abril i el maig del 1998. El Papa va aprofitar el viatge per visitar l'exrepública soviètica de Geòrgia i donar un nou impuls al diàleg entre catòlics i ortodoxos.

A l'estadi dedicat a Jawaharlal Nehru es va celebrar l'eucaristia davant de més de 60.000 persones, en què el Papa va concloure el Sínode dels Bisbes d'Àsia. Al costat de l'altar on va celebrar Joan Pau II hi havia un quadre on es podia veure un sari brodat de blau, amb dues mans unides, sense cara: representava la mare Teresa de Calcuta. «Convido tota l'Església a no oblidar el seu testimoni d'amor evangèlic, especialment pels més pobres dels pobres. La mare Teresa ha estimat l'Índia, ella és per sempre amb el poble indi», va recordar el Papa. Durant l'eucaristia es va resar pels milers de víctimes que ha deixat el cicló a la regió d'Orissa. El Sant Pare va oferir 300.000 dòlars com a ajuda i l'Església a l'Índia va fer una gran col·lecta a favor dels afectats.

La visita del Pontífex va coincidir amb la festa de Diwali, la festa de la llum que celebra el fracàs de les tenebres, la victòria de la mort. Crist és «la llum veritable —va dir el Papa—, que il·lumina cada home». Joan Pau II va confessar que té grans esperances en el futur del cristianisme a Àsia i va assenyalar que per anunciar l'evangeli cal mostrar l'amor concret de Déu.

Un dels moments més emotius va ser la trobada amb els representants de les grans religions asiàtiques, que «representen els grans progressos del passat i l'esperança d'un futur millor per a la família humana», va assenyalar el Pontífex. Joan Pau II va destacar els elements que uneixen les diferents religions, primerament, el desig de Déu, i va fer una crida per col·laborar i edificar una civilització basada en l'amor, la pau i la justícia. També va demanar el respecte de la llibertat religiosa, «que constitueix el cor dels drets humans. El seu caràcter inviolable és tal que exigeix que es reconegui a la persona fins i tot el dret de canviar de religió, si així li ho demana la consciència».

En la reunió que va mantenir amb el president i el primer ministre indis, es va parlar sobre la lluita contra la pobresa i la col·laboració entre l'Església i les autoritats índies per promoure el desenvolupament, la família i la llibertat religiosa. El

Papa també va voler retre homenatge al Mahatma Gandhi: va entrar descalç al jardí del mausoleu, com demana la tradició, i es va aturar en silenci davant de la gran làpida de marbre negre. A continuació, va fer una ofrena floral i va signar al llibre del mausoleu amb una frase del mateix Gandhi: «Cap cultura no pot sobreviure si pretén ser exclusiva.»

El futur de l'Església

El Papa va lliurar l'exhortació *Ecclesia in Asia*, que recull les conclusions del Sínode d'aquest continent. El document

explícitament la fe en Jesús, i explica que aspectes de l'evangelització com el testimoni, el diàleg, l'anunci, la conversió i el desenvolupament integral de l'home poden avançar per etapes. L'Esperit sembla constantment llavors de veritat i de bé entre tots els pobles en les seves religions i cultures.

Segons el Sant Pare, els cristians han de donar un testimoni exemplar de l'amor de Déu i han d'aprendre a ser cada cop més contemplatius, homes i dones d'oració. Un altre punt que recull el document és la promoció social, la discriminació, l'abús, la pobresa i la marginació, que afecten, sobretot, dones, infants i poblacions indígenes. L'Església es fa veu dels sense veu i ofereix la seva col·laboració a la resta de religions.

El Papa també demana llibertat religiosa per a la Xina, el Vietnam i Corea del Sud; recorda la importància de restablir la pau a Terra Santa; condemna l'embargament a l'Iraq, i demana la reducció o condonació del deute extern i la destrucció dels arsenals d'armes.

De l'Índia a Geòrgia

El següent punt en l'agenda del Papa marcava com a destí Geòrgia, exrepública soviètica. Ni l'esgotament ni el canvi climàtic brusc van aturar el Pontífex, que el 8 de novembre va aterrar a Tblisi, capital de Geòrgia. La seva arribada es produïa la vigília del desè aniversari de la caiguda del Mur de Berlín, «que anima a construir ponts entre els pobles, les nacions, les religions i les cultures», va remarcar. A l'aeroport l'esperaven el president Shevarnadze i el patriarca de l'Església ortodoxa de Geòrgia, Ilja II.

Les primeres paraules de Joan Pau II a Geòrgia van afrontar el tema del diàleg ecumènic amb l'Església ortodoxa: «Vinc amb la convicció que la vigília del tercer mil·lenni de l'era cristiana hem de construir nous ponts perquè, amb un sol cor i una sola ment, els cristians puguin proclamar junts l'evangeli al món.» Així mateix, va mostrar el seu desig que aquesta trobada i el petó de pau intercanviat amb el Catòlics «siguin un pas, ple de gràcia,

cap a una fraternitat renovada entre nosaltres i cap a un testimoni de Jesucrist i de l'evangeli de vida eterna compartit de forma més autèntica».

Aquesta visita va suposar un decisiu pas endavant en el diàleg de l'Església catòlica amb els ortodoxos. Durant la seva estada, el Pontífex i el patriarca ortodox van firmar junts una crida urgent a favor de la pau al món, en què concedien una especial atenció als conflictes del Caucas. El Sant Pare considera que aquesta trobada amb l'Església ortodoxa de Geòrgia va servir per confirmar el compromís de totes dues confessions cristianes en la superació de les nombroses dificultats que romanen encara en el camí de l'ecumenisme.

La visita de Joan Pau II també va implicar un nou impuls per a la petita comunitat catòlica del país (uns 100.000 fidels entre cinc milions i mig d'habitants). El Sant Pare va celebrar l'eucaristia al Palau dels Esports, davant de 10.000 persones. A primera fila hi havia el president georgià. L'escenari era molt senzill però la gent es va mostrar particularment entusiasta. Alguns dels presents eren pelegrins del Caucas (Txetxènia, Armènia i Azerbaidjan). Entre els assistents hi havia molts ortodoxos, que no havien fet cas de la crida que, segons alguns mitjans de comunicació, havien llançat sectors del clergat ortodox georgià perquè la gent no assistís a la cita amb el Papa.

Després de la caiguda del comunisme, va constatar Joan Pau II, «ara és el moment que els valors evangèlics que sempre ha conservat Geòrgia a Orient resplendeixin amb llum nova». El Pontífex també va anunciar que ha decidit elevar a la dignitat de bisbe Giuseppe Pasotto, el prevere que fins ara ha guiat els catòlics del Caucas, i va dir que la consagració la volia fer ell mateix en persona, el 6 de gener.

Una galleda d'aigua freda

Si la visita del Papa a Geòrgia ha constituït un pas endavant decisiu per al diàleg entre catòlics i ortodoxos, Moscou encara és lluny del Sant Pare. El patriarca de Moscou, Alexis II, ha dit que la trobada amb Joan Pau II només serà possible quan es resolguin les controvèrsies que separen totes dues Esglésies. Alexis II va tornar a deplorar el comportament de l'Església grecocatòlica d'Ucraïna occidental. Segons Moscou, els catòlics han ocupat llocs de culte de propietat ortodoxa. El patriarca també acusa l'Església catòlica de fer proselitisme als països de l'Europa de l'Est i de l'antiga Unió Soviètica. Anteriorment, Alexis II va definir la visita del Papa a Geòrgia com un afer intern dels dirigents eclesiàstics i dels líders polítics georgians i els va aconsellar que «sospecessin les conseqüències dels seus actes».

En diverses ocasions Ieltsin ha renovat la invitació que Gorbtxov va fer en el passat al Pontífex perquè visiti Rússia. Però Joan Pau II no acceptarà la proposta fins que no obtingui el vistiplau del patriarca de Moscou; en cas contrari, el viatge no serviria per avançar en el camí ecumènic entre catòlics i ortodoxos. (C.C.)

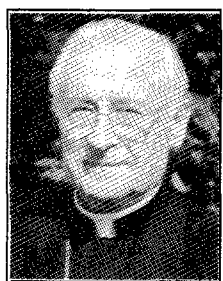

La visita del Papa a Geòrgia ha impulsat el diàleg ecumènic.

recorda que Déu, des del començament, ha revelat i dut a terme el seu projecte de salvació a Àsia. En aquest continent Jesús va néixer, morir i ressuscitar. «És en veritat un misteri que el Salvador del món —escriu el Pontífex—, nascut a Àsia, fins ara sigui en bona part desconegut pels pobles del continent asiàtic.» Malgrat això, Joan Pau II està molt esperançat i afirma que els asiàtics tenen un desig intens de Déu i grans valors espirituals.

L'exhortació recull que proclamar Jesús com a Salvador únic pot presentar dificultats en les cultures asiàtiques, per a les quals hi ha moltes manifestacions de la divinitat que esdevenen camins de salvació. El Papa precisa que la salvació és una gràcia, també per als que no professen

Carta Dominical

Testimonis de la fe i de l'amor als més dèbils**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Avui, festivitat de Jesucrist Rei de l'Univers, Joan Pau II presideix la cerimònia de canonització a Roma d'un grup de nou religiosos dels Germans de les Escoles Cristianes o de La Salle. Es tracta dels germans de la comunitat de Turón (Astúries), que foren assassinats l'any 1934 durant l'anomenada Revolta d'Astúries: Cirilo Beltrán i set companys, més el pare passionista Inocencio de la Inmaculada, que era el seu capellà i que els acompanyà en la immolació de les seves vides per Crist.

En la mateixa cerimònia serà canonitzat avui el qui també fou religiós de les Escoles Cristianes, Manuel Barbal Cosan, en religió germà Jaume Hilari, nascut a

Enviny (Pallars Sobirà) el 1898, que desenvolupà la seva tasca educadora a diversos centres de Catalunya i fou afusellat per la seva condició de religiós —condició que no va voler amagar davant del tribunal que el condemnà a mort— a Tarragona, el 18 de gener de 1937.

També avui és canonitzat un altre religiós que va estar molt relacionat amb el nostre país i més concretament amb la ciutat i diòcesi de Barcelona: el pare Benet Menni (1841-1914), de nacionalitat italiana però que va treballar molt a Barcelona, a Catalunya i a tot Espanya fundant hospitals i centres d'atenció per als malalts mentals. Per indicació de Pius IX, fou el restaurador de l'orde de Sant Joan de Déu a Espanya i, precisament per atendre millor els malalts mentals, fundà una congregació femenina, les Germanes del Sagrat Cor de Jesús, que continuen treballant a la nostra diòcesi, a l'Hospital de Sant Rafael de Barcelona i als centres psiquiàtrics de Sant Boi de Llobregat.

Desitjo destacar que, en proposar aquestes figures a tota l'Església, el Sant Pare honora el testimoni martirial i la vocació educadora i hospitalària d'uns religiosos. Amb això, fa un gran do a tota l'Església, que és també una invitació, de manera especial als qui som cristians propers a aquestes nous sants. Els germans de Turón i el germà Jaume Hilari no feren altra cosa que ensenyar les lletres i la pietat als seus alumnes, amb preferència als més pobres. Ells són un exemple que —com ha dit el

Sant Pare— el nostre segle xx ha tornat a ésser una era de màrtirs, com els primers temps de la història de l'Església. Ells ens interpel·len perquè no ens avergonyim de la nostra identitat cristiana i no ens desanimem davant les dificultats per dur a terme avui dia la tasca d'educar en la fe i en aquell humanisme integral que té les seves arrels en Déu i en Jesucrist i el seu Evangeli.

D'altra banda, en elevar als altars Benet Menni, el Sant Pare ens invita a exercir com a cristians allò que va ser el nucli del seu carisma: l'hospitalitat i la misericòrdia amb els malalts i necessitats, especialment amb els més marginats de la societat, que eren en el seu temps els infants malalts i les persones que patien malalties mentals, als quals ell dedicà especialment els seus esforços. En la mesura de les seves possibilitats, Benet Menni va voler que els metges apliquessin les tècniques més avançades en aquell moment i va tenir molta cura dels malalts. La seva canonització és una invitació a valorar la tasca de tots aquells que —des de la seva condició de cristians i des de la seva consagració religiosa— continuen exercint el carisma hospitalari i són signes de l'amor de Déu als més petits i als qui més pateixen. Les canonitzacions d'avui il·lustren una cosa que es va dir al Sínode sobre Europa: que la nova evangelització inclou tant un aprofundiment espiritual com una obertura diaconal a les necessitats del nostre món.

Paraula i vida

Jaume Hilari, màrtir i sant**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Primate

Aquest diumenge 21 de novembre, Joan Pau II canonitzarà el germà Jaume Hilari, màrtir de la Guerra Civil del 1936. Serà el primer màrtir canonitzat de tots els qui reberen aquesta corona martirial a Espanya amb motiu d'aquella horrible guerra.

Manuel Barbal i Cosan va néixer el 2 de gener de 1898 al poble d'Enviny, de la diòcesi d'Urgell. A principis del 1917 decidí ingressar al noviciat dels Germans de les Escoles Cristianes, on va rebre amb l'hàbit de La Salle el nom religiós de Jaume Hilari.

La revolució el sorprèn a Mollerussa, quan anava a visitar els seus familiars. Un cop detingut, el 24 d'agost del 1936 va ser traslladat a la presó de Lleida i d'allà al vaixell presó *Mahón*, amarrat al port de Tarragona, on va tenir el goig de trobar-se amb alguns germans del seu

institut. Va patir judici sumari el 15 de gener de 1937 i tres dies després fou executat al turó de l'Oliva, prop del cementiri de Tarragona. Va morir només pel fet de ser religiós, perdonant tothom a imitació de Crist. Ell mateix diria: «Què més podria desitjar sinó morir per l'únic delictes de ser religiós i haver contribuït a la formació religiosa dels nens?»

En el martiri del nostre sant hi ha una circumstància ben peculiar: dues descàrregues consecutives de l'escamot van deixar intacta, incomprensiblement, la víctima. Només cauria a terra mort pels trets a boca de canó del cap del grup.

La canonització del germà Jaume Hilari és motiu de joia per a tots els tarragonins i per a tota l'arxidiòcesi. Ell estigué vinculat a Cambrils i a Tarragona. És un sant que va rebre la corona del martiri a la nostra ciutat. És per a tots nosaltres un testimoniatge qualificat de la fe i de la confessió de Jesucrist únic Salvador i Senyor de tots.

Jaume Hilari va entendre la vida, la seva pròpia vida, com un do gratuït de Déu, que havia d'esmerçar vivint la vocació que el Senyor li atorgava. Fou cridat a la vida religiosa com a germà de La Salle. Aquesta vocació el va dedicar a l'ensenyament en escoles que l'institut religiós té arreu del món. Tanmateix no consistia tant a ensenyar, a fer de mestre, com a consagrar-se totalment a Déu; és a dir, més que fer, ell comprengué que era molt més important ser. En això consisteix qualsevol vocació cristiana. Avui potser costa una mica de veure la vida i la vocació d'aquesta manera.

Lliurat radicalment a Déu, es lliurà totalment a fer de mestre en l'escola cristiana. Totes les professions són nobles i importants, però la de mestre ho és particularment. El mestre ajuda els pares en la gravíssima i joiosa responsabilitat d'educar llurs fills. Els mestres realitzen una activitat molt preuada, d'autèntica filigrana, perquè ajuden cada alumne a realitzar-se en la seva pròpia i específica personalitat. Per sort, els alumnes no són clonats i cadascun necessita un tracte ben personalitzat.

Ell va entregar a Déu i a l'Església tota la seva vida, amb les seves qualitats i limitacions. Per causa d'una malaltia auditiva, que seria una de les creus de la seva vida, va haver de renunciar als seus brillants estudis eclesiàstics. Tanmateix aquesta creu de la sordesa progressiva va ser espiritualment aprofitada. Així afirmava: «Déu bondados ho ha arreglat tot per al meu bé. La meua sordesa em facilita molt el treball de la meua interiorització. Si Ell no m'hagués agafat per les orelles, difícilment m'hauria tingut tan a prop seu.»

L'any 1990, amb motiu de la seva beatificació, l'arquebisbe emèrit Dr. Ramon Torrella es preguntava qui recolliria el testimoniatge de fe i d'amor del germà Jaume Hilari. Coincideixo amb la seva resposta. En primer lloc, els Germans de La Salle dedicats amb cos i ànima a la tasca de l'educació humana i cristiana dels infants i dels joves; però també tots els diocesans de l'Església tarragonina, renovant el nostre compromís personal i comunitari de ser una Església que estima i ensenya tothom a estimar.

opinió

Zoom

Han passat deu anys des que va caure el famós mur de Berlín, i l'aniversari ha estat festejat solemnement a la capital alemanya amb la presència dels tres primers actors de la gesta: l'expresident rus Mikhaïl Gorbaxov, l'expresident americà George Bush, i l'excanceller alemany Helmut Kohl. Motiu d'alegria ara, però resta inesborrable el record de tantes víctimes que va causar. A la fotografia d'arxiu, dues dones ploren prop del mur —nova versió del de les lamentacions a Jerusalem— la mort d'algun familiar en l'intent d'aconseguir la llibertat.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Falta voluntat política per eradicar la pobresa

L'eradicació de les pitjors formes de pobresa es troba al nostre abast malgrat els reptes i els retrocessos; sabem què s'ha de fer, i el món disposa dels recursos necessaris per fer-ho», declara el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) de l'any 1998.

La pobresa és «absoluta» quan manquen els mínims vitals i necessaris per viure en condicions que no neguin la dignitat de la persona, i «relativa» quan hi ha una desigualtat desorbitada dins d'un mateix país.

Hi ha unes dades comparatives que esfereixen! Vegem-les:

El cost de donar una nutrició bàsica a tots els habitants del món, que actualment no en tenen, és d'uns 13.000 milions de dòlars anuals, mentre que la despesa en menjar per a gats i gossos domèstics, només als EUA, és de 17.000

milions. Per menjar les persones, 13.000 milions; per menjar els animals, 17.000 milions!

El cost de donar una salut reproductiva a totes les dones del món, que actualment no en tenen, és d'uns 12.000 milions de dòlars, quan la despesa en perfums només a Espanya i als EUA puja a la mateixa quantitat.

El cost de donar aigua potable i sanejament a tota la població mundial, que actualment no en té, és d'uns 9.000 milions de dòlars anuals, mentre que la despesa anual de gelats només a Europa puja a 11.000 milions de dòlars l'any. Per a aigua potable 9.000 milions, per a gelats 11.000 milions!

El cost de l'escolarització primària del 25% de nens, que actualment no en tenen, és d'uns 6.000 milions de dòlars anuals, mentre que la despesa en cosmètics, només als EUA és de 8.000 milions.

El cost total de l'eradicació de la pobresa és aproximadament de 80.000 milions de dòlars. Correspon a la despesa militar mundial, que, només l'any 1995, va ser també de 80.000 milions. Dit d'una altra manera: amb el que es gasta en un any en armament militar n'hi hauria prou per suprimir la pobresa absoluta del Planeta!

Cal tornar a llegir pausadament aquestes xifres comparatives. Esborronen!

Ara bé, la responsabilitat d'eradicar o de suprimir la misèria en el món correspon als governs dels països més rics i a la societat civil. Pot afavorir-ho també la prevenció dels conflictes bèl·lics, el fonament de la pau, la reducció dels pressupostos militars, etc.

La falta de compromís polític —no de mitjans financers o de recursos alimentaris— és l'obstacle real que s'oposa a la supressió de la pobresa en el món.

Notes insignificants

Germà Adrià

Un rei

Et parlo, Senyor, de l'Evangeli que ens proposa l'Església per al diumenge de Crist Rei.

Tu, Rei. Rei del Cel i de la Terra. Rei de l'univers i dels homes. Rei.

Saps? Voldria imaginar-te rei al nostre estil. Segons els cànons de tants segles. Rei autèntic. En trons d'or. En palaus per tot el teu regne. Amb súbdits que s'inclinin davant la teva esplendor i la teva riquesa. Rei aclamat per les teves victòries sobre els enemics. Rei presenciant les desfilades de les teves tropes victorioses. Un Rei que proclama edictes, que cobra tributs i que exigeix acatament. Un rei.

Però no. Com sempre, Senyor, en el teu Evangeli ens presentes les coses a l'inrevés. Tan a l'inrevés, que semblen irracionals.

L'Evangeli ens parla del Gran Dia. Tu estaràs assegut al teu tron. Envoltat dels teus àngels i de tota la gent de totes les nacions i de tots els segles. Mai no s'ha vist una cosa semblant. I tots et mirarem. I tots estarem pendents de les teves paraules. I tots confiarem en la teva bondat de Rei-Pare-Mare-Redemptor-Cel.

I tots esperarem amb anhel, que anomenis els papes, els bisbes, els teòlegs eminents, els predicadors, els que s'han passat hores als confessionalis, els que han celebrat milers de misses per ocupar els trons celestials de primera categoria.

Tots esperarem... I Tu sortiràs amb una raresa inaudita.

Cridaràs al teu costat els que et van donar menjar quan tenies gana; es que et van oferir un vas d'aigua quan tenies set, els que et van obrir les portes de casa seva quan eres foraster; els que et van vestir quan anaves despullat; els que et van visitar quan estaves malalt; els que et van anar a veure a la presó...

Quines coses!

I, és clar, ens preguntarem quan vam fer tot això, i Tu ens contestaràs: «Quan ho va fer a algun dels meus germans més petits.»

No està gaire de moda asseure a taula algú que tingui gana, tot i que sí que li donem un entrepà; tampoc no està de moda obrir la porta als que dormen al carrer; i tampoc no ho està visitar a la presó els condemnats per la justícia.

Gràcies, Senyor, per alterar completament els nostres valors i les nostres conveniències. D'ara en endavant, ja sabem quina és la clau per entrar al teu Regne i asseure'ns en un dels trons, que és com dir asseure'ns en la felicitat sense límit. Gràcies, Senyor.

Tant de bo que els reis de la terra n'apreguin una mica, de Tu.

Tant de bo que els reis de les finances, que són els que governen la Terra, escoltin aquest Evangeli.

Hi hauria algú amb gana, o al carrer o en una cel·la de la presó?

Visca el Rei! Visca el Senyor que regna a l'inrevés dels nostres reis. Visca el nostre Senyor Jesucrist, rei de tots els universos.

Punt de vista

Dr. J. M. Simón Castellví

President de Metges Cristians de Catalunya

Hi ha guerra,
i Déu?

Tinc la necessitat —perquè ho tinc molt clar i el tema es presenta absolutament transparent als meus ulls, tot i que admeto que comporta una gran càrrega de misteri— de mostrar al lector de *Catalunya Cristiana* algunes claus que el condueixin a sospitar la resposta a tantes desgràcies, com les dels maltractaments a les dones i els nens, les malalties incurables, els accidents amb seqüeles greus, el terrorisme, les guerres de Kosovo, Timor o Uganda... És Ell insensible a tot això o, simplement, no existeix?

Als éssers humans ens agrada que les nostres obres tinguin transcendència i serveixin per a alguna cosa. Una acció irrellevant no és una acció vertadera i, a més, és depriment per qui tingui un mínim d'autoestima. Les accions humanes poden ser per a bé o per a mal, i és patent en aquest sentit l'exemple de la tècnica, que pot ajudar l'home o destruir-lo. I aquesta possibilitat d'encaminar-nos per una o altra via és la llibertat. D'aquesta, n'hem de respondre davant de nosaltres mateixos, davant dels altres homes i davant del mateix Déu. La llibertat responsable forma part del caràcter humà. La possibilitat d'utilitzar-la malament és ja una clau per entendre moltes de les desgràcies que percebem contínuament, la majoria de les quals són produïdes voluntàriament. De fet, si tots ho volguéssim no hi hauria guerres. Per cert que, a través dels mitjans de comunicació, coneixem gairebé totes les tragèdies humanes i a vegades pretenem assumir-les totes, patir per totes, solucionar-les totes. Això és impossible: tan sols un ésser infinit de bondat i de poder pot assumir-ho tot. Nosaltres només podem —i devem— ajudar. L'existència del mal només prova la no-existència d'un Déu intolerant, irrespectuós o que es penedeix d'haver creat un ésser lliure i l'obliga a ser un ninot inocu.

La nostra naturalesa limitada i fràgil minimitza fins i tot el mal que podem fer o rebre. No m'interpreteu malament, però es pateix fins a un límit (en temps o en intensitat de

dolor) més enllà del qual o ens desmaiem o morim. La desgràcia més gran d'aquest món un dia o altre s'acaba per sempre. I és una infinitèsima part en comparació amb la felicitat immensa i interminable de la vida eterna. Això, està clar, no justifica les actituds passives dels que podem fer alguna cosa per al proïsme i no ho fem, ni significa que aquesta infinitèsima no es visqui com a molt dura per qui suporta l'experiència del mal.

El sentit comú del cristià afirma, i revelacions com les de Fàtima confirmen, que nombroses penalitats es poden evitar a temps si persones pobres en l'esperit ho demanen al Cel. Déu executa per si mateix o a través de tercers moltes de les coses bones que voldrien fer els oprimits d'aquest món i no poden. Els que sofreixen també influeixen en el món. La llibertat dels que fan el mal interfereix en la dels oprimits però la d'aquests també pot, en certa manera, desviar el braç agressor dels primers. Qui sap la quantitat de disgustos que ens han estalviat sants com Maximilià M. Kolbe, el qual al final de la seva vida, al camp de concentració, va oferir el que li quedava de vida per un presoner que era pare de família!

La maldat no és omnipotent, tan sols és forta; pot limitar el nombre d'actes lliures de les persones, però no matar tan fàcilment la seva llibertat. L'omnipotència de la bondat no es presenta dominadora: preserva tant la llibertat dels que obren malament com el mèrit dels que obren bé tot i les pressions adverses.

Queden per comentar les accions benintencionades que acaben en tragèdia. Al marge del que podrien fer la intel·ligència i la solidaritat en el tema de la prevenció i la pal·liació de mals, l'explicació la tenim, una vegada més, en la llibertat. En aquest cas, en la llibertat ancestral d'Adam i Eva. El mal involuntari d'avui va ser voluntari ahir: el nostre defecte genètic de naixement és degut a la malaltia voluntària d'un avantpassat nostre que era físicament impassible però que va destruir expressament la nostra herència. A través de la Revelació els cristians sabem que els desastres naturals ens afecten pel pecat d'origen dels nostres primers pares. Però Déu té cor i es compadeix dels homes desgraciats (que som tots). La misericòrdia divina es manifesta en el fet de pagar pels culpables i a associar-nos, si acceptem la proposta, al seu gratuït pagar justos per pecadors. Això, a més, ens obté mèrits. De fet, no hi ha mal que duri cent anys si apostem lliurement i decididament per qui es va solidaritzar amb nosaltres al màxim i va morir clavat a la creu davant de la seva Mare, els seus amics i els seus enemics... Déu i els que sofreixen intervenen decididament en la vida dels homes.

saber escoltar

Qui és «savi»?

Estudiem, amb un grup de persones sanament inquietes, l'encíclica *Fe i raó*. Com a pas previ, l'any passat, vam dedicar-nos a repassar una colla de conceptes de filosofia que, enguany, ens permeten de copsar millor el sentit del document pontifici. L'estudi del primer capítol —«La revelació de la saviesa de Déu»— ens porta a discutir qui era realment «savi».

El «savi», segons els filòsofs antics, era el que posseïa la saviesa i, per tant, una persona hàbil i sagaç. Un «savi» segons la Bíblia, és el qui domina una tècnica o el que té una bona instrucció. Aquell que, perquè és hàbil, assoleix l'èxit en la vida. Equivaldria a «prudent». Donant, és clar, a la prudència el sentit de virtut reguladora de l'acció encertada.

Tanmateix, en el pensament bíblic, la saviesa prové del do diví, anomenat «temor de Déu» o sentiment de reverència, adoració i confiança filial. Hi ha un «savi», Jesús, del qual fou figura Salomó.

La saviesa, a l'Antic Testament, arriba a assolir la personificació. Personificació anunciadora del Verb de Déu. En efecte, la Saviesa es manifesta en els actes del

Senyor Jesús. Ell no parla només de l'art de menar una vida com cal, sinó que, en tant que Fill, revela la intimitat de Déu. I, pel seu lliurament en la creu, esdevé la Saviesa de Déu. Recordem que l'església de Santa Sofia, de Constantinoble, està dedicada a Jesucrist: Ell és la Saviesa. La paraula grega *safia* vol dir *saviesa*.

El Nou Testament alerta contra els autosuficients, els qui creuen que ho saben tot i que no senten necessitat d'obrir-se a ningú ni a res. Com si fossin —en expressió vulgar— una mena de savis de cafè. Hi ha, en contrast, una vertadera saviesa, la que brota de la creu del Calvari. La creu, niciesia aparent, atorga la salvació. Fa savis els qui la saben mirar com a font de gràcia. Aquí es fan els savis de debò.

Qui és, doncs, «savi»? El qui acull el do diví de la saviesa. Aquest gusta i comunica les coses espirituals. I, ensems, és assenyat. Com el qui edifica damunt la roca. Com les verges previsoras. Com Crist, el Savi que ho aposta tot per la glòria del Pare i la salvació dels germans.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

La gastronomia
és cultura (4)

Una vegada vaig pensar que la sal em podia perjudicar i em vaig dedicar a revisar la llista dels ingredients que apareix en tots els productes alimentaris envasats. Vaig quedar desconcertat quan vaig comprovar que difícilment se'n podia trobar cap que no en contingues. D'una banda, la sal és un conservant barat i, de l'altra, el nostre paladar ha caigut a les seves grapes i som salinodependents, de tal manera que els tomàquets sense sal no ens agraden perquè tenen gust de tomàquet, els ous, d'ou i les patates, de patata. Nosaltres tan amants de les coses pures i naturals preferim, en aquest àmbit, que siguin sofisticades.

Els experts diuen que no cal la ingestió de sal, que la necessitat de clorur sòdic ja l'aconseguim quan mengem molts aliments naturals, però hem estat esclavitzats pel costum i difícilment acceptem lliurar-nos-en.

Ara ve la pregunta, en el món i en els temps bíblics, coneixien la utilització de la sal? Per més llibres que he llegit, i n'he consultat bastants, no he trobat cap referència al fet que els israelians disposessin de salines a les costes mediterrànies. Les enciclopèdies diuen que l'extreien de les ribes de la mar Morta, de la que resultava de l'evaporació de les seves aigües. Penso i m'horroritzo, perquè no tan sols s'utilitzava a la cuina domèstica, sinó també per a la conservació del peix. Evoco Magdala, aquella població de 40.000 ha, on va néixer Maria, l'apòstol dels apòstols, aquell trenc d'alba de la Pasqua, en aquest lloc s'elaboraven salaons de peix que s'exportaven fins a la mateixa Roma. Imagino el gust que poden tenir unes anxoves de l'Escala submergides en sal de la mar Morta i penso que una cosa semblant devia ser el que menjaven els romans. Sens dubte en aquest terreny, el culinari, i no oblidem que la gastronomia és cultura, som més afortunats que el mateix Jesús històric.

Pensem també en tants països del centre dels grans continents que ni tenen sal marina, ni sal mineral. Expliquen els missioners que per a la gent d'aquestes terres la sal és una llaminadura molt apreciada i aquí l'aboquem a les carreteres quan neva. També en això hi ha diferències. Pensant-hi he après a respectar-la i li dic a Déu: «Beneït siguis, Senyor, per la humil sal de cuina que fa més bons els nostres guisats, que permet assaborir el pernill serrà, el bacallà sec o el formatge madurat. Beneït siguis, Senyor, per la germana sal, fes que m'hi assemblí i que sigui apetible als altres, un element conservador de l'amistat, alegre com la de les patates fregides. Que sempre, Senyor, la respecti i la conservi, perquè, tot i que sigui barata, haig de solidaritzar-me amb molts germans que no en poden gaudir perquè han nascut lluny del mar, perquè no tenen cap muntanya com la nostra de Cardona, ni cap deu com el de Gerri, ni cap paratge com algunes grans extensions salades d'Amèrica del Sud. I que, si un dia una prescripció mèdica me la prohibeix, sàpiga acceptar-ho com un sacrifici suau, com un petit signe de solidaritat amb tants germans que no en tenen, com una ocasió de conèixer el gust net de tants fruits que m'ofereix ingènuament la mare naturalesa.»

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Cartes del lector

Contra la pena de mort

Sr. Director,

Un lector d'aquest setmanari ens ha acusat, als qui ens oposem a la pena de mort, d'hipocresia. Aquesta sí que és bona! És trist haver de defensar una cosa tan òbvia, però, ja que ens ho diu amb frases tan grosses (fins i tot amb una cita evangèlica!), parlem-ne.

Personalment, jo sí que rebutjo la pena de mort pel meu amor a la vida. I el meu amor a la vida no és tan limitat que no pugui oposar-me a totes les maneres de destruir-la. Això és actuar per motius polítics? És clar que sí! Tots tenim el deure de millorar la societat, o sigui el deure d'actuar per motius polítics. Això és actuar per sensibleria? Si compadir els qui pateixen és sensibleria, és clar que sí! Potser dir això és sensibleria, però molts innocents han estat executats «gràcies» a la pena de mort; entre ells, els més innocents de tots: Nostre Senyor Jesucrist.

JOSEP MARIA BADIA CABACÉS
Barcelona

La poètica de l'homilia

Sr. Director,

Avui els especialistes de la predicació homilètica diuen que els predicadors donem poca importància al relat bíblic i que ràpidament ens emboliquem amb allò que en diem doctrina. Si em permeteu dir-vos una anècdota o un meu estirabòt, diré que un diumenge després d'haver llegit a missa la paràbola del fill pròdig, vaig dir als fidels que no la comentaria perquè creia que fent-ho l'espantaria, i vaig convidar els fidels a uns minuts de religiós silenci. Crec que els predicadors de l'homilia ens hauriem de preocupar més de l'elecció de les paraules, ja que allò que diuen els profetes o Jesús mai no pot ser dit en prosa, i menys encara, en prosa vulgar.

Mn. PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

Molt bé, Mons. Lluís Martínez Sistach!

Sr. Director,

M'ha agradat molt el que Mons. Lluís Martínez Sistach va escriure a *Catalunya Cristiana* al número 1.047 a la secció «Paraula Viva» amb el títol: *Familiaritzar-se amb la Bíblia*. Certament, té raó l'arquebisbe de Tarragona i primat quan diu que «per a qualsevol cristià és cabdal conèixer molt bé la revelació que ens

arriba a través de la sagrada escriptura. Per això, el Concili Provincial Tarracòense demana que ens endinsem a la Bíblia «sota el guiatge de l'Esperit Sant, hem d'entrar a l'interior de la gran tradició de l'Església i de la interpretació autèntica del magisteri.» Això em recorda les paraules de la constitució de la divina

revelació «Paraula de Déu» al Concili Vaticà II: «La paraula de Déu l'escolta amb devoció i la proclama amb valentia el sant Concili Vaticà II.»

Familiaritzar-se amb la sagrada Bíblia, especialment amb l'Evangeli, crec que és molt important. A les noccs d'argent de l'Associació Bíblica de Catalunya

En record de Jaume Planas i Pahissa

Aquesta darrera setmana ens deixava, camí cap a la casa del Pare, Jaume Planas i Pahissa, col·laborador dels diferents mitjans de comunicació de l'Església de Barcelona, i persona molt vinculada a Catalunya Cristiana on va exercir el càrrec de sotsdirector i de secretari del Patronat de la Fundació. Tot just la darrera setmana es publicava al setmanari una carta seva en aquesta secció titulada «Lloat sigueu, Senyor... perquè m'heu curat!». Fent una excepció, el director ha volgut respondre a la seva darrera carta del lector.

Gràcies Jaume, pel teu exemple

La teva darrera carta és una contínua acció de gràcies a Déu, per tantes coses que has descobert que Ell t'ha donat des de la teva malaltia: l'acomboiament de la família, l'interès i les pregàries de tantes persones, els serveis sanitaris i mèdics que t'han atès, el «gran tresor» de tants amics que abans eren desconeguts, l'última «pròrroga» que el Senyor t'ha donat, que certament ha estat ben curta...

Jo també vull donar gràcies a Déu, per posar-nos persones com tu en el nostre camí, no només com a bon amic i col·laborador en diverses tasques dels mitjans de comunicació de la nostra Església, sinó sobretot pel gran exemple que ens has donat de com has viscut aquest temps difícil, des de la malaltia, amb una fe encoratjadora.

Les poques paraules públiques que has escrit com a «malalt» han fet molt de bé, no és fàcil davant d'algunes situacions com la teva, respondre amb la fermesa de la resignació cristiana, amb l'agraïment a Déu per tot allò de bo que ha portat aquesta experiència, i amb paraules de lloança al Senyor Totpoderós.

Ara el Bon Déu t'ha «curat» per sempre, perquè ja no hauràs de patir més les limitacions de la nostra feble naturalesa humana, el Senyor —en qui tant vas confiar— t'obre les portes del seu Regne, allà podràs continuar repetint eternament la teva darrera lloança: «Lloat sigueu, Senyor...»

R. OCTAVI SÁNCHEZ
Director de «Catalunya Cristiana»

ens fem el propòsit de llegir-la cada dia, i fins i tot, procurar llegir-la al matí i al vespre. D'aquesta manera ens anirem familiaritzant amb la paraula de Déu i aprendrem a guardar-la al nostre cor per viure-la a la nostra vida com ens ensenya Maria i recordant les paraules de sant Lluc al seu Evangeli (2: 19 i 51). «Conservava tots aquests records i els meditava al seu cor.» Llegir, estimar, meditar, viure i fer viure la santa Bíblia!

Mn. JORDI CARRERA
Banyoles

Agraïment al germà Adrià

Sr. Director,

Voldria manifestar el meu agraïment al germà Adrià, ja que, segons el meu parer, és una de les poques persones que dóna el sentit vertader a Déu.

CLAUDI ALBÀ SURIA
Sant Pere de Ribes

Potser ens manca...

Sr. Director,

És un fet que sovint es produeix quan en una cerimònia religiosa (exèquies, bodes, primeres comunions, etc.) ens apleguem juntament amb persones que no acostumen a entrar al temple, per respecte a ells o a qui sigui, els que correctament sabem la nostra obligació, restem bastant freds, quasi muts a les respostes que el celebrant espera dels assistents, fins i tot el parenostre és pronunciat, diguem-ne, tímidament. Per què passa, això? Què espera Jesús de nosaltres en aquells moments? El nostre testimoni és correcte o vergonyant? No és una oportunitat per demostrar que Ell és el nostre Tot per damunt de respectes humans? Què ens frena? Poca valentia, convicció, covardia o lleialtat total? No serà que un dia, com el de sant Pere, quedarem aclaparats, desconsolats del nostre procedir? I en aquest context podríem afegir també la nostra despistada cooperació al menyspreu de les dites populars cristianes subtitulades per altres on la fe queda relegada; recordem «si Déu vol», «adéu-siau», «al cel sigui», etc. En total una infinitat d'expressions populars que caldrà utilitzar-les amb més detall. Referma la importància d'això quan veiem que fins i tot en alguna retransmissió radiofònica d'una comunitat religiosa es cau en aquest contagi.

GENÍS de TERA i TEIXIDOR
Badalona

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

El gran Jubileu del 2000: conversió, comunió i missió

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

L'any de gràcia del Senyor

La mirada de fe en el misteri de l'Encarnació no és una contemplació platònica, estàtica, purament intel·lectual. Déu ha donat el seu Fill al món perquè tothom qui el vegi i cregui en Ell, tingui vida eterna (vegeu Joan 3:16-17). En el mateix evangeli de Joan es destaca sovint la importància de «veure» Jesús, i en la narració de la mort s'addueix la cita del profeta Zacaries: «Miraran aquell que han traspassat» (Jn 19:37).

L'evangeli de Lluc parla de Jesús proclamant a la sinagoga de Natzaret l'arribada de la seva persona, de «l'any de gràcia del Senyor»; els ulls de tots els presents estaven fixos en ell (vegeu Lluc 4:16-19). La nostra és una mirada esperançada en la gràcia del perdó de Déu sobre les nostres vides i sobre les dels nostres germans. Ara bé, l'itinerari del perdó comença amb la conversió del cor que es deixa portar per l'Esperit Sant. Aquest és, des de nosaltres, el punt de partida del Jubileu.

«El temps jubilar ens introdueix en el sòlid llenguatge que la pedagogia divina de la salvació usa per impulsar l'home a la conversió i a la penitència, principi i camí de la seva rehabilitació i condició per recuperar allò que amb les seves forces no podria assolir: l'amistat amb Déu, la seva gràcia i la vida sobrenatural, l'única en la qual es poden resoldre les aspiracions més profundes del cor humà» (Butlla del Jubileu, núm. 2). L'any de gràcia és ofert als pecadors que demanen perdó!

La tasca missionera de l'Església

«L'entrada del nou mil·lenni anima la comunitat cristiana a estendre la mirada de fe vers nous horitzons del Regne de Déu» (al mateix lloc). La renovació de l'Església no es fa només en el cor dels homes, sinó també pel dinamisme missioner de la mateixa Església. «L'Església també en el futur continuarà essent missionera: el caràcter missioner forma

part de la seva naturalesa» (Joan Pau II a TMA, núm. 57).

Aquesta crida es fa cada dia més urgent, i no podem deixar que passi desapercebuda en aquest Any Sant que ens disposem a celebrar. El mateix esdeveniment que celebrem és un estímul per aquesta tasca: Jesús ha vingut a salvar-nos a tots, perquè tots som pecadors. Però això s'ha de comunicar, s'ha d'anunciar, s'ha de fer conèixer aquest «Evangeli».

«Com més s'allunya Occident de les seves arrels cristianes, més esdevé terra de missió, en la forma de variats areòpags», com l'areòpag d'Atenes on va predicar sant Pau: són els grans camps de la civilització contemporània i de la cultura, de la política, de l'economia, dels mitjans de comunicació... Sense la presa de consciència eficaç de la nova evangelització, el pas de l'Any Sant perdria gairebé la totalitat del seu fruit, seria com un ruixat d'estiu, que passa de pressa per més fort que sigui.

El programa del Jubileu demana la

conversió per acollir amb fruit l'any de gràcia, la renovació de l'esperit missioner per proclamar Jesucrist salvador, i també una major intensitat de l'esforç de comunió en tots els àmbits i nivells de l'Església, per aconseguir l'anhelada unitat. No cal fer-se il·lusions de reeixir en el progrés de la fe i de la vida cristiana mentre els cristians, en comunitat i individualment, no fem un esforç espiritual intens per superar els particularismes, les visions tancades en relació amb els altres, les autoafirmacions, etc.

Si un dels objectius que cadascú de nosaltres es proposés de cara al Jubileu fos el d'estar més atents al que diuen els pastors de l'Església, començant evidentment pel que diu el Papa, no seria un treball eficaç per a la comunió eclesial?

És clar que això demana, d'entrada, tenir accés a les manifestacions del magisteri; és una responsabilitat que han d'assumir els mitjans de comunicació de l'Església.

petites homilies

El Rei que aplega

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Solemnitat de nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el món. Un títol ben pompós, per cert, per a una celebració amb els fidels humils que acudeixen a la missa dominical. Per als que ja tenim uns quants anys, ens porta el record —també l'enyorament?— de festes solemnes, radiant, de banderes desplegadas, amb un pic i tot de desafiament i d'eufòria. Eren altres temps. Als joves tot això no els diu res. Fins i tot alguns ho troben incòmodament estrany. Els reis els cauen lluny, molt lluny. Perduts enmig de les il·lusions infantils. O reclosos en els fulls dels manuals d'història, en els contes i en les cançons de gesta. El món d'ells va per altres verals. Definitivament? Malgrat tot això, avui som convocats a celebrar la reialesa de Crist. I fem bé de celebrar-la. Perquè Crist és Rei. El Rei que aplega. El Rei de la comunió. De l'univers. *Déu omnipotent i etern, vós heu volgut reunir totes les coses, en el vostre Fill estimat, Rei de l'univers.*

Déu és el Déu de la comunió. Ho és per naturalesa. Un sol Déu en tres persones. És també el creador omnipotent de la comunió humana. Tota la humanitat és destinada i cridada a la comunió. És, a més, el gran artífex de la restauració de la comunió trencada pel pecat del món. Això diu el Senyor Déu: *Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte..., les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira... Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que*

Crist en majestat de Baldaquí de Tost (Ribera d'Urgellet, Alt Urgell), datat vers el 1200.

s'havia fet mal, faré posar bona la malalta. És el bon pastor. Una manera de ser rei. El rei que serveix els súbdits, en lloc de servir-se'n. Que dona la vida per ells. Se'ls fa aliment. En fa comunitat. Comunió.

La comunió és ferment de vida. És la vida segons el pla de Déu. Per això el Rei que aplega és radicalment el rei de la vida. El triomfador de la mort. *Germans, Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort... Tots viuran gràcies al Crist... perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus... Així Déu serà tot en tots. La comunió perfecta. Crist aplega els ressuscitats en el regne del Pare. Regne universal i etern, de veritat i de vida, de santedat i de gràcia, de justícia, d'amor i de pau. El regne de la comunió amb Déu. I amb els germans. Tots els germans.*

Per això és un regne que ja ha començat aquí. Enmig de la dispersió dels pobles i nacions. I que serà aplegat definitivament quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder... *s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Aquell jorn, més que el dia del judici, serà el de fer resplendir amb tota la seva força transformadora i realitzadora el llevat del Regne que la redempció —la mort i la resurrecció de Jesús— ha posat en el cor de la humanitat.*

Avui en celebrem el sagrament. El signe. La festa eclesial de Crist Rei de tot el món. Ell ens va al davant. Amb ell visquem i fem obra de comunió.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

NOVEMBRE

21. Diumenge

Jesucrist, Rei de tot el món (S) Blanc. Lectures: Ezequiel 34:11-12.15-17 / Salm 22 / 1 Corintis 15:20-26.28 / Mateu 25:31-46ALTRES CELEBRACIONS: *La Presentació de la Mare de Déu*. Sants, Gelasi I, p.; Honori, Esteve, Eutiqui i Heliodor, mrs.**Festa Major:** a Lluçà, Figols de les Mines i la Pobla de Cérvoles.

22. Dilluns

Santa Cecília, mr. (MO) Vermell. Lectures: Daniel 1:1-6.8-20 / Daniel 3:52-56 / Lluc 21:1-4

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filemó, mr.; Pragmaci, b.; Roger, mjo. mr. Santa Apfies, mr.

Festa Major: a Boadella, Molló i Santa Cecília de Voltregà.

23. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: Daniel 2:31-45 / Daniel 3:57-61 / Lluc 21:5-11. Si es vol: *Sant Climent I, p. mr.* (MLI) Vermell; *Sant Columbà, ab.* (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Sisini, mr. Santa Lucrècia, vg. mr. Beata Raquilda, vg.

Festa Major: a Fornols del Cadí, Sant Climent de Llobregat i Sant Climent Sescebes.

24. Dimecres

Sant Andreu Dung-Lac i companys mrs. (MO) Vermell. Lectures: Daniel 5:1-6.13-14.16-17.23-28 / Daniel 3:62-67 / Lluc 21:12-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crisògon, Crescencià i Felícissim, mrs.; Porcià, ab. Santes, Flora, Maria i Fermina, vgs. mrs.

Festa Major: a Riudoms.

25. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: Daniel 6:12-28 / Daniel 3:68-74 / Lluc 21:20-28

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gonçal, b.; Moisès, prev. mr.; Mercuri, sold. mr. Erasme, mr. Santa Caterina, vg. mr.

Festa Major: a Arbeca i Vinyols.

26. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Daniel 7:2-14 / Daniel 3:75-81 / Lluc 21:29-33

ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de l'Olivera. Els Esposoris de la Mare de Déu*. Sants, Joan Berchmans, s.j.; Silvestre, ab. fdr.; Conrad, b.; Didi, mr.; Leonard de Port Mauricio, franc.

27. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Daniel 7:15-27 / Daniel 3:82-87 / Lluc 21:34-36

ALTRES CELEBRACIONS: *La Mare de Déu de la Medalla Miraculosa*. Sants, Basileu, b. mr.; Facund i Primitiu, mrs.; Valerià i Virgili, bs.; Barlaam, mr.

Lectures bíbliques

Solemnitat de nostre Senyor
Jesucrist Rei de tot el món

Lectura primera

Ez 34:11-12.15-17

A vosaltres, el ramat, jo us judicaré entre l'un i l'altre

Lectura de la profecia d'Ezequiel

Això diu el Senyor Déu: «Jo mateix buscaré les meves ovelles i en faré el recompte. Les comptaré com el pastor recompta el seu ramat el dia que es troba amb les ovelles dispersades, i les recolliré de tots els llocs on s'havien dispersat el dia de núvols i boira. Jo mateix faré pasturar les meves ovelles, i jo mateix les duré a reposar, diu l'oracle del Senyor Déu. Buscaré l'ovella perduda, faré tornar la que s'havia allunyat, embenaré la que s'havia fet mal, faré posar bona la malalta, mantindré les grasses i robustes, les pasturaré totes amb justícia.» I a vosaltres, el ramat, el Senyor Déu us diu això: «Judicaré entre l'un i l'altre, moltons i cabrits».

Salm responsorial

22:1-2a,2b-3,5,6 (R.: 1)

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos.

R. El Senyor és el meu pastor, no em manca res.

Em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna.

Em guia pels camins segurs per l'amor del seu nom. **R.**

Davant meu pareu taula vós mateix, i els enemics ho veuen; m'heu ungut el cap amb perfums, ompliu a vessar la meua copa. **R.**

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor m'acompanyen tota la vida, i viuré anys i més anys a la casa del Senyor. **R.**

Lectura segona

1C 15:20-26,28

Posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Així Déu ho serà tot en tots

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans. Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam, i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist. Cadascun al moment que li correspon: Crist el primer, després, a l'hora que ell vindrà, els qui són de Crist: a la fi, quan ell destituirà tota mena de sobirania, d'autoritat o

de poder, com a coronament de tot, posarà el Regne en mans de Déu, el Pare. Perquè ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la Mort. I quan tot li haurà estat sotmès, el Fill mateix se sotmetrà a Déu que li ho haurà sotmès tot. Així Déu serà tot en tots.

Al·leluia

Mc 11:10

*Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Beneït el Regne del nostre pare David.
que està a punt d'arribar.*

Evangeli

Mt 25:31-46

*S'asseurà al seu tron gloriós
i els separarà entre ells*

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Quan el Fill de l'home vindrà amb el seu poder, acompanyat de tots els àngels, s'asseurà al seu tron gloriós i es reuniran davant d'ell tots els pobles. Llavors els separarà entre ells com un pastor separa les ovelles i les cabres, i posarà les ovelles a la dreta, i les cabres a l'esquerra.

Després el Rei dirà als de la seva dreta: Veniu beneïts del meu Pare: preneu possessió del Regne que ell us tenia preparat des de la creació del món. Vosaltres, quan jo tenia fam, em donàreu menjar, quan tenia set em donàreu beure, quan era foraster em vau acollir, quan em veíreu despullat, em vau vestir, quan estava malalt em vau visitar, quan era a la presó, vinguéreu a veure'm.

Els justos li respondran: Senyor, ¿quan us vam veure afamat i us vam donar menjar, o que passàveu set, i us vam donar beure? ¿Quan us vam veure foraster i us vam acollir, o despullat, i us vam vestir? ¿Quan us vam veure malalt o a la presó, i vinguérem a veure-us?

El Rei els respondrà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que fèieu a cadascun d'aquests germans meus, per petit que fos, m'ho fèieu a mi.

Després dirà als de la seva esquerra: Lluny de mi, maleïts: aneu-vos-en al foc etern preparat per al diable i els seus àngels. Vosaltres, quan jo tenia fam, no em donàreu menjar, quan tenia set, no em donàreu beure, quan era foraster, no em vau acollir, quan em veíreu despullat, no em vau vestir, quan estava malalt o a la presó, no em vau visitar.

Els li respondran: Senyor, ¿quan us vam veure afamat o que passàveu set, foraster, despullat, malalt o a la presó, i no vam fer res per vós?

Ell els contestarà: Us ho dic amb tota veritat: Tot allò que deixàveu de fer a cadascun d'aquests, per petit que fos, m'ho negàveu a mi.

I aniran als suplicis eterns, mentre que els justos entraran a la vida eterna.»

Menorca

diòcesis

«Conec la realitat pastoral de Lleida per les bones referències que en rebo»

■ Mons. Francesc Xavier Ciuraneta torna a Catalunya després de vuit anys com a pastor de Menorca

CIUTADELLA.— Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, de la Palma d'Ebre, retorna a terres de Catalunya per prendre possessió de la diòcesi lleidatana, després de vuit anys com a pastor a l'illa de Menorca. La premsa d'arreu del país ha destacat el seu tarannà pacificador. És un home de pregària, d'espiritualitat, de treball ferm i que afronta aquesta nova tasca pastoral amb il·lusió apostòlica.

—Il·lusionat per tornar molt a prop de la seva terra?

—Encara que m'he trobat molt bé a Menorca, on sempre, amb la col·laboració de tots els estaments eclesials i cívics, he pogut exercir el ministeri episcopal amb molta joia, no puc pas negar que la tornada a Catalunya i, en concret, l'anada a Lleida, m'il·lusiona. La «terra ferma» és una terra molt pròxima a la meua comarca d'origen, la Ribera d'Ebre; per la meua manera de parlar molt sovint m'han preguntat si era de Lleida; quan era vicari episcopal del bisbat de Tortosa i ens reuníem tots els vicaris episcopals de Catalunya, sempre descobria una gran afinitat entre les problemàtiques que es plantejaven des de Lleida i les que vivíem a Tortosa.

—Què hi queda en el cor d'un pastor després de vuit anys com a bisbe de Menorca?

—Hi queda tot un munt d'afectes, d'amistats sinceres, expressades en mil detalls agradables que, a partir d'ara, no es podran cultivar des d'una proximitat física però que seran recordades amb agraïment en la pregària. Això és el que humanament fadifícil deixar la gent de Menorca, que s'ha manifestat tan acollidora amb mi.

—Fa l'efecte que tant vostè com el nou bisbe de Barbastro, Mons. Omella, només hagin de respondre sobre el conflicte de les obres d'art de la Franja, què hi té a dir?

—M'ha sorprès constatar que la majoria de preguntes que m'han fet molts periodistes amb ocasió del meu nomenament com a bisbe de Lleida s'hagin polaritzat gairebé en el tema del litigi per unes obres d'art. Encara que la qüestió tingui la seva importància, crec que per a l'Església de Lleida no és la primera. Per a mi l'important és com proposar la fe en Jesucrist avui de manera plausible sobre tot a les noves generacions; com animar els joves a assumir compromisos fermes seguint la crida de Déu al ministeri sacerdotal i a la vida consagrada; com arribar a la gent més senzilla o als qui pateixen en l'ànima o en el cos; com ajudar els matrimonis i famílies cristianes a complir la seva missió...

—Com definiria l'Església menor-

quina?

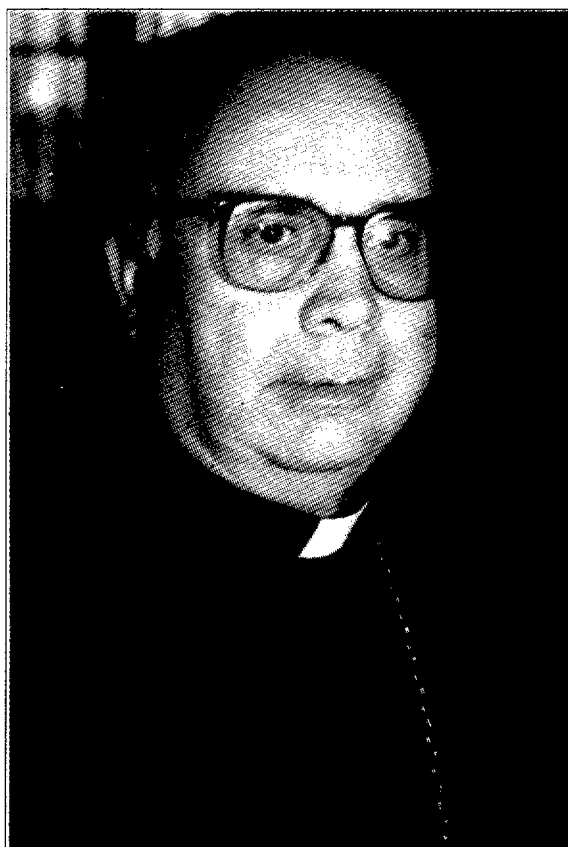
—És una Església amb més llums que ombres. Amb la celebració d'una Assemblea Diocesana, com a preparació per entrar en el nou mil·lenni i per la celebració del Jubileu de l'Encarnació, l'Església de Menorca ha volgut assumir decididament un tarannà evangelitzador: una Església, centrada en Jesucrist, acollidora, servidora i oberta al món. Hi ha hagut un esforç perquè vagi creixent la comunió entorn del bisbe. En el futur, caldrà potenciar els mitjans per formar millor en les veritats de la fe. Actualment vol centrar el seu esforç evangelitzador en els joves, la família i l'ensenyament.

—I què coneix de la seva nova diòcesi?

—El que conec més és una part de la seva geografia. Algun estiu m'he hostatjat a la residència que té el bisbat de Lleida a Vilaller. Des d'allí he fet bones excursions per les valls d'Aran i de Boí. Sóc un admirador de la muntanya. També conec alguns sacerdots, bé perquè regenten paròquies que són veïnes del meu poble, o bé perquè ens havíem trobat en reunions de catequistes, consiliaris, vicaris episcopals... La seva realitat pastoral només la conec per les bones referències que estic rebent aquests dies.

—Què espera dels següents sectors de la diòcesi: preveres, vida religiosa, laïcat, món universitari, institucions civils i Església a Catalunya?

—Espero de tothom la seva comprensió i la seva ajuda des del seu lloc i des de la seva responsabilitat eclesial o cívica. Dels preveres, els meus necessaris col·laboradors, espero la seva amistat i confiança. En els religiosos i religioses, que són un gran do del Senyor per a l'Església de Lleida, desitjaria trobar una integració i una sintonia ben clara amb els afanys de l'Església diocesana. Als laïcs els demano que siguin plenament Església, assumint les seves responsabilitats pròpies en el si de l'Església i en l'evangelització del món, transformant-lo segons els plans de Déu. Del món universitari cristià desitjaria que tingués una presència significativa en el món de la cultura perquè la fe en Jesucrist entrés també en aquest món tan important. Confio que amb les institucions civils seguirà sent possible una «cooperació sana» (GS 76) perquè l'Església

Mons. Ciuraneta.

pugui realitzar la seva missió de servei a la vocació personal i social dels ciutadans. A l'Església catalana hauré d'aportar-hi la meua humil col·laboració per dur endavant els projectes comuns engegats amb la celebració del Concili Provincial Tarraconense.

—El 29 d'octubre passat es feia pú-

blic el seu nomenament. Què dirà als lleidatans el dia de la seva presa de possessió, el 19 de desembre?

—Crec que és providencial iniciar el meu ministeri episcopal a Lleida un diumenge d'Advent, temps litúrgic que ens invita a l'esperança. Cal insistir en la necessitat de viure en esperança. No pas fiats en les nostres forces humanes sinó perquè el Crist, que contemplem a Betlem com un xiquet pobre i desvalgut, és el Crist de la Pasqua, el Vivent per sempre que, amb el seu Esperit, guia l'Església i la marxa de la història.

—Quins camps pastorals potenciarà més?

—No ho sé encara. Primer, cal conèixer bé la realitat i cercar de discernir conjuntament amb els preveres, religiosos i laïcs quins camins hem de seguir. Jo tinc una predilecció per la família perquè és el nucli i el fonament de la vida eclesial i social. Penseu en la importància de la joventut, com un sector que genera esperança. No podem oblidar l'opció pels pobres. Hi una bona feina a fer en tots els sectors pastorals!

Guillem Ferrer Monjo

BARCELONA

Ha mort Jaume Planas i Pahissa

BARCELONA.— Jaume Planas i Pahissa, periodista i director del Butlletí Oficial de l'arquebisbat de Barcelona, va morir el 9 de novembre passat. L'endemà, al Tanatori de Collserola, es va celebrar la missa exequial en sufragi de la seva ànima presidida pels bisbes auxiliars de Barcelona Mons. Joan Carretera i Mons. Pere Tena. Mons. Joan E. Jarque, que va ser un dels nombrosos sacerdots que van concelebrar la missa, va fer un retrat molt emotiu de la figura de Jaume Planas tant en l'aspecte humà com en el professional. Tota la seva vida, va dir Mons. Jarque, va estar al servei de l'Església.

Jaume Planas va néixer el 2 d'octubre del 1940 a Barcelona. Durant la seva vida va estar molt vinculat als mitjans de comunicació. Primer, com a secretari general d'Òmnium Cultural i, després, des de l'any 1991, com a director de la Delegació de Mitjans de Comunicació Social de l'arquebisbat de Barcelona. Va ser també un dels promotors de Ràdio Estel i secretari de la Fundació Catalunya Cristiana. Alhora, durant els darrers anys, era el coordinador del programa *La Missa*, emès per Televisió Espanyola a Catalunya. (C.C.)

Se celebrarà una missa en sufragi de la seva ànima el dijous 18 de novembre a les vuit del vespre a la basílica de Santa Maria del Pi. Us preguem que el tingueu present en la vostra pregària.

Lleida

Lleida recupera la memòria sobre el Camí de Santiago

■ Juan José Cebrián: «Compostel·la va forjar una Europa basada en els valors cristians»

LLEIDA.— La Universitat de Lleida (UDL), conjuntament amb la Delegació diocesana de l'Any Sant, ha organitzat unes jornades científiques per reflexionar i estudiar el paper de Lleida en els camins europeus de Compostel·la.

Les jornades es van iniciar el 26 d'octubre amb un seguit de conferències i ponències sobre les rutes de peregrinació de ponent i els hospitals de pelegrins, entre d'altres, impartides per diversos especialistes. El dia 28, a la Sala de Graus de la UDL, va tenir lloc una taula rodona sobre el Camí de Santiago avui i en la qual el sacerdot compostel·là i director del Departament de Sociologia de l'arquebisbat de Santiago va dir que el Camí va forjar una Europa basada en els valors cristians a la vegada que la seva unitat està basada en l'apòstol sant Jaume.

Juan José Cebrián va dir que aquesta jerarquia de valors cristians d'Europa va sorgir a redós de Santiago de Compostel·la i de la figura senyera de l'apòstol: «El camí de Santiago», va dir, «és una realitat històrica, si bé el major atac que s'ha fet sempre al cristianisme és voler esborrar aquest referent històric, que no és altre que l'Evangeli de Jesús de Natzaret».

Cebrián va destacar que els pelegrinatges a Santiago s'han multiplicat per mil en aquests darrers anys i va assenyalar que un dels motius ha estat la repercussió que va tenir per a l'Església i Europa el pelegrinatge del Papa en l'Any Sant del 1982, amb aquella crida: «Europa, sigues tu mateixa. Retorna als teus orígens.» Espe-

cial incidència va tenir també —segons Cebrián— la Jornada Mundial de la Joventut del 1989: des d'aleshores les peregrinacions no s'han aturat.

En aquest Xacobeu 99 Santiago s'ha

Exposició «Sants i Pelegrins»

Paral·lelament a aquestes jornades científiques, l'administrador apostòlic de Lleida, Ramon Malla, va inaugurar una mostra d'art que aplega diverses representacions relacionades amb sant Jaume i els pelegrinatges amb el títol genèric de *Sants i Pelegrins*.

En la mostra, ubicada en l'àmbit del Museu Diocesà, al Palau Episcopal de Lleida, es poden contemplar diverses taules policromades com una de sant Jaume del pintor Jaume Ferrer II (1450); un fragment de predel·la de l'Escola de Lleida amb la representació de l'apòstol del darrer quart del segle XIV; la làpida commemorativa de la fundació de la capella del Peu del Romeu, de l'any 1400, i la testa de sant Jaume procedent de la Porta dels Apòstols de la Seu Vella de Rotllí Gautier (1437), entre altres.

vist desbordat. Només a peu, bicicleta o cavall han estat ja 147.000 els pelegrins que han fet el camí i han aconseguit la compostel·la que els acredita com a pelegrins. Prop de mig miler provenien de Lleida i comarques, segons dada facilitada pel delegat de l'Any Santa Lleida, Xavier Salinas.

En la mateixa taula rodona Francisco Fernández Sánchez, sacerdot i professor de la Universitat del Laterà de Roma, va apuntar la necessitat que té Catalunya de recuperar i fer memòria de la seva tradició compostel·lana, tot assenyalant que el Camí de Santiago fomenta la dimensió universal de la persona. En aquest sentit va dir que el Camí va tenir per a Catalunya i Lleida molta importància social i religiosa: «Sembla mentida, però, que aquesta memòria avui no sigui present a casa nostra, que fins i tot la compostel·la més antiga de què es té notícia pertany a Bartolomé Muntal, un veí de Vic del segle XIV.»

Fernández es va referir a l'èxit del Xacobeu 99 tenint en compte que el pelegrinatge ha arrelat en l'esperit de la gent, principalment dels joves: «...la gent recerca la seva memòria a la vegada que el sentit de la peregrinació cristiana és el motor del Camí de Santiago, camí que no és una moda, és quelcom més profund.»

Per la seva banda, Antón Vilasánchez, gerent de Promoció del Camí de Santiago de la Xunta de Galícia, va dir que el motor de la cultura xacobeja és la referència a l'apòstol, que cap acció civil ha de perdre com a punt de referència.

Taula de sant Jaume, obra del pintor Jaume Ferrer II.

Finalment, Enric Valentín, vicepresident de la Federació d'Associacions d'Amics del Camí de Santiago, va manifestar que l'actual Any Sant ha estat el Xacobeu de la massificació: «Confio que els propers anys tornarem a ser els de sempre», va asseverar.

Jordi Curcó

Inaugurada la nova residència del Cor de Maria

LLEIDA.— El 23 d'octubre, l'encarà el bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, acompanyat per Mn. Josep A. Jové, capellà de la casa, va presidir la inauguració de

la remodelada residència de les Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria a l'avinguda de Catalunya. Després de dos anys de treballs de remodelació, s'ha adap-

tat l'antic col·legi a les necessitats d'una residència de 38 places per a noies estudiants i treballadores.

L'acte es va iniciar al petit claustre de la residència amb les paraules de la lleidatana Guadalupe Vallverdú, que en nom de la mare general de la congregació, que es troba a l'Argentina, va agrair a tots els que han fet possible la nova Casa Mare del Cor de Maria, en especial a l'arquitecte que va dirigir els treballs, Ignasi Clavera; als aparelladors Jesús Serrate i Joan Romero; al contractista Jaume Codina i altres industrials. També va agrair la presència de molts lleidatans que assistien a la inauguració, a més dels representants de les diverses comunitats de religioses de la ciutat i residències universitàries de l'Església.

La germana Vallverdú va oferir la nova instal·lació a les necessitats pastorals de la ciutat. «La nostra comunitat», va dir, «obre altra vegada les portes d'aquesta casa per continuar fent realitat el carisma i l'esperit de la lleidatana mare Esperança González

Puig, la nostra fundadora, oferint una residència a les noies estudiants i treballadores, que a més de formar-se amb una cultura superior a la Universitat, les unes, i fer un treball, les altres, visquin en un ambient familiar i experimentin i assimilin altres valors. Desitgem fer aquesta tasca amb unió i col·laboració amb les altres residències d'Església de la ciutat de Lleida».

Tot seguit el bisbe Ramon Malla va beneir les instal·lacions. Posteriorment els assistents les van visitar i van felicitar la comunitat, encapçalada per la seva superiora, Assumpció Cornadó, pel bon resultat de les reformes.

Especial interès té el museu que s'ha instal·lat, com a casa mare de la congregació que és, amb els records personals de la lleidatana Esperança González, en procés de beatificació i que va fundar la congregació a Lleida el 19 de juny del 1862. Entre les peces exposades destaca el bressol on va néixer, alhora que es conserva la cambra on va viure i morir el 5 d'agost del 1885. (J.C.)

La germana Vallverdú durant el seu parlament abans de la benedicció.

Urgell

Robatori de tres frontals d'altar barrocs a Bossost

■ Les peces estan catalogades com a obres de valor important

BOSSOST.— La nit del dia 8 al 9 de novembre van ser robats tres frontals barrocs de l'església parroquial de Bossost, a la Vall d'Aran. Les peces d'art havien ornamentat els altars de les tres naus del temple i estan catalogades com a obres de valor important.

El robatori ben segur que es va produir durant la nit i, segons opina Josep Amiell, arxiprest de l'Aran, els lladres s'haurien amagat dins del temple durant la missa vespertina del dilluns.

Les peces van ser retirades a través d'una porta lateral tancada interiorment amb una barra de ferro que va ser serrada. El pes i el volum (0,80x2 metres aproximadament) fan suposar que es va haver d'utilitzar un vehicle adequat per endur-se-les. Estaven penjades al mur sud del temple, sota del cor, fet que fa pensar que va ser necessària la col·laboració de més

d'una persona. Es tracta de tres frontals que ornamentaven la part davantera dels altars, es poden datar al segle XVIII i, com la majoria d'aquesta mena de peces, ofereixen una ornamentació abundant de flors i elements de la naturalesa a l'entorn de figures religioses com sants o la Mare de Déu del Roser.

La conservació d'una de les peces és bona, però les altres dues estan deteriorades pels anys i l'aigua, sobretot la policromia. Fonts eclesiaístiques han valorat el patrimoni robat en un milió de pessetes. Han advertit, però, que les valoracions

Església de l'Assumpció de Bossost.

El Consell General de la Vall d'Aran vol instal·lar alarmes a tots els temples que custodien peces d'art i ja ha començat els treballs. Algunes parròquies ha instal·lat alarmes pel seu compte, però en els poblets més petits les peces d'art són guardades en precarietat. Josep Amiell, arxiprest de l'Aran, opina que als llocs més desprotegits s'ha de procedir immediatament a retirar els objectes d'art i dipositar-los en edificis més ben custodiats.

El Consell General de l'Aran ha iniciat ja la catalogació del patrimoni artístic de la

vall. Precisament al Baix Aran, zona de Bossost, ja s'ha fet el treball, que consisteix en una descripció escrita, en fotografies i en gravacions en cd-rom.

Antoni Mirabet

d'art sempre són relatives.

Els robatoris d'art han estat freqüents els darrers anys i encara amb incidència particular a la Vall d'Aran. Cal recordar Arties i Vilac, on l'octubre del 1997 van desaparèixer sis imatges.

BARCELONA

Agraïment al P. Jacint Alegre

BARCELONA.— El 10 de desembre, a les vuit del vespre, la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús de Barcelona tindrà un record agraït pel P. Jacint Alegre i Pujals s.j. (1874-1930), en l'aniversari de la seva mort. Se celebrarà una missa solemne i tot seguit es col·locarà un oli-retrat, obra de R. P. Figueres, a la sagristia.

És un deute al P. Alegre, ja que ell i per intercessió de santa Teresa de l'Infant Jesús va tenir part en la fundació de la parròquia. S'ha publicat un fulletó, on el primer rector, Mn. Jaume Oliveras, en dona testimoni l'any 1956: el bisbe Miralles va accedir a la nova fundació d'aquesta parròquia que el Dr. Irurita va erigir canònicament el primer d'abril del 1931, pocs dies després de la mort del P. Alegre. (C.C.)

IV Trobada de Pregària Interreligiosa sobre la Sida

BARCELONA.— El 25 de novembre, a les 20.30, la basílica de Santa Maria del Mar tornarà a acollir la Trobada de Pregària Interreligiosa sobre la Sida. Enguany, el tema de la trobada serà la llavor, «que ens parla de vida nova, de renovació de les nostres forces i energies interiors, de donar fruits d'humanitat i solidaritat, i també de mort i vida», explica Antoni Mirabet, president de la Fundació Dimensió Sida. Aquest any, s'ha volgut que els representants religiosos fossin més nombrosos, dos per cada grup, i amb varietat de tendències, persones i sexes. Entre els parti-

cipants destaquen el rabí Rubén Sternschein, de la comunitat jueva Atid de Catalunya; Mn. Josep Forcada, delegat diocesà de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona; el P. Joan Garcia, rector de l'Església ortodoxa de Barcelona; el pastor Carles Capó, president de l'Església evangèlica de Catalunya; Thubten Wanchen, president de la Casa del Tibet a Barcelona, i Najem Alhassan, director del Centre Islàmic de Barcelona. Des de la Fundació Dimensió Sida, organitzadora de la trobada, es convidava a participar-hi amb «el respecte, el silenci, els cants, la reflexió i la pregària». (R.M.J.)

PRO CAMBRIL Església STA. TERESINA

IV SUBHASTA D'ART

PINTURA, DIBUIX, ESCULTURA, CERÀMICA I ALTRES

Sala Mn. Jaume Oliveras (Via Augusta, 68, entrada cr. St. Marc) - **Barcelona**

Exposició: del 28 de novembre al 8 de desembre

Horari: de 18 a 20 hores

Subhasta: Dijous dia 9 de desembre de 1999, a les 20 hores

Entrada per Via Augusta.

Informació: 93 815 84 30 - 93 218 58 15
93 218 46 01 - 93 435 93 09

Amb la col·laboració d'ACEA

Participa-hi!

Festa i eucaristia recorregut per les jornades diocesanes

El proper 28 de novembre el Palau d'Esports acollirà la VI Trobada

Des de l'any 1994, la celebració de l'Eucaristia del primer diumenge d'Advent és una gran festa de germanor a l'arxidiòcesi de Barcelona. La Jornada Diocesana ha esdevingut un signe de comunió eclesial entre els cristians de diversos moviments i sensibilitats que es reuneixen per reafirmar

i compartir la seva fe. La sisena convocatòria d'enguany, el 28 de novembre al Palau dels Esports, serà l'inici de les celebracions del Tercer Mil·lenni. Però abans d'aquesta cita volem recordar la història de les cinc jornades diocesanes que s'han celebrat al Palau Sant Jordi.

La primera Jornada Diocesana va omplir el Palau Sant Jordi.

«Per una societat que no margini», lema de la III Jornada.

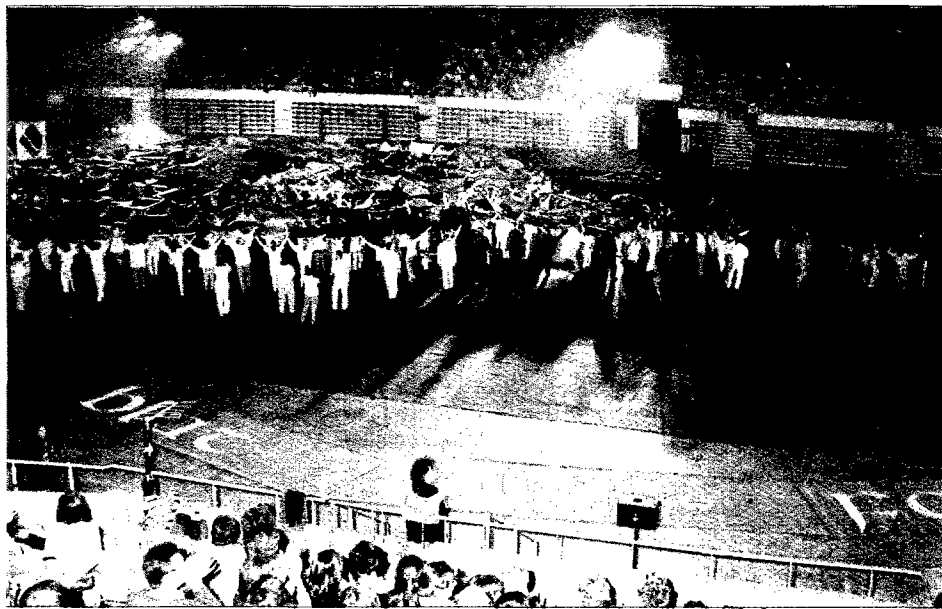
El 18 de desembre del 1994 les famílies cristianes van omplir de gom a gom el Palau Sant Jordi per celebrar, amb un acte festiu i eucarístic, la cloenda de l'Any Internacional de la Família. Més de 21.000 persones van participar en la primera Jornada Diocesana de Barcelona, un acte que des de llavors s'ha anat repetint cada any amb la intenció d'aplegar en un mateix sostre els cristians de diverses sensibilitats, parròquies, moviments d'apostolat, religiosos, laics, i també el cristià anònim, per pregar per uns objectius concrets i compartir la fe al voltant del seu pastor, Mons. Ricard M. Carles.

Cada any les jornades han seguit la mateixa estructura: diverses actuacions musicals amb un missatge cristià, una solemne Eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles i els bisbes auxiliars de la diòcesi, la presentació i la col·lecta per a algun projecte social, i la cloenda de l'acte amb un missatge del Sant Pare. *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel sempre han col·laborat en la seva organització, i els centenars de voluntaris han estat la cara amable i eficaç perquè aquesta jornada hagi estat un èxit.

En aquella ocasió entremig de les actuacions musicals, diversos matrimonis van oferir el seu testimoni de família cristiana: l'acceptació amb alegria de dos fills amb la síndrome de Down i com es viu en el nucli familiar la vocació sacerdotal d'un fill. L'actuació de la soprano Victòria dels Àngels va donar pas a una missa solemne en què l'arquebisbe Carles es va dirigir a les famílies perquè «s'aturin en el tràfec desesperant, que mirin d'on vénen i cap on van, i que escoltin la paraula de Déu i la veu de la seva consciència». El cardenal també va destacar el valor de la fidelitat conjugal i va encoratjar tothom a «no tenir por de la impopularitat, dels somriures irònics davant les vostres actituds cristianes.

Hi ha un altre somriure, el de Déu, que dona ànim i perdura en els seus efectes». Finalitzada la celebració eucarística, el llavors nunci del Sant Pare a l'Estat espanyol, Mario Tagliaferri, va llegir un missatge del Sant Pare on recordava als matrimonis cristians que estan cridats a «transmetre la fe als seus fills i ser autèntics evangelitzadors de tots

amb la celebració de l'Any Internacional per l'Eradicació de la Pobresa. Era el diumenge 1 de desembre, l'acte va coincidir amb la celebració del Dia Mundial de la Sida, i els testimonis que van parlar de la realitat de la pobresa a Barcelona, sor Genoveva Massip, el germà Adrià, i el cantautor cristià, Roberto Bignoli, van posar el seu accent en

La gran festa del 40è aniversari del MCEC.

aquells que els envolten».

El lema de la II Jornada Diocesana de l'Església de Barcelona va ser «Vers el Tercer Mil·lenni». La carta apostòlica de Joan Pau II *Tertio millennio adveniente* va ser l'essència de la Jornada, la crida a viure els 2.000 anys d'Evangelí —data que ja estem gairebé a punt d'assolir— amb la intensificació de la vivència espiritual i la solidaritat efectiva amb els més pobres de la nostra societat.

Aquests desitjos van ser l'eix central de la III Jornada diocesana amb el lema «Per una societat que no margini», que enllaçava

experiències amb malalts de sida. Durant l'acte es va llegir un manifest que reafirmava el compromís adquirit per «una més radical i concreta comunió amb els pobres i els marginats». El manifest, avalat per les paraules del cardenal Carles, alertava del perill de considerar la misèria com a inevitable o com una característica substancial a la vida humana. També declarava que «hem de canviar hàbits de comportament, afavorint un consum responsable i la transferència d'una part de la nostra riquesa als que no tenen res o estan exclosos del progrés humà».

La gran festa de l'esplai

De totes les jornades diocesanes, la que va tenir un to més festiu i lúdic va ser sens dubte la que va aplegar més de 15.000 nens i nenes, pares i mares i monitors dels esplais cristians el 30 de novembre del 1997 per culminar la celebració del 40è aniversari del Moviment de Centres d'Esplai Cristians (MCEC). El Palau Sant Jordi va esdevenir un gran esplai on grans i petits van vibrar amb els tallers, els jocs, l'eucaristia, les cançons i el gran espectacle del grup Comediants.

L'aplec de la gran família dels esplais de la diòcesi de Barcelona es va transformar al migdia en l'esperit de la IV Jornada Diocesana dedicada als infants i als joves. El cardenal Carles va destacar la gran constància del treball del MCEC que «està fent un gran obra de ciutadania per al nostre país», per afegir més tard que «els monitors no han d'oblidar que han de ser un exemple cristià per als infants». A les acaballes de la celebració Mons. Carles va proclamar la Mare de Déu de l'Alegria com a patrona dels esplais.

«La família, esperança del món» va ser per segona vegada la protagonista de la Jornada Diocesana que es va celebrar l'any passat al Palau Sant Jordi. Un tema sempre actual perquè el futur de la humanitat passa pel «model de família que Déu ens ha donat i ens ha ensenyat. Mostreu que la vostra llar es basa en Crist, que és més fort que tots els mimetismes i totes les alternatives», van ser les paraules del pastor de la nostra diòcesi.

Enguany, la VI Jornada Diocesana amb el lema «2.000 anys d'Evangelí», serà el 28 de novembre al Palau d'Esports del carrer de Lleida de Barcelona. Així s'iniciaran les celebracions del Tercer Mil·lenni. Una data molt esperada i molt adient per començar l'any litúrgic compartint la mateixa taula eucarística.

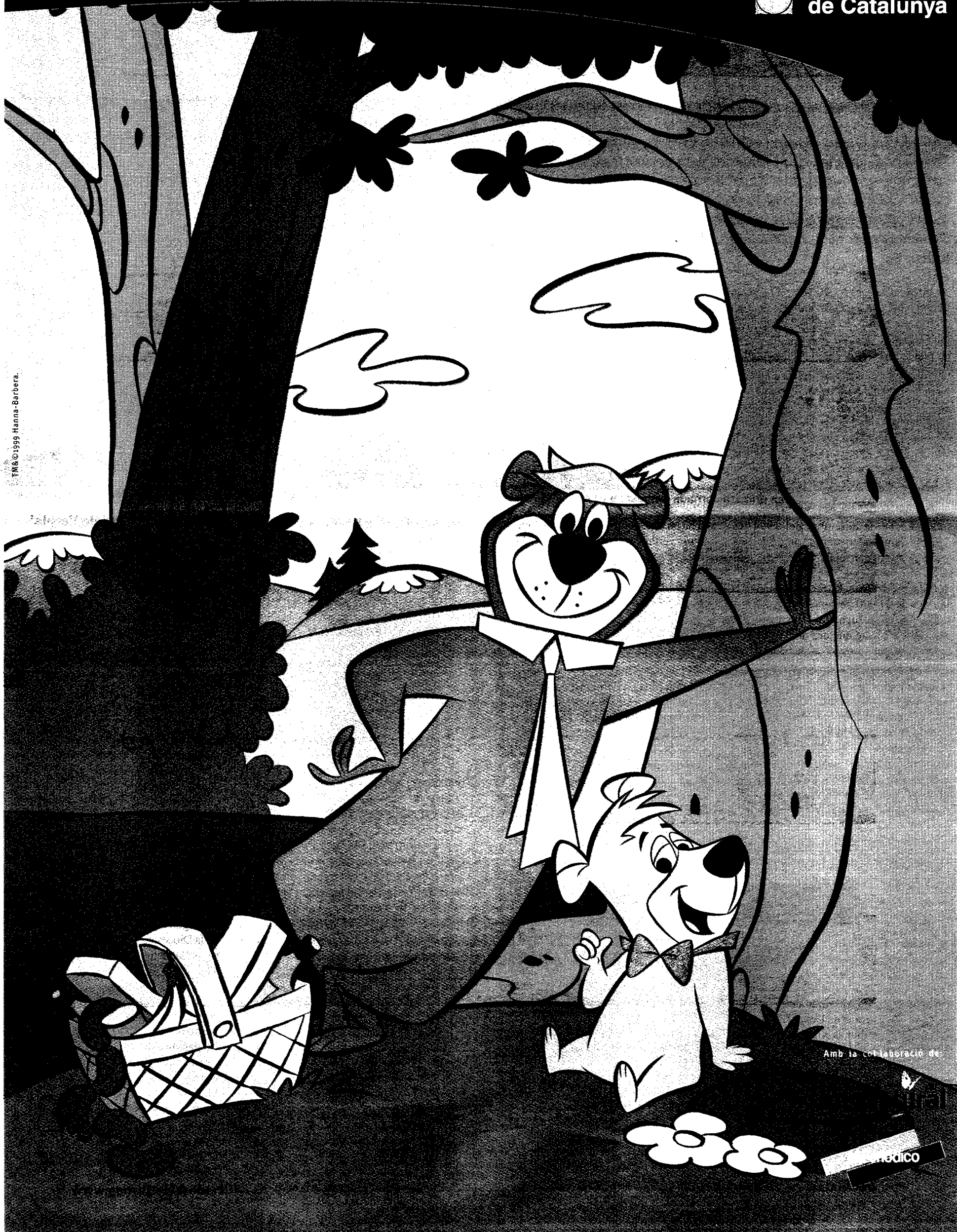
Glòria Carrizosa Servitje

Si aquesta és la imatge més propera que tens de la natura, val més que t'acostis a l'exposició "Parcs naturals, més enllà dels límits" al Palau Robert.

La natura és diversió però, sobretot, és un bé que cal respectar, conservar i millorar per gaudir-ne així en tota la seva intensitat. Del 6 d'octubre al 30 de juny, al Palau Robert de Barcelona, podràs descobrir el passat, el present i el futur dels nostres espais naturals protegits. Una exposició que et donarà la imatge d'una natura que va més enllà de tot el que coneixes. T'hi esperem.

**Generalitat
de Catalunya**

TM & © 1999 Hanna-Barbera

Amb la col·laboració de

**Medio Ambiente
y Urbanismo**

Barcelona

Vetlla d'Advent per a Joves a Montserrat

■ «La cultura, una experiència de fe», lema de la trobada

BARCELONA.— Després de molts anys de treballar amb joves en l'entorn de Montserrat, de rebre nombroses peticions de nois i noies, preferentment universitaris i de grups de catequesi o de reflexió cristiana d'arreu de Catalunya, per crear espais nous de pregària, els Joves La Salle i el Centre de Pastoral de Montserrat van creure oportú servir la demanda plantejada en la forma de Vetlla de Santa Maria. Donada la molt bona acollida que va tenir l'edició del curs passat, han decidit de tornar-hi.

Amb el lema «La cultura, una experiència de fe», tots els joves de Catalunya, preferentment més grans de 18 anys, són convocats a participar en la vetlla, que serà el divendres 26 de novembre a dos quarts de nou del vespre a Montserrat. Cal portar sopar, llanterna, roba d'abric i alguna cosa per escriure i prendre notes. Per als que hi estiguin interessats es poden inscriure al Centre de Pastoral de Montserrat (tel. 938 777 766) o a Joves La Salle (tel. 932 902 406).

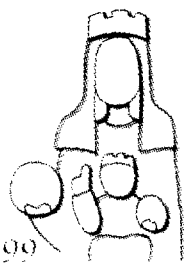
«Aquest cop», es convida des de l'organització, «Maria de Montserrat ens vol comunicar

com «la cultura és una experiència de fe». Plegats, anirem a l'encontre, pels racons de Montserrat, de tot allò que ens porti a viure en la cultura, una expressió de fe; en la fe, un motor de la cultura. El cant, la dansa i la pregària; els amics, els monjos i les cingleres; la mare, Maria, ens ho farà trobar i gaudir».

Aixoplugats a la casa de la Mare, els participants treballaran itineraris de fe que s'expressen en la bellesa de l'art que acompanya: el diàleg del cor, el cercador de petjades, el pelegrí de la natura, el Mestre servidor, el treball que ens treballa i l'oient de la Paraula. (C.C.)

**Vetlla
d'Advent
per a
Joves** a Montserrat

Divendres, 26 de Novembre de 1999

És l'hora tranquil·la, sentinella!

T'hem triat el Montserrat nocturn, presidit pels estels i acompanyat per la serena de la nit.

T'hem triat el far i balcó de Catalunya per a fer una estona de pregària: a partir de les nostres arrels, immersos en l'època que en sort ens ha estat donat de viure, a l'esguard de la Mare.

Avui concedim la primàcia a l'experiència i a la narració que transmet experiències.

Estil concret de viure l'ara i l'aquí del nostre fascinant present. Crida al projecte.

Amb prou signes de fe per poder-la viure.

La cultura que es manifesta, ací a Montserrat, està imbuïda tota ella d'una fe cristiana en contínua recerca de sentit.

Llull, Verdaguier, Maragall, han expressat meravellosament els gemecs de l'ànima en la recerca del transcendent.

Puig i Cadafalch, Gaudí, els Vallmitjana, Fúlgura, l'han omplert de símbols de catalanitat i de signes d'una fe cristiana creativa i generadora d'unitat i de concòrdia. Ara, en Subirachs l'ha poblat de formes evocadores dels sentits més amagats.

I així, desgranant racons i mirades, de bracet de la Veu de la Nit, anirem cercant tots aquells motius que ens desperten més bons, decidits i alegres. Per omplir la vida de vida. Per atansar la mà a tothom. Per articular les síntesis que calguin de tot allò que està trencat.

És l'hora tranquil·la, sentinella! Vine a gaudir de la nit més complerta. Vine a vetllar Santa Maria.

L'arquebisbat de Barcelona sotmetrà els seus comptes a una auditoria externa

Santa Maria del Mar acull l'acte central de la campanya de Germanor

BARCELONA.— L'11 de novembre passat va tenir lloc a la basílica de Santa Maria del Mar l'acte central de la campanya de Germanor 99 impulsada per l'arquebisbat de Barcelona, amb l'objectiu de conscienciar la societat de la importància de l'autofinançament de l'Església.

Presidit per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, hi van participar, entre d'altres, el periodista i director de Catalunya Cultura, Jordi Roigé, la pedagoga i presidenta del Moviment de Profes-

sionals Catòlics de Barcelona, Anna Julonch, il·luminador i vicepresident del Futbol Club Barcelona Joan Gaspart. Tres professionals cristians que no es van estar de dir que el seu desig de seguir Jesús els feia col·laborar amb el sosteniment de l'Església. Van insistir en la necessitat de fer-hi aportacions no únicament des de la safata dels diumenges sinó amb d'altres formes més constants, com aportacions mensuals o

Mons. Ricard M. Carles va presentar la campanya de Germanor 99.

anuals, perquè, ni que fossin petites, són constants. En aquest sentit i tal com va destacar el cardenal Ricard M. Carles, cal en els pròxims anys construir nous temples i ajudar a sufragar diferents projectes socials, com el d'Al Qàntara, promogut directament per Càritas diocesana per acollir nens del carrer. Així mateix, l'acte, que també va incloure un recital de música religiosa a càrrec del Cor de Cambra del Conservatori del Liceu, va comptar amb l'assistència de Joan Rigol, president del Parlament de Catalunya, i de diferents personalitats polítiques, consellers i regidors, que van seguir l'acte amb interès.

Auditoria externa

El dia abans, 10 de novembre, l'arquebisbat de Barcelona havia presentat els comptes corresponents al 1998 —que per primer cop en molt temps presenten un superàvit de 49,2 milions de pessetes— en una roda de premsa presidida pel secretari general i canceller de l'arquebisbat de Barcelona, el P. Enric Puig; pel delegat episcopal d'Economia, Joan Benito, i pel gerent, Ignasi Torrent.

Va ser llavors que es va anunciar públicament que l'arquebisbat de Barcelona, d'una banda, posarà en marxa un procés pel qual els comptes del 2002 seran sotmesos a una auditoria externa i, de l'altra, assumirà el compromís d'adoptar models de presentació d'estats financers més rigorosos, com poden ser els derivats de l'adaptació al Pla Comptable d'Entitats sense Ànim de Lucre o bé els estàndards de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

En aquest sentit, en el seu parlament a Santa Maria del Mar, l'arquebisbe de Barcelona va explicar que aquesta decisió respon a una «aposta per modernitzar-se i professionalitzar l'àmbit administratiu, per tal de donar comptes, amb la màxima eficiència, a vosaltres i a qualsevol instància social de tot el que fem. En definitiva, aquest pas que durem a terme s'emmarca en el desig de posar al dia la nostra Església com a institució al servei de la societat, la qual cosa ens empeny a mostrar amb transparència la nostra actuació en tots els camps».

Al seu torn, la resta de bisbats de la Tarraconense també van presentar a les respectives diòcesis el balanç econòmic del 1998. (C.C.)

VIATGES MAGISTER

Som l'única Agència de Viatges de Catalunya dedicada exclusivament al turisme religiós.

15 anys al servei de les Parròquies i Comunitats Cristianes de Catalunya, transportant més de 10.000 pelegrins.

EL MILLOR
EQUIP

EL MILLOR
VIATGE

TERRA SANTA - ROMA

Altres destinacions:

- Ruta de l'Exode.
- Rutes Franciscanes.
- Rutes de Sant Pau.
- Rutes Marianes.

C/ Roger de Llúria, 67-69, pis 4t • 08009 BARCELONA
Tel.: 93 487 94 23 - Fax: 93 487 95 90 • E-mail: viajesmagister@worldonline.es

Girona

José Sesma: «Per a Jesús, la presó no és la solució»

■ Primera Assemblea diocesana de Pastoral Penitenciària

GIRONA.— La Pastoral Penitenciària és recent —a Espanya, el Secretariat de Pastoral Penitenciària (Sepap), depenent de la Conferència Episcopal, va néixer el 1979—, així i tot ja ha fet un camí considerable. Per a l'actual director nacional, José Sesma —mercedari i excapellà de Wad-Ras i la Trinitat—, les tendències actuals es dirigeixen cap a la prevenció i reinserció, la penetració en les comunitats cristianes i la coordinació de les 865 institucions civils i religioses que treballen en aquest camp.

Les mateixes línies rectores es van proposar en les IV Jornades Nacionals de delegats diocesans de l'octubre i es van tornar a transmetre en la primera Assemblea diocesana de Pastoral Penitenciària de Girona, organitzada per un secretariat molt jove, ja que el Sepap s'ha constituït aquest febrer a la diòcesi, tot i que des de feia més de deu anys existia l'associació Xarxa, que coordinava el voluntariat cristià.

«Una cosa que sempre m'ha cridat l'atenció és que Jesús va ocupar el lloc de

Barrabàs; està clar que per a ell la presó no era la solució.» Amb aquesta afirmació, Sesma posa els fonaments de l'acció cristiana fent-la relativa al Crist que «anuncia la Bona Nova als marginats a partir de la seva experiència vital de marginació».

Alhora recull les declaracions del Concili de la Tarraconense sobre «les conseqüències del règim actual de presons» (R 112) i del darrer Congrés Mundial de Pastoral Penitenciària que expressa la preocupació per «la tendència mundial que sols potencia

el sistema de privació de llibertat en lloc de buscar alternatives».

L'altre gran punt que va subratllar va ser la necessitat de col·laborar entre els grups i institucions de l'àmbit penitenciari. En aquest sentit el delegat del Sepap gironí, Mn. Enric Tubert, capellà de la presó de Girona, es va mostrar satisfet perquè en la primera assemblea hi havia una àmplia representació, i va declarar que ara «s'haurà de veure com fer esforços conjunts».

A més de la creació d'aquesta xarxa de treball, el secretariat haurà d'esforçar-se per «normalitzar aquesta pastoral acostant la problemàtica de les presons a les comunitats eclesials». Per respondre aquestes dues vessants d'actuació, el delegat compta molt amb els contactes amb Càritas, que, precisament, no va poder enviar cap representació a aquesta jornada.

Guillem Farré

Relleu de l'abadessa de la Providència

OLOT.— La germana Maria Massana, de 62 anys, va ser escollida abadessa de les Clarisses de la Providència el 4 d'octubre passat en presència del bisbe de Girona, Jaume Camprodon. La Gna. Maria pren el relleu de la Gna. Mercè que, amb 88 anys, deixa el càrrec al cap del darrer trienni que ha dirigit la comunitat, formada actualment per vuit religioses.

Aquesta nova etapa coincideix amb el 150è aniversari de la fundació de la congregació per Teresa Arbuyal, originària del barri de Gràcia de Barcelona, que té un dossier obert a Roma pel procés de beatificació. El carisma principal és la pregària per les necessitats de la ciutat i del món, per això obren l'església cada dia de dos quarts de sis a dos quarts de set per a l'adoració del Santíssim. (G.F.)

En la mort de Mn. Pere Surribas

CALONGE.— El 24 d'octubre va morir Mn. Pere Surribas i Garrober, rector de la parròquia de Sant Martí de Calonge (Baix Empordà) des de feia 40 anys. El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, que va presidir les exèquies, acompanyat de més de quaranta preveres i d'una munió de fidels, va subratllar en l'homilia l'entrega d'aquest zelós sacerdot als seus feligresos durant tant de temps, així com l'esperança que el va sostenir en la seva llarga malaltia.

Pere Surribas i Garrober va néixer a Figueres el dia de Nadal de l'any 1925, en el si d'una família benestant de tradició republicana. La seva àvia era evangèlica. Aquestes arrels familiars li van donar un tarannà dialogant i acollidor de la diversitat. Durant la Guerra Civil va passar a França amb la seva mare fins que va saber que el seu pare havia estat ferit i va tornar a la seva ciutat. Acabada la guerra va començar a estudiar el batxillerat a Figueres. Malalt, el van portar a la Salut de Sant Feliu de Pallerols, on va experimentar d'una manera més clara la invitació de Déu a ser sacerdot. Retornat a casa, els seus pares van rebre la notícia amb estupefacció però no es van oposar al seu ingrés al seminari.

El 4 de juliol del 1948 va ser ordenat sacerdot a Figueres, de mans del bisbe Josep Cartaïà. De primer va ser destinat a Tordera, però ben aviat va haver d'anar a complir el servei militar al Marroc. Allí va ser capellà d'hospital militar i professor d'institut en una etapa de la seva vida que el va marcar profundament.

De retorn a Catalunya va ser vicari a Verges i a Orriols. Després va passar a la

parròquia de Santa Maria de Castell d'Aro. El 1959 el bisbe li va demanar que anés uns mesos a Calonge. Una estada que s'ha prolongat durant quaranta anys.

Rector de Calonge

El 1960 va organitzar una missió popular predicada per Mn. Jordi Carrera, Mn. Joan Marquès i Mn. Narcís Nierga. Va emprendre també les obres del Casal Parroquial Bisbe Cartaïà al costat de l'església parroquial amb sala d'actes i biblioteca, que va ser beneït el 1963.

El 1967, juntament amb Joan Viñas, Joaquín Ruiz Giménez i d'altres enamorats de Calonge, va promoure la celebració d'uns festivals de música al temps d'estiu que en l'actualitat són els més antics de la Costa Brava. Les primeres edicions d'aquests festivals es van celebrar a l'església de Sant Martí. En una d'elles, hi va assistir l'aleshores bisbe de la diòcesi Dr. Narcís Jubany. Va promoure també la creació d'un petit museu parroquial que va beneir el 1977 i que va ser renovat i ampliat vint anys després, i va impulsar la descoberta i la restauració de les restes romàniques de l'antic temple de Sant Martí.

El 1984, amb motiu del seu 25è aniversari a la parròquia va renovar el rossetó a l'església —rèplica del que havia desaparegut els anys vint—, els vitralls de la nau i de la capella de la Puríssima.

El 1998 va ser homenatjat pels seus feligresos amb motiu de les noces d'or sacerdotals. En aquesta ocasió va beneir una nova campana, dedicada a la Mare de Déu del Remei, que va ser col·locada al campanar de Sant Martí. Darrerament ha donat suport a la iniciativa d'instal·lar un orgue a l'església.

Tota aquesta obra cultural en favor de

Mn. Pere Surribas beneeix el museu parroquial de Calonge.

la seva vila i les millors en el temple parroquial han estat una expressió de la seva llarga dedicació al ministeri i la seva sol·licitud pastoral envers les pedres vives de la seva comunitat. Mn. Pere va promoure la creació d'una escolania que ha mantingut tots aquests anys i es va dedicar a la formació catequètica als infants i

adolescents de la parròquia i de la formació religiosa a l'escola Pere Rosselló. També els ancians han estat objecte peculiar de la seva atenció. La pastoral del turisme va ser també des del principi una de les seves preocupacions pastorals. Com a rector de Calonge atenia pastoralment la capella del Comtat de Sant Jordi i el centre de culte d'Eden Mar, celebrant missa sota els pins a prop de la platja de Torre Valentina. I sense oblidar l'atenció abnegada als immigrants, i als indigents que molt sovint trucaven a la seva porta. Bon predicador i conversador infatigable, traspuava pau i alegria.

Mn. Pere, ja malalt, es va ocupar sol·licitament de la seva mare molt velleta, fins a la seva mort, ocorreguda el 29 de setembre passat. Menys d'un mes després ell l'ha acompanyat al sepulcre. Durant la seva malaltia va gaudir del suport dels seus feligresos i de l'acompanyament de Mn. Enric Sala, vicari general de Girona, a qui estimava com un germà. Va morir el dia 24, Diumenge Mundial de la Propagació de la Fe. El dia abans havia rebut la trucada de fra Josep Parra, missioner dominic calongí actiu a Guatemala. També la vigília del seu traspàs li vaig recordar que l'endemà era el Domund. Va somriure plàcidament; ell que havia somiat anar a les missions, que va anar a Àfrica i que va donar tothora suport als missioners, se n'anava ja cap a la missió definitiva que el Senyor li tenia reservada. En pau reposi aquest bon pastor.

Mn. Jaume Aymar

Urgell

Canonització de Jaume Hilari

■ Joan Pau II declararà el 21 de novembre la santedat del germà de La Salle

ENVINY.— El 21 de novembre el papa Joan Pau II declara solemnement la santedat del beat Jaume Hilari, germà de La Salle assassinat a Tarragona el 18 de gener del 1937. Seran presents a la plaça del Vaticà nebots del sant, entre ells dos preveres d'Urgell; germans de La Salle, i fidels dels bisbats d'Urgell, Tarragona i Barcelona.

Manuel Barbal i Cosan, Jaume Hilari en religió, va néixer a Enviny el 2 de gener del 1898. Va cursar els estudis primaris al col·legi dels Pares Paüls de Rialb i durant set anys va seguir els cursos de formació sacerdotal al Seminari diocesà de la Seu d'Urgell. El 1917, va ingressar al noviciat dels Germans de les Escoles Cristianes. El 1937 era jardiner i hortolà del centre La Salle de Cambrils. Va ser detingut, empresonat al vaixell *Mahón* i, després d'un judici sumaríssim, afusellat a Tarragona.

La intrepidesa fins a la tossuderia identificava plenament el germà Jaume

Hilari amb la seva naturalesa pallaresa. Quan se li tancava un camí n'emprenia un altre. No va voler amagar la seva personalitat religiosa i fer-se passar només per l'hortolà del convent i evitar així la mort. Era un camí planer i va preferir el martiri. Enamorat de la família, al mateix banc dels acusats recordava els seus pares: «El meu pare és un cristià exemplar i model de ciutadans honrats. Té do de gent, un seny extraordinari. La meua mare era una santa. Va viure sembrant dolcesa i amor.» La fe viscuda durant la seva infància, entre rosaris i catequesis al banc del foc, li va infondre

El germà Jaume Hilari amb el seu pare.

consol i fortalesa en els moments difícils: «He estat jutjat i condemnat a mort. Accepto content la sentència. Solament perquè sóc religiós he estat con-

demnat a mort. Moriré per Déu i per la meua pàtria», escrivia a la seva família.

Antoni Mirabet

VIC

Gerbert d'Orlhac reuneix investigadors d'arreu

VIC.— Del 10 al 13 de novembre es va celebrar a Vic el congrés internacional *Gerbert d'Orlhac i el seu temps: Catalunya i Europa a la fi del I mil·lenni*. Aquest congrés tenia l'objectiu d'apropar-se a la figura d'aquest monjo occità que va estudiar a Vic i Ripoll entre els anys 967 i 970, i que l'any 999 va ser nomenat Papa amb el nom de Silvestre II. Alhora, també pretenia donar una visió de quina era la situació de Catalunya i Occitània en el context europeu d'ara fa mil anys.

El congrés, que va ser organitzat des de la Universitat de Vic amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona i el suport de la Generalitat de Catalunya,

va obtenir un èxit notable de convocatòria si es té en compte el nombre d'inscrits, al voltant dels 130. Aquesta xifra resulta considerable en comparació a altres congressos centrats en l'època medieval.

Entre els participants cal destacar la presència de Pierre Riché, professor emèrit de la Universitat de París, que va pronunciar la lliçó inaugural a la Sala de la Columna de l'Ajuntament de Vic; de Thomas N. Bisson; Christian Lauranson-Rosaz, Walter Brandmüller, i de molts altres historiadors i investigadors catalans, europeus i dels Estats Units.

Una de les característiques del congrés va ser l'interès a celebrar-lo a Vic i Ripoll, els llocs on Gerbert va viure i

estudiar les ciències de les matemàtiques, l'astronomia, la geometria i la música. Vic i Ripoll, situats a la frontera de l'andalus, van ser també la porta d'entrada d'aquests coneixements que més tard es van estendre a tot Europa.

Pel que fa al treball es va dividir així: *Catalunya i el món fa mil anys*, que es va presentar a la Universitat de Vic, i *Testimonis materials entorn de l'any mil*, que va versar sobre art i arqueologia, i es van presentar el dijous 11 de novembre, també a Vic, juntament amb l'àmbit sobre *Les llengües entorn de l'any mil*. El dia 12, al monestir de Sant Pere de Casserres, es van tractar els següents àmbits: *L'ensenyament fa mil anys* i *La ciència i la cultura: cristians, jueus i musulmans a la fi del primer mil·lenni*. Finalment, el darrer dia del congrés a Ripoll es va parlar d'*El monaquisme i el Papat*.

Cal destacar que a més d'una aproximació històrica es va voler estudiar el tema des d'altres perspectives, com per exemple la filològica, que va analitzar sobretot les llengües catalana i occitana a través de dues ponències i tres comunicacions.

La cloenda del congrés va anar a càrrec del Rev. Mons. Doctor Walter Brandmüller, que va parlar de Canònica Vaticana: *La gestió del primato Romano di Silvestro II*. Dins el mateix àmbit de Monaquisme i Papat van intervenir com a ponents Manuel Riu, de la Universitat de Barcelona, i el doctor Miquel S. Gros, de l'Arxiu Episcopal de Vic, que van parlar d'*El monaquisme fa mil anys* i de *Vic i Ripoll entre els anys 967 i 970* respectivament.

Activitats complementàries

El congrés és l'activitat acadèmica més destacable que està previst celebrar durant l'anomenat any Gerbert, que continuarà encara fins al proper mes d'abril. Al costat de les ponències i comunicacions hi ha una llarga llista d'activitats complementàries, com ara visites guiades, excursions, conferències i jornades, entre d'altres iniciatives.

En l'apartat de les exposicions, es pot veure la de *Llibres i Estudis Superiors a Vic: una història de mil anys*, al Museu de l'Art de la Pell; la dels 400 anys de la fundació de la Universitat Literària de Vic, a la sala de la Llotja del Blat, i la que es va inaugurar l'11 de novembre a la sala cultural del bisbat de Vic, l'Albergueria, sobre *Gerbert d'Orlhac (945-1003): mestre i savi*. També es podran admirar algunes peces que formen part de la col·lecció del Museu Episcopal de Vic, les quals, mentre durin les obres de l'edifici que ha d'acollir el nou museu, es mostren en l'exposició *Obres Mestres*.

Pel que fa a les visites guiades van permetre de conèixer de més a prop el monestir de Ripoll, el fons documental de l'Arxiu Episcopal de Vic del segle IX al XI i el monestir de Sant Pere de Casserres. També era previst que els assistents al Congrés Internacional *Gerbert d'Orlhac i el seu temps* visitessin el Museu Etnogràfic de Ripoll, el Temple Romà de Vic i que assistissin a un concert de música medieval a càrrec del grup Nova Euterpe.

Fàtima Alemany

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ

EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

Vic

MIJAC de Manresa: trenta anys educant persones compromeses

MANRESA.— Una caminada popular el 7 de novembre passat en memòria de Joan Vila, un monitor recentment traspasat que va estar al cau de Manresa i va participar en l'elaboració de diversos documents del MIJAC de tot Catalunya, ha donat el toc de sortida al programa d'actes per celebrar el trenta aniversari del MIJAC Sagrada Família.

El MIJAC (Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica) de la Sagrada Família de Manresa va néixer el 1969 de la iniciativa d'un grupet de joves que va pensar que estaria bé reunir-se cada dissabte amb una colla d'infants amb l'objectiu de passar-s'ho bé. Poc a poc el grup, que es reunia en uns locals de la parròquia de la Sagrada Família, es va anar consolidant i va passar a formar part del Moviment Júnior diocesà. Una nova etapa es va obrir quan es va integrar en l'engranatge del MIJAC, a finals dels anys setanta.

El seu actual responsable, Jordi Caballol agraeix a totes i tots els que han passat pel centre al llarg d'aquests anys la seva aportació que ha fet possible que «més enllà d'oferir als nens i nenes una estona de distracció els dissabtes a la

tarda, els infants facin seus uns valors cristians a través de diverses activitats i jocs». Caballol se sent satisfet que el seu cau, amb més de 100 infants, sigui el MIJAC més gran de tot Catalunya. Durant l'any que ve continuaran treballant el projecte educatiu per adaptar-se als nous temps. També tenen previst diversos actes festius per festejar el seu trentè aniversari: el 6 de maig del 2000 hi haurà una festa infantil al pati de l'escola Anselm Cabanes, seguit d'un sopar popular per a tots els monitors i exmonitors, nens i nenes de totes les èpoques del centre; i l'endemà, la celebració de l'Eucaristia concelebrada pels consiliaris que ha tingut el cau.

L'objectiu del MIJAC és aconseguir que els nens i nenes donin testimoni dels valors catòlics i humans per mitjà de

Els nens preparen les seves activitats.

principal feina dels monitors per educar persones actives i compromeses.

La família del MIJAC de la Sagrada Família es divideix en cinc grups d'infants: els Barrufets (7-8 anys); els Trencapi-nyes (9-10 anys); les Margarites Independents (11-12 anys); les Xinxetes (13-14 anys); i els Galliners Anònims (15-16 anys). Els cent infants reben el suport

de vint-i-vuit monitors. Cada grup funciona de manera autònoma, encara que realitzen activitats conjuntes com a centre, algunes de les quals impliquen la presència activa de la parròquia o el barri (pessebre vivent, caramelles, etc). Al final de curs es fan les activitats d'estiu: els grups de menys edat van de colònies, mentre que els grups més grans van de campaments o bé de travessa. (G.C.S.)

petites accions que contribueixen en la mesura del possible a millorar la seva realitat més immediata (barri, escola, etc). Aquesta manera de treballar es perfila de forma progressiva a través del procés que segueix cada grup d'infants mentre formen part del MIJAC. Una constant que es manté al llarg d'aquest procés és que els infants organitzen, preparen i revisen les seves activitats. Aquesta és la

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

**Subscriviu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any**

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

N.I.F.

D.P.

Població

Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data

Signatura
del titular
del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions). Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Vida Creixent

XVI Assemblea diocesana de Barcelona de Vida Creixent

■ Nou coordinador diocesà i nova Comissió diocesana

El 23 d'octubre passat va tenir lloc l'Assemblea estatutària del Moviment que per primera vegada es feia fora de Barcelona. Vilanova i la Geltrú va ser l'escenari dels actes que van aplegar unes cinc-centes persones a la parròquia de Sant Antoni Abat.

Els actes van començar amb unes paraules de benvinguda de la Coordinadora arxiprestal del Garraf, Victòria del Barrio i de l'arxiprest, Mn. Jaume Berdoy que va il·lustrar els assistents amb la història, fets i costums de Vilanova i la Geltrú. També va comunicar l'adhesió del bisbe auxiliar Mons. Joan Enric Vives que per compromisos previs no hi va poder assistir.

Seguidament prengué la paraula el coordinador diocesà J. L. Fernández Coll, que donà compte de les activitats i de la memòria econòmica del curs i seguidament va proposar a l'Assemblea Antoni Bosch com a nou coordinador, el qual va ser ratificat amb un fort aplaudiment. Fernández Coll va agrair a tots l'ajuda rebuda durant els cinc anys que ha estat al capdavant del Moviment i va fer constar que solament havia fet de pont entre el seu fundador, Joan Viñas i el futur de Vida Creixent representat per en Bosch. Va invitar a Joan Viñas a dir unes paraules i després el nou coordinador s'adreçà a l'Assemblea agraint la confiança que es dipositava en ell i va proposar els nous membres de la Comissió diocesana que l'Assemblea aprovà unànimement.

Mossèn Jaume Serrano va tenir unes paraules d'agraïment adreçades especial-

Mn. Josep M. Rovira Belloso, impartint la seva conferència.

ment a les esposes d'en Josep Lluís i la de l'Antoni Bosch.

Mossèn Josep M. Belloso va dictar una conferència sobre el tema *Què representa el Jubileu de l'any 2000 per a la gent gran*. Va fer referència sobre què representava a l'Antic Testament el Jubileu, que se celebrava cada cinquanta anys i que se centrava en l'alliberament dels esclaus, el perdó dels deutes i el rescat de la propietat. Es va esplanar sobre la centralitat de Jesús, el sentit de les indulgències i els pelegrinatges. Finalment va anunciar que el proper dos de febrer, festa patronal de Vida Creixent, la gent gran de

l'arquebisbat de Barcelona podrà guanyar el Jubileu a la basílica de Sant Josep Oriol i a Montserrat tota la gent gran de Catalunya i les illes del 8 al 12 de maig del 2000.

Els actes del matí finalitzaren amb l'Eucaristia concelebrada, presidida pel consiliari diocesà, que en la seva homilia va glossar les lectures del dia i va encoratjar a seguir endavant donant el testimoni que han de donar els membres de Vida Creixent.

La jornada va acabar amb un dinar de germanor presidit pel senyor Sixte Morral, alcalde de Vilanova i la Geltrú. (C.C.)

Els grans no podem ser passius

Fa pocs dies vam celebrar la XVI Assemblea diocesana de Vida Creixent, a Vilanova. Feia goig veure les 400 persones en aquella església de Sant Antoni Abat, i les 270 al dinar de germanor. Però no vull parlar d'aquella festa i de la recepció tan cordial per part de l'alcalde, rector i diversos grups de Vida Creixent. Us vull parlar d'una manera positiva, que els grans hem de ser vitals i actius.

No podem acceptar la vellesa com una cosa que arriba i ens hi resignem. A mesura que hom es fa gran, perd les il·lusions i deixa que els altres treballin per ell. Són els qui en les excursions només saben parlar del menjar i del beure. Tot al contrari, hem de continuar actius o actives i sensibles a tot el que passa. Ser grans també és un do de Déu. D'aquesta manera es cultiva la persona, es llegeix i no s'acaba mai el bon humor.

Per això els adults grans de Vida Creixent i mentre el Senyor ens doni forces, cal que sapiguem anunciar l'Evangeli i siguem animadors de la Fe allà on vivim amb els fills i néts. Som enviats per portar la pau i la novetat de vida, la fraternitat dels fills de Déu i l'optimisme de l'esperança cristiana.

Tos som *corresponsables* de fer créixer el Regne. Viure de veritat l'apostolat. Cal que escoltem la crida de Déu en cada moment i saber que el seguiment de Jesucrist no es pot

fer sense la *creu*, que desemboca a la *joia* i *alegria* de la Resurrecció.

Per tant, no hem de dimitir de viure i lluitar i seguir cultivant-nos per ser útils en els diversos camps en què ens puguin demanar. També hem de fer l'esforç de no tancar-nos mai a l'evolució de la societat i del món. I quan ens trobem en la situació de perquè som ancians, no ens tenen en compte, cal assumir-ho amb la suficient elegància i sobretot no respondre-hi amb amarguesa i encara menys amb menyspreu.

Nosaltres hem de convertir-nos i saber respondre a les situacions difícils, estimant, valorant i situant-nos en el punt de mira dels altres. Això costa.

Per això cal la *pregària* i la *contemplació*. Saber viure la vida concreta des de la perspectiva de Déu. Cal posar-nos sempre a les mans de Déu. També cal no perdre l'hàbit de llegir i estar al corrent del que passa, sabent acollir els punts de vista diferents del nostre amb bon humor.

I per últim, si no volem ser *passius*, hem de lluitar, essent discrets i humils. D'aquesta manera els joves ens acceptaran tal com som.

No creieu que Déu ens demana aquesta actitud? Provem-ho.

Jaume Serrano i Vidal
Consiliari diocesà de Vida Creixent

NOTICIARI

Lleida

Noces d'or

El 29 de setembre, festivitat de Sant Miquel, a l'altar de la Mare de Déu de Montserrat, a la catedral, celebraren el 50è aniversari del seu matrimoni el qui fou sots-president de Vida Creixent a Lleida, el senyor Miquel Olondriz Ortiz, i la seva esposa, Antonia Pasino Badia.

Celebrà l'Eucaristia Mn. Gonzalo, canonge magistral de la SEC, amb qui els uneix gran amistat que féu palesa durant la cerimònia, a la qual assistiren els seus fills, néts, familiars i amics i una representació de Vida Creixent. El coordinador diocesà, Ramon Roig, els adreçà unes paraules de felicitació desitjant-los la mateixa felicitat que fins ara han gaudit.

Enhorabona i que el Bon Déu els continuï beneint, donant-los anys a la vida i vida als anys.

Inauguració del curs

S'ha celebrat la XV Jornada Diocesana amb motiu de la inauguració del curs 1999-2000.

Al Col·legi Episcopal es van reunir un total de 70 persones, no solament de Lleida, sinó també dels pobles de la zona rural.

Al matí, després de l'acollida, salutació i pregària de Laudes, se celebrà una oració comunitària i meditació a càrrec de Mn. Joan Jové, consiliari adjunt de Vida Creixent. A continuació una ponència amb el títol *El Pare i la Trinitat*, que desenvolupà mossèn Jordi Pardell, rector de l'església de Sant Jaume. A continuació diàleg obert a tothom, i descans. A continuació celebració de l'Eucaristia presidida per Mn. Ventura Pelegrí, vicari general de Pastoral, concelebrada per Mn. Joan Jové, assistits pel diaca permanent Miquel Mateus i Ramis.

Projectes per al futur, dinar de germanor compartint el que cadascú portava. Passatemps, acudits i cloenda. Comiat amb afecte i bon humor, disposats a continuar el nou curs ara iniciat.

LA NOVA COMISSIÓ DIOCESANA

Consiliari interdiocesà i diocesà:

Mossèn Jaume Serrano
coordinador diocesà i interdiocesà:

Antoni Bosch

Membres de la Comissió:

M. Carme Janer

Sergi Òliba

Elena Gallés

Oriol Camps

Frederic Gutés

representant de Sabadell.

Jordi Toboso

Ramón Solà i Solà

Emilio Moreno

representant de Vilanova

i la Geltrú.

Vicenç Sánchez

representant de Gava

Narcís Canal

Un més a la família

■ Saine proposa l'acolliment o l'adopció d'infants amb necessitats educatives especials

A Catalunya hi ha més de 2.000 infants i adolescents tutelats en centres residencials i d'acollida, d'aquests n'hi ha uns 200 que necessiten una major atenció. Saine (Servei d'Acolliment d'Educació d'Infants amb Necessitats Especials) té com a objectiu

prioritari trobar persones o famílies que es puguin fer càrrec d'infants o grups de germans amb malalties cròniques o disminucions físiques, psíquiques o sensorials, per un cert període de temps o de forma indefinida.

Saine és un servei de l'Ires (Institut de Reinserció Social), una associació civil sense afany de lucre, que treballa en el camp dels serveis socials des de l'any 1969. El treball amb infants i adolescents en risc es va iniciar a principis de la dècada dels setanta amb serveis d'educadors de carrer i la gestió de dos centres residencials del Tribunal Tutelar de menors com a alternativa a les grans institucions existents a l'època. En l'actualitat, i com a resposta a la necessitat de trobar un ambient familiar per a nois i noies amb necessitats educatives especials tutelats per l'Administració, es va crear fa deu mesos Saine. Aquest servei té un conveni amb l'ICAA (Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció) del Departament de Justícia de la Generalitat i està subvencionat per la Fundació Carmen i M. José Godó.

Què és l'acolliment?

Una pedagoga, una psicòloga, un treballador social, una educadora social i una administrativa formen l'equip de Saine. La seva feina és oferir ajut a les persones interessades a acollir o adoptar un infant —els proporcionen un curs de formació— i donar-los suport i assessorament en el període d'adaptació inicial de l'infant i la família a la nova situació; durant tota la durada de l'acolliment, i també després de l'adopció.

Maribel Bodego, educadora del servei, explica que cal tenir ben clar el que és un acolliment, que en cap cas és el mateix que una adopció. «Les famílies han de saber que aquells nois mai seran els seus fills. Es tracta d'ajudar nens o adolescents, durant un temps, ja que per diversos motius la seva família biològica no se'n pot fer càrrec». Maribel reconeix que ara per ara l'adopció té més èxit, perquè l'acolliment resulta difícil d'encaixar a algunes persones ja que s'estableixen uns vincles afectius estables i sòlids, i quan es produeix la separació pot ser dolorós per als «parets temporals». De totes formes,

Els infants acollits són un més de la família.

aquesta situació no té per què produir-se si les expectatives i el procés queden ben definides des d'un principi. L'acolliment té una part molt positiva: «La família acollidora es converteix en un punt de referència important per a aquests infants ja que reben atencions i estimació durant una etapa molt important en la seva vida», explica Maribel Bodego.

La família acollidora ha d'atendre els infants com si fossin un membre més de la casa i respectar els vincles que tenen amb els seus pares biològics. Per als infants és important mantenir aquesta relació, ja que durant els primers anys de la seva vida han viscut amb els seus pares i germans, i encara que ara no els puguin atendre, se'ls estimen. Un professional de la Ge-

neralitat o de l'equip de Saine, fa de mediador en les visites dels nens als seus pares i vetlla per tal que hi hagi un clima de respecte vers l'infant. Habitualment no hi ha contacte entre la família biològica i l'acollidora.

Perfil de les famílies acollidores

Un matrimoni, una parella estable —si acredita que porta com a mínim tres anys de convivència— o un home i una dona sols poden acollir o adoptar un infant. En general les persones han de tenir entre 25 i 55 anys. De tota manera els casos es valoren de forma individual, perquè segons Maribel «cada vegada més la gent arriba a la tercera edat amb molt bona

forma». Tampoc cal que tinguin uns ingressos mínims. És té més en compte l'estabilitat econòmica i laboral que no pas un determinat sou, «el que més valorem és que els puguin oferir una llar càlida i estable», afirma l'educadora.

Els nens i nenes dels que parlem són menors de 18 anys i en general han viscut una situació de desemparament que ha motivat la separació de la seva família per poder garantir el seu desenvolupament integral. En el cas que hi hagi un grup de germans, s'intenta no separar-los. Quan es parla d'infants amb necessitats educatives especials vol dir que són nens i nenes a qui cal una atenció més gran en alguns aspectes (mèdic, escolar, psicològic...). A més, per les situacions difícils que han viscut, necessiten més suport afectiu per part de la família acollidora o adoptant. Sempre es parla amb ells per proposar-los viure amb la nova família. Cal que ells desitgin i entenguin molt bé la seva nova situació.

Les sol·licituds que rep Saine s'envien a l'ICAA del Departament de Justícia de la Generalitat que és qui disposa de la informació de tots els infants que estan esperant una família. La proposta inicial d'acolliment o adopció la fan des d'aquest organisme, i des de Saine (juntament amb la família), estudien i valoren si s'adequa al seu projecte.

A tota família que fa una sol·licitud se li ofereix un curs de formació previ a l'arribada de l'infant a casa. Després, Saine segueix de prop les primeres trobades entre l'infant i la nova família. I un cop el nen o nena ja està instal·lat en la nova llar, un professional de l'equip els acompanya durant el procés d'adaptació, i ofereix als «nous pares» l'oportunitat de compartir la seva experiència amb altres famílies que viuen la mateixa situació.

Glòria Carrizosa Servitje

SAINE
C/ CAPELLANS, 2, 1R, 1A
08002 BARCELONA
TEL. 933 173 294
e-mail:
iresfor@retemail.es

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Deu anys després

Fa deu anys el món era molt diferent. Fa deu anys hi havia dos imperis que lluitaven aferrissadament per apoderar-se de l'hegemonia mundial, hi havia dues ideologies, dos sistemes de vida, dues maneres d'organitzar la societat, en definitiva, hi havia dos mons enfrontats. Un era l'occidental i l'altre el comunista. Hi havia també el Tercer Món, els pàries de la terra. Fa deu anys un dels dos mons enfrontats va ensorrar-se, va iniciar un ràpid camí cap a la seva desaparició (queden unes poques «illes» comunistes com Cuba, Corea del Nord, Vietnam...). Fa deu anys el món es va convertir en unipolar en obtenir els Estats Units l'hegemonia mundial i poc després, el 1991, desapareixeria la Unió Soviètica, transformada en quinze estats independents.

Va ser el 9 de novembre del 1989 quan, sota la pressió popular el règim comunista de la República Democràtica Alemanya va obrir les portes del mur de Berlín i centenars de milers de persones es van posar a picar fins a fer caure aquella paret de ciment que simbolitzava l'aïllament, la comunicació entre els dos mons, entre dues parts del mateix poble alemany. A partir de la caiguda del mur de Berlín (construït per evitar la fugida massiva de la gent de l'Alemanya comunista) tot va anar molt de pressa. Primer van anar caient, un rere l'altre, els règims comunistes de l'Europa central i oriental i, finalment, va ser la mateixa Unió Soviètica que va implosionar (explosar cap a dins). Alemanya, amb la decidida actuació del canceller Kohl, el suport total del president dels Estats Units, Bush, i la comprensió del líder soviètic, Gorbtxov, va recuperar la seva unitat absorbint la RFA (República Federal Alemanya) a la comunista RDA (República Democràtica Alemanya).

Canvis radicals

De la mateixa manera que l'erecció del mur de Berlín va ser el símbol de la guerra freda entre els dos mons, la seva

La pressió popular va fer caure el 9 de novembre del 1989 el mur de Berlín.

caiguda va ser el senyal que en la batalla hi havia un guanyador (els Estats Units i el món occidental) i un perdedor (l'URSS i el món comunista). Des d'aquella data el món ha canviat radicalment. En aquests deu anys tots aquells estats s'han occidentalitzat (amb major o menor intensitat), incorporant fórmules de govern més o menys democràtiques, transformant les seves estructures polítiques i econòmiques, adoptant els models culturals occidentals, refent-se les respectives societats civils, reorientant el seu comerç cap als mercats internacionals (abans el món comunista intercanviava l'essencial de les seves produccions dins del seu món).

Existia la il·lusió, la creença que en canviar el sistema polític i adoptar el model occidental de govern democràtic ràpidament aquelles societats es posarien al nivell de benestar i de riquesa dels

estats occidentals. Era només una il·lusió perquè la transformació del sistema econòmic requereix molts anys d'esforços de tota la societat i unes elevades inversions, provinents dels mercats internacionals, per tal de renovar i posar al dia uns aparells productius que eren obsolets i ineficients. El preu social que estan pagant aquells pobles, en forma d'atur, de corrupció, de delinqüència, de problemes socials de tota mena, és elevat. Per aquesta raó persisteixen els nostàlgics del comunisme i, aprofitant conjuntures de crisi, obtenen relatius èxits electorals recordant els aspectes positius de l'època comunista.

Cues per entrar a l'OTAN i a la UE

Ara bé, s'ha convertit en una aspiració generalitzada el poder ingressar dins de la Unió Europea i dins de l'OTAN. Hi

ha cua d'estats excomunistes davant de l'edifici europeu i de l'Aliança Atlàntica. La construcció europea, en la seva pròxima etapa d'ampliació ha d'acollir cins països excomunistes (Polònia, Txèquia, Hongria, Eslovènia i Estònia) i ja s'està preparant un segon paquet d'altres cinc (Letònia, Lituània, Bulgària, Romania i Eslovàquia) que hi van al darrere. Al l'OTAN ja han ingressat Polònia, Hongria i Txèquia i es preparen noves adhesions per un futur pròxim. En definitiva, la caiguda del mur de Berlín, que separava les dues Alemanyes, va arrossegar en la seva desaparició el teló d'acer, que dividia Europa en dos mons separats i enfrontats.

Al l'origen d'aquest terratrèmol polític és oportú recordar que hi ha l'elecció d'un Papa polonès, l'actual Joan Pau II i la seva decidida actuació que va provocar les primeres esquerdes serioses que van conduir a la desaparició del bloc comunista. Les visites pastorals del Papa al seu país natal van ser un revulsiu social tan potent que van obligar el règim a pactar amb l'oposició política i sindical representada pel sindicat Solidarnosc (Solidaritat). Ni el cop d'Estat del general comunista Jaruzelski va poder frenar la dinàmica que conduïa cap a la democràcia i el respecte de les llibertats. I rere de Polònia van seguir Hongria i la resta d'estats satèl·lits de la potència soviètica. El líder soviètic, Gorbtxov, a diferència dels seus predecessors, va decidir no fer servir els tancs i acceptar que l'imperi soviètic tenia els peus de fang i no podia seguir mantenint les seves colònies. El poder espiritual del Papa va contribuir poderosament a vèncer, a destruir un dels imperis més poderosos (tenia l'arma atòmica) que ha conegut la humanitat.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS AL COMPTAT

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

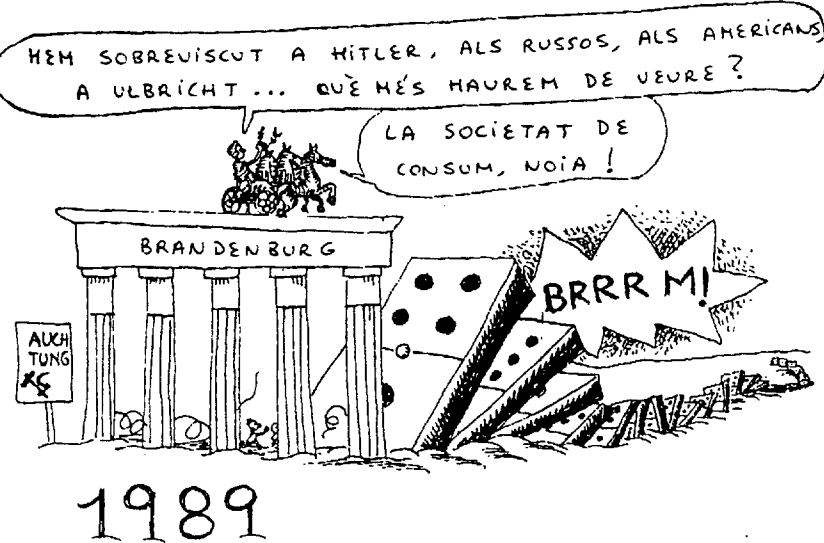
VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA

VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

...amb un dibuix

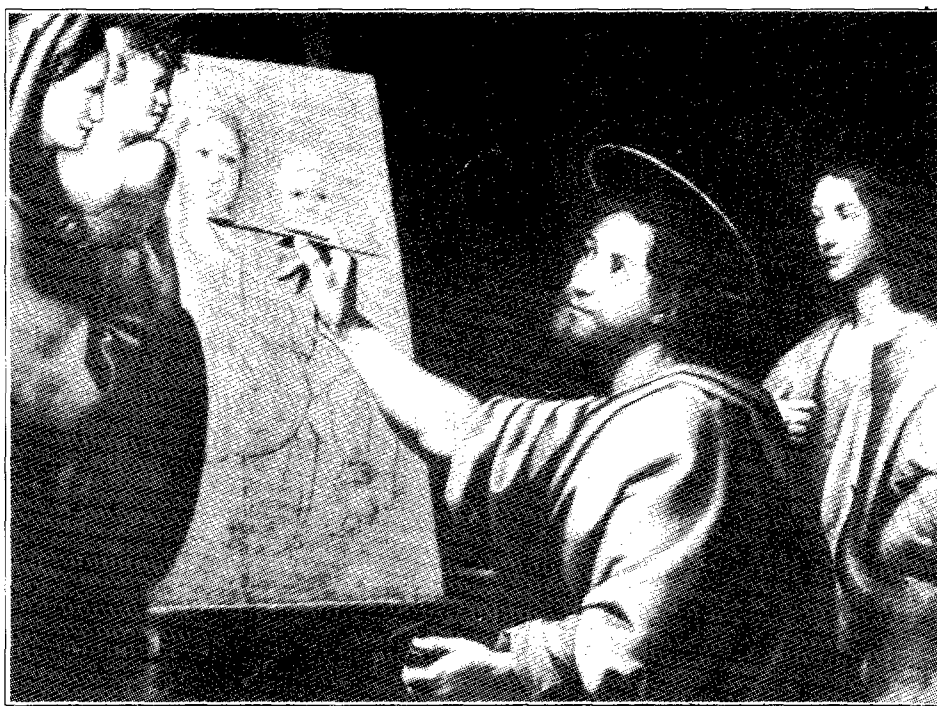

societat

Identificades les relíquies de l'evangelista Lluc

PÀDUA.— Les investigacions científiques dutes a terme en un dels sarcòfags de la basílica de Santa Justina, a Pàdua, semblen confirmar que les relíquies que s'hi custodien són les de l'evangelista Lluc. El reconeixement de les presumptes relíquies de sant Lluc es va efectuar al setembre del 1998. La investigació va ser feta per una comissió, presidida per l'anatomopatòleg Vito Terribile Wiel Marin, catedràtic d'Anatomia i Histologia a la Universitat de Pàdua. Les dades han estat publicades per *Civiltà Cattolica*, revista de la Companyia de Jesús, que anticipa així els resultats que seran comunicats oficialment durant el Gran Jubileu del 2000.

Apartada la làpida de marbre de catorze quintars que tanca el sarcòfag, se'n va extreure una caixa de plom que pesa uns set-cents quilos. La caixa, de 190 centímetres de llarg, 40 d'ample i 50 de profunditat, estava col·locada damunt d'una taula de fusta i tenia segells de lacre. «Dintre de la caixa —escriu el pare Daniele Libanori— s'ha trobat un esquelet sense el crani, el cúbit dret i l'astràgal dret. Els ossos, pels estudis fets, són els d'un home mort en edat avançada, presumiblement entre els 70 i els 85 anys, d'1,63 metres d'alçada. Només amb aquestes dades ja es confirmarien les notícies que es tenen de l'evangelista tal com han estat transmises per la tradició cristiana.»

Quadre atribuït a Rafael, on es veu sant Lluc pintant la Mare de Déu i l'Infant Jesús.

Els exàmens duts a terme a l'esquelet han revelat que el subjecte va patir una osteoporosi difusa, una artrosi molt greu a la columna vertebral i un emfisema pulmonar. Els ossos estaven disposats amb molta cura, cosa que demostra l'estima pel personatge en qüestió. A més, també es van trobar al sarcòfag atuells amb monedes, quatre pergamins i diverses planxes de plom que testimonien l'autenticitat de la relíquia. (Zenit)

Nomenament de dues dones a la Cúria vaticana

ROMA.— Per primer cop dues professores universitàries han entrat a formar part d'un organisme consultiu de la Cúria vaticana: la Comissió Pontifícia de Ciències Històriques. Es tracta d'Elena Cavalcanti, professora de Literatura Cristiana a la Universitat de Roma Tre, i Giulia Gasparro Sfameni, professora d'Història de

les Religions a la Universitat de Messina, que se sumen als nou components més de la comissió pontifícia. Les dues estudioses i investigadores han estat nomenades per Joan Pau II que, de cara al Jubileu de l'any 2000, vol atorgar a la Comissió Pontifícia de Ciències Històriques un paper molt significatiu. (Zenit)

Servei radiofònic catòlic per a Àfrica

NAIROBI.— Patrocinada pels Missioners Combonians de Kenya, recentment ha nascut l'emissora Africa Radio Service, que ofereix un servei catòlic per a tot el continent africà. Per ara només emet en anglès, però aviat ho farà també en suahili. L'experiència ha estat possible gràcies a la col·laboració d'una televisió catòlica italiana que ha facilitat els mitjans i l'assessoria tecnològica. (SIC)

Primeres postals nadalenques en quaranta anys

L'HAVANA.— L'Església de Cuba editarà per primer cop en els últims quaranta anys postals nadalenques. Orlando Márquez, cap de l'oficina de premsa de la Conferència Episcopal de Cuba, ha informat que es posaran en circulació unes 250.000 postals nadalenques arreu del país. «El propòsit és

que la gent les envii a familiars i amics per celebrar les festes de Nadal», ha explicat Márquez. Artistes catòlics i de grans inquietuds espirituals com Laura Castro, Osain Raggi, Juan Moreira, Alicia Leal i Zaida del Río seran alguns dels pintors que decoraran aquestes postals nadalenques. (ACI)

El Papa, guardonat amb el Micròfon d'Or

MADRID.— Joan Pau II ha estat guardonat amb el Micròfon d'Or, premi que atorga l'Associació Espanyola d'Informadors de Premsa, Ràdio i Televisió. Aquest guardó, segons ha explicat el president d'aquesta entitat, Jorge Arandes, s'ha concedit al Sant Pare perquè és un comunicador excel·lent a través dels diferents mitjans de comunicació, especialment davant dels micròfons. (SIC)

Premi al Centre Catòlic Internacional davant la Unesco

PARÍS.— L'Acadèmia per a l'educació i els estudis socials de París ha atorgat el reconeixement Prix 1999 al Centre Catòlic Internacional davant de la Unesco (CCIC), fundat el 1947. L'objectiu bàsic del CCIC és esdevenir un pont entre el dinamisme del món cultural catòlic i les activitats educatives, científiques i culturals que desenvolupa al si de les Nacions Unides. (Zenit)

SEGONS
PLATS

Xai amb ceba

Ingredients

1 kg de xai
1/2 kg de ceba
el suc de dues llimones
50 g de mantega

safra
canyella en pols i en canonet
pebre blanc
julivert, sal

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Llorda, 63
Ausona, 89
Bartrina, 52-54
Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

Endinsar-se en la història monàstica catalana

■ La mostra «Tems de monestirs» pot visitar-se fins al 30 de gener

Una pàgina facsimil de la Bíblia de Ripoll.

BARCELONA.— El Museu d'Història de Catalunya acull fins al 30 de gener del 2000 una interessant exposició sobre la vida monàstica a Catalunya a l'entorn de l'any 1000. La mostra, que duu per títol *Tems de monestirs*, explica el procés de formació i la influència dels monestirs en la societat catalana de l'època, des del punt de vista espiritual, social i cultural.

El monaquisme és una forma de vida religiosa que comença amb força al llarg del segle IV, com un fet paral·lel al procés d'oficialització del cristianisme. Amb el pas del temps, concretament als segles IX i X, s'unifiquen les diverses propostes inicials, sota el predomini gairebé exclusiu de la regla de sant Benet.

La regla de sant Benet és un codi de vida monàstica, obra de Benet de Núrsia, escrit en llatí entre els anys 534 i 550. La seva importància per al monaquisme d'Occident és cabdal. Consta de tres parts: la doctrinal, la litúrgica i la disciplinària o d'ordenació interna del monestir. Les seves fonts principals, hàbilment assimilades, són les regles i els escrits asceticomonàstics anteriors d'Agustí, Jeroni, Basili, Joan Cassià i Cesari d'Arle, i especialment l'anònima regla del Mestre.

Catalunya no va ser una excepció a aquesta dinàmica. La fundació de nous centres cenobítics i la implantació de l'orde benedictí coincideixen en el temps i constitueixen una destacada aportació al procés de colonització i de cristianització del territori.

Al voltant de l'any 1000 els monestirs transcendeixen la seva entitat religiosa per esdevenir centres dipositaris i difusors de la memòria i del saber a tot l'Occident medieval.

Tems de monestirs il·lustra al visitant com era un monestir d'aquella època, qui eren, com vivien, què menjaven, com es vestien i quines eren les activitats quotidianes dels monjos i monges protagonistes d'uns fets decisius de la història de Catalunya. (C.C.)

Festival de la Cançó Vocacional

SANTO DOMINGO DE SILOS.— El Festival de la Cançó Vocacional també vol tenir present les noves tecnologies. Per això, el contingut i el missatge de les cançons que es presentaran en l'edició número 26 hauran de girar a l'entorn del lema següent: «www. Dale tu vida@Cristo. Es». El festival se celebrarà el 20 i el 21 de novembre al saló d'actes del Col·legi Santo Domingo de Silos. (SIC)

Treballar pels discapacitats físics

BARCELONA.— La Fundació Institut Guttmann ha presentat la memòria de les seves activitats corresponents al 1998. El president de l'entitat, Joan Echevarría Puig, destaca en la presentació «el compromís sanitari, científic, social i professional que mantenim amb la societat catalana i espanyola i, especialment, amb totes les persones afectades per una gran discapacitat física». Un dels fets més significatius va ser el reconeixement de la fundació com a institut universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona, la qual cosa «ens permetrà avançar en el camp de la docència especialitzada i en el de la recerca científica», constata Echevarría. (C.C.)

Projectes a favor dels pobres i marginats

TARRAGONA.— L'Ajuntament de Tarragona va presentar oficialment el 27 d'octubre passat el Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat, un organisme que aglutina un total de tretze organitzacions no governamentals de la ciutat. La nova institució està integrada per representants de les ONG i dels cinc partits polítics que configuren la corporació tarragonina. Aquest ens també podria incorporar en el futur representants d'altres entitats, com ara les associacions de veïns, «perquè hi hagi més pluralitat», segons va dir un dels responsables del projecte.

El Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat es proposa finançar els projectes impulsats per les mateixes ONG, d'acord amb els criteris establerts, que prioritzen aquelles iniciatives que van adreçades als sectors més desfavorits de la societat i els qui es troben en situació de marginació o pobresa.

Joan Boronat

Denúncia de la greu situació dels presos al Brasil

BADALONA.— Amb motiu de la campanya d'Amnistia Internacional contra les violacions de drets humans a les presons del Brasil, el grup de Badalona d'Amnistia Internacional-Catalunya ha organitzat l'exposició *Brasil: aquí ningú no dorm tranquil. Violacions de drets humans a les presons*. La mostra es pot visitar fins al 30 de novembre a la biblioteca de Can Casacuberta, carrer Mossèn Anton Romeu, 48 - Badalona.

Al Brasil desenes de milers de presos estan reclosos en condicions inhumanes. Viuen amb el risc constant de convertir-se en víctimes d'una mort violenta o de patir tortures. Amnistia Internacional desenvolupa actualment una campanya mundial en favor d'una revisió estructural completa del sistema penal del Brasil, atès que en aquest país sud-americà moren cada any reclusos a mans de la policia, dels guardes de presons o d'altres presos, o bé per manca d'atenció mèdica. El govern del Brasil desconeix el nombre aproximat de persones que poden estar morint actualment en aquestes condicions. (C.C.)

Forma de preparació:

Poseu en un bol gran el safrà, el pebre blanc, la canyella en pols i la sal i quan els ingredients estiguin ben barrejats afegiu-hi el xai. Remeneu lentament el xai perquè la carn quedi ben amanida. Després afegiu-hi una ceba picada ben fina i continueu mesclant-ho tot.

Quan la carn estigui ben barrejada amb la ceba i les espècies, poseu-la en una cassola a foc lent i, passats uns minuts, afegiu-hi dos gots d'aigua. Al cap de deu minuts, afegiu-hi la mantega tallada a daus i el suc de les llimones i tapeu la cassola perquè cogui cinc minuts més.

Passat aquest temps, afegiu-hi la resta de la ceba tallada a rodanxes i deixeu-ho coure a foc lent uns vint minuts. Serviu-ho calent i decoreu el plat amb els canonets de canyella.

Viscont: els orgues litúrgics de prestigi internacional

En el 300 del carrer Muntaner de Barcelona trobem la casa Adagio, especialistes en instruments musicals i importadors de Viscont, la marca italiana d'orgues litúrgics. Si bé per tota la botiga hi ha diferents instruments a més d'accessoris i partitures, a l'interior hi ha una secció d'orgues litúrgics que esperen que unes mans expertes en provin l'exquisida qualitat del so.

UNA MARCA DE PRESTIGI INTERNACIONAL

Viscont és una de les marques més demandades per la perfecció del seu so. Amb una sofisticada tecnologia, Viscont ha gravat, d'un en un, el so de cada tub d'un orgue clàssic per incorporar aquest so als seus orgues electrònics i dotar-los de la perfecta sonoritat del millor instrument. Amb una àmplia gamma de models amb dos, tres i cinc teclats, qualsevol comunitat o organista pot trobar en aquesta botiga el model ideal per a les seves necessitats.

Una persona que estigui interessada en un orgue litúrgic pot venir a la sala i provar els instruments. Si la persona interessada no té coneixements musicals però desitja informar-se'n, la mateixa casa Adagio li farà una demostració de la sonoritat dels orgues.

UN MODEL PER A CADA ESPAI

La qualitat del so i l'adaptabilitat a cada entorn fan que Viscont sigui la marca de prestigi internacional que té orgues per tot el món, des del Japó a Nova York, des de Ruanda fins al Monestir de Poblet, passant per Londres, la Sagrada Família de Barcelona i l'Institut de música sacra a la Ciutat del Vaticà. I és que els orgues Viscont tenen un model adient per a cada lloc i també per a cada pressupost.

El manteniment, una part fonamental en la compra d'un orgue litúrgic, és amb unes condicions més que favorables per al comprador. Per aquest motiu, Adagio disposa de servei tècnic propi i recanvis originals.

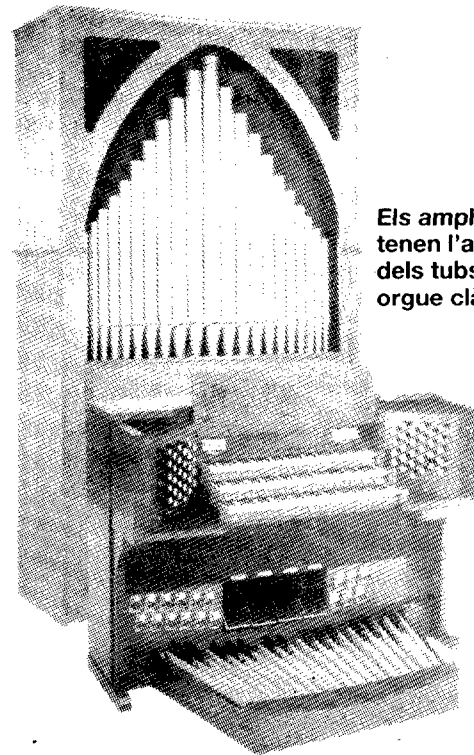

Adagio, al carrer Muntaner de Barcelona.

NOVES NECESSITATS PER A LA MÚSICA D'ESGLÉSIA

L'orgue electrònic sol tenir una pulsació *tova*, inexacta, a la qual l'organista està acostumat. El que fa Viscont és fer un teclat que imita a la perfecció la pulsació de l'orgue de tubs, és a dir un teclat que ofereix al principi una resistència important però que després la minora.

Un altre fet de gran importància és que si bé les antigues esglésies es construïen amb un gran sentit de l'acústica, avui dia sovint hi ha el cas del temple o lloc

Els amplificadors tenen l'aparença dels tubs d'un orgue clàssic.

de culte que no en té. Aquests són locals nous que no han tingut en compte aquest fet tan important. Per això Viscont té un sistema d'amplificació d'alta qualitat amb el qual el problema queda del tot relegat: és el sistema d'amplificadors que poden completar l'orgue i que, si el client ho vol, tenen l'aparença dels tubs d'un orgue clàssic, amb una reverberació digna del lloc on serà instal·lat. A més, fins i tot el model més senzill porta incorporat el sistema MIDI que permet passar el que s'està interpretant a un ordinador per tal que quedi enregistrat.

Una altra característica d'interès és que l'orgue electrònic té una suau il·luminació que permet una perfecta visualització del teclat tot i estar l'instrument en un lloc amb poca llum, cosa prou freqüent a les esglésies.

ATENCIÓ COMPLETA AL CLIENT

L'orgue porta un manual d'instruccions però si el client ho sol·licita, un empleat d'Adagio resol qualsevol dubte o bé es trasllada i s'està l'estona que calgui perquè el client conegui a fons l'instrument.

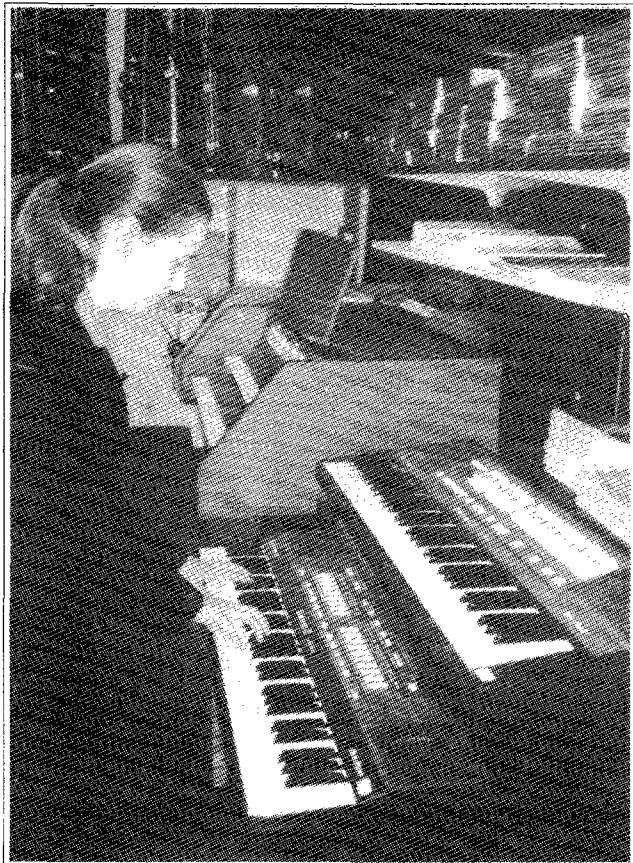
Els models de la casa Viscont són variats: des dels més senzills que són els portàtils que estan al voltant de les 175.000 ptes. fins als models més complets de cinc teclats i 32 registres que valen 6 milions. Entremig el ventall de possibilitats és enorme i només cal informar-se per saber quin serà l'adient tenint en compte el lloc on aniran i el pressupost de què disposa la comunitat. Les condicions de pagament són especialment favorables per a comunitats religioses, que no han de pagar l'IVA, però tothom pot disposar d'un bon finançament.

M.R.B.

La casa Adagio obre gustosament les seves portes als lectors d'aquest setmanari que estiguin interessats a rebre més informació.

c/ Muntaner, 300
Barcelona
Tel. 932 008 100
Fax: 934 144 173

D'esquerra a dreta, el model portàtil i el de tres teclats de la casa Viscont.

cultura

«La pastoreta» (1980).

El compromís creatiu de Joan Rebull

REUS.— El Museu Comarcal Salvador Vilaseca de Reus acull una exposició de dibuixos i escultures de l'insigne artista reusenc Joan Rebull (1899-1981) per commemorar el centenari del seu naixement. La mostra es pot visitar fins al 9 de gener del 2000 i ha estat organitzada, en un esforç conjunt, per l'Ajuntament de la ciutat i la Fundació "la Caixa".

Joan Rebull és considerat un dels escultors més importants d'aquest segle a Catalunya. Inspirat en l'art grec arcaic i l'egipci tardà, moltes de les seves obres palesen el coneixement i la lleugera influència de Picasso. L'actitud inconformista i propera a actes d'avantguarda situen Rebull entre els joves renovadors plàstics dels anys vint i trenta. Va fer seves les iconografies noucentistes, com ara les dones «mediterrànies», els infants, els retrats, les escenes i les composicions camperoles.

En total són 166 les obres que s'exposen al Museu Comarcal Salvador Vilaseca, una mostra que posteriorment s'exhibirà entre el gener i el març a Lleida, entre el març i el maig a Girona, i entre el maig i el juny a Saragossa. A més a més de l'exposició, a Reus es poden admirar diverses escultures de Joan Rebull, escampades per la ciutat i perfectament integrades en el paisatge urbà, com ara *La pastoreta*, *La pubilla*, *Sant Jordi*, *Al·legoria al mite de Triptòlem* i imatges com *La negació de sant Pere* o *Ecce Homo*.

Joan Boronat

Exposició sobre art medieval català

ROMA.— El Palau Ruspoli de Roma és la seu des del 28 d'octubre passat de l'exposició *Art medieval del Museu Nacional d'Art de Catalunya*, que s'emmarca dins de les celebracions del Jubileu de l'any 2000. S'hi presenten més de cinquanta obres d'art medieval català. Entre les peces romàniques, destaquen els *Apòstols d'Àger*, el *Frontal de Gesera* i la *Mare de Déu de Ger*. Les peces gòtiques més rellevants són el *Martiri de santa Eulàlia*, de Bernat Martorell; la *Mare de Déu dels Àngels*, de Pere Serra, i *Sant Gregori*, de Pedro Berruguete. La mostra es podrà visitar fins al 29 de febrer del 2000. (C.C.)

XI Premis Josep M. Batista i Roca

BARCELONA.— L'Institut de Projecte Exterior de la Cultura Catalana (IPECC) va organitzar el 5 de novembre passat l'acte de lliurament dels XI Premis Josep M. Batista i Roca a l'Hotel Plaza de Barcelona. Aquest guardó anual honora els catalans i els catalanòfils que viuen fora dels Països Catalans i que han treballat i treballen pel coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes. Enguany han estat guardonats deu persones, de les quals nou són catalanes i una, occitana.

Entre els premiats, cal destacar el P. Josep Benítez i Riera (Arenys de Mar, 1937), degà de la Facultat d'Història Eclesiàstica de la Universitat Gregoriana de Roma i president de l'Associació Catalans a Roma. Els altres guardonats van ser Josepa Closas, Fèlix Daval, Carme Eberenz-Greules, Carmina Gascon, Josep Martí i Sanés, Albert Masquef, Joan Carles Muñoz/Núria Gínesta, Antoni Pi i Barral i Josep M. Solà-Solà/Montserrat Duran.

El nom d'aquests premis ret homenatge a Josep M. Batista i Roca (Barcelona, 1895-1978), etnòleg, historiador, polític i figura senyera del nacionalisme català. (C.C.)

Poesia per un món millor

TORTOSA.— El II Recital de Poesia Popular es va celebrar recentment a la Casa de Cultura i Solidaritat Guillem Rovirosa de Tortosa. Aquest recital pretén posar en escena obres de diferents autors que dediquen la seva creativitat literària a la defensa dels més dèbils i exclosos de la societat, a la denúncia de la injustícia i a impulsar l'esperança en la solidaritat. Poemes d'autors com Benedetti, Ángel González, Sandalio o Zeroalaizquierda van ser representats a l'escenari.

La Casa de Cultura i Solidaritat Guillem Rovirosa és un centre que es dedica a analitzar els grans problemes mundials i on es posen tots els mitjans possibles per difondre una cultura solidària que permeti lluitar per la promoció educativa i social de totes les persones i per un món més fraternal. La xarxa de Cases de Cultura i Solidaritat Guillem Rovirosa que hi ha arreu del territori espanyol i en alguns països de Llatinoamèrica és una iniciativa dels Moviment Cultural Cristià, que desenvolupa les seves activitats gràcies al voluntariat.

Actuació de Zeroalaizquierda.

J. Blanc i Bahima

Fernando Pinós Galeria d'Art

Compro:

- * Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
 - * Mobles antics i d'estil
 - * Làmpades antigues
 - * Llibres i biblioteques
 - * Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
 - * Peritatges gratuïts per escrit
- Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues **l'informaran gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona

Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona. L'eica i Tarragona: 902 113 812

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Lech Walesa, dirigent polític

Polònia va dedicar el 1990 aquest segell al polític Lech Walesa (Popowo, 1943). Pare de set fills, Walesa era un tècnic industrial vinculat amb els moviments socials i culturals de l'Església catòlica polonesa. El 1970 va ser acomiadat de la fàbrica on treballava, a Gdansk, per reclamar el dret dels treballadors a fer vagues. Posteriorment, va constituir el moviment sindicalista Solidarnosc, del qual va ser elegit president el 1981. Fou detingut i, posteriorment, alliberat. El 1983 li van concedir el premi Nobel de la Pau. Lech Walesa va oferir la dotació econòmica del premi a l'Església polonesa. Al desembre del 1990 va guanyar les eleccions i va ser el primer president de Polònia elegit democràticament.

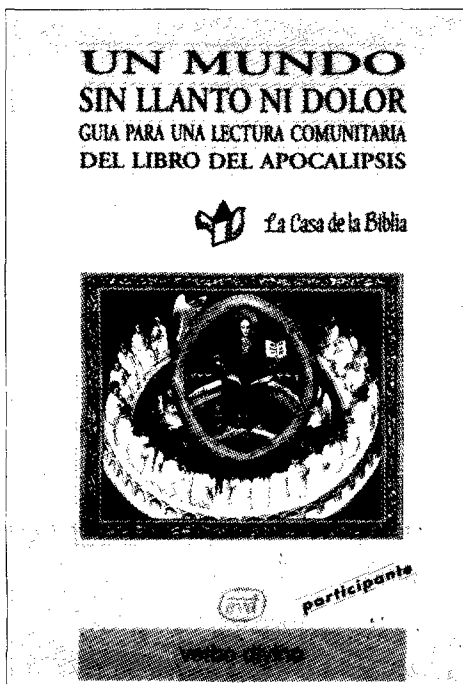

Llibres

El missatge actual de l'Apocalipsi

Aquesta guia per a la lectura comunitària de l'Apocalipsi culmina un projecte començat fa tres anys amb l'objectiu d'oferir un itinerari bíblic per preparar el Jubileu de l'any 2000, segons el pla proposat per la carta apostòlica *Tertio millennio adveniente*. L'Apocalipsi és un dels llibres més enigmàtics i complexos de tota la Bíblia. «Amb el pas del temps la situació en què va néixer se'ns ha fet cada cop més llunyana, i el seu missatge ha anat perdent la claredat que va tenir per als seus primers destinataris», s'afirma a la presentació del llibre. No obstant això, és un llibre de gran actualitat, ja que tant el cine com la literatura continuen utilitzant els seus símbols i les seves imatges.

L'Apocalipsi es dirigia originàriament a comunitats cristianes que vivien amb una gran tensió amb al món que les envoltava. «Enmig de les tensions que vivien, l'Apocalipsi va voler oferir-los un missatge d'esperança, afirmant el domini de Déu sobre la història i confessant Jesucrist com a Senyor dels reis de la terra, Principi i Fi de totes les coses», s'explica al pròleg. Aquesta visió de Déu és la que fonamenta la llibertat del cristià i la que mou a lluitar contra tot allò que esclavitzava els homes i les dones. (C.C.)

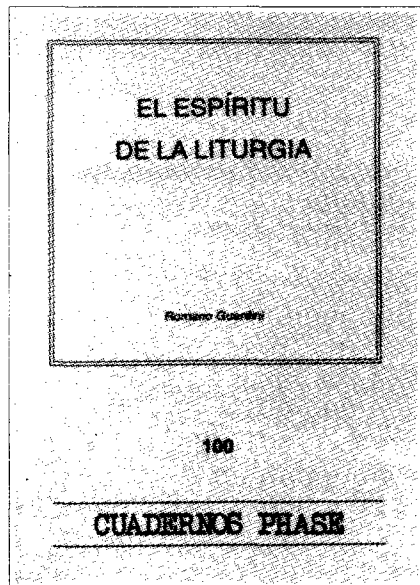
◀ *Un mundo sin llanto ni dolor. Guía para una lectura comunitaria del libro del Apocalipsis. Editorial Verbo Divino - La Casa de la Biblia, Col·lecció Palabra y Vida, Estella 1999, 120 pàg.*

Apologia de la naturalesa litúrgica

Romano Guardini va ser una figura clau en el moviment litúrgic del nostre segle, ja que va influir de manera decisiva, a través de diversos escrits, a configurar les seves bases doctrinals. El 1918 va publicar *El espíritu de la liturgia*. Es tracta fonamentalment d'una apologia —formulada a partir de les bases del pensament modern— de la naturalesa de la vida litúrgica i de la seva pròpia manera d'expressar-se. En aquell moment, aquest llibre va ajudar a completar altres volums que van tenir molta repercussió en l'àmbit litúrgic, com *La piedad de la Iglesia* (1914), de Dom Lambert Beauduin, o *Jesucristo, vida del alma* (1917), de Dom Columba Marmion.

«Recuperar l'esperit» d'aquesta obra de Guardini pot ser al·lisonador en la nostra època davant la reflexió que fem per aprofundir de nou en la naturalesa litúrgica», comenta Mn. Josep Urdeix a la introducció del cèlebre text de Romano Guardini. Al setè capítol, titulat *La primacia del "logos" sobre el "ethos"*, l'autor italià subratlla el següent: «La litúrgia amaga al seu interior alguna cosa que ens convida a posar la mirada i el pensament als estels; que ens recorda el gir immutable i etern de les seves òrbites, i ens parla del seu ordre acordat i harmònic, i del seu majestuós i solemne silenci a la immensitat per on els astres circulen.» (C.C.)

▶ **Romano Guardini, *El espíritu de la liturgia*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Cuadernos Phase, Barcelona 1999, 104 pàg.**

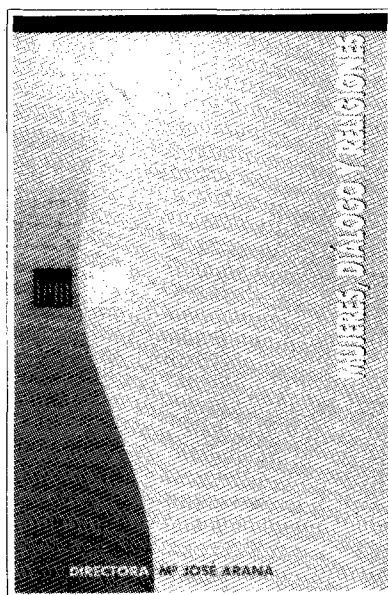

Reflexió sobre el diàleg interreligiós

Avui dia el diàleg ecumènic s'ha constituït en un punt de referència imprescindible per a la construcció del futur i per a la comprensió del nostre present. Vivim en un món plural en totes les seves facetes i, per descomptat, també en l'àmbit interreligiós. Per a la nostra vivència cristiana, això no es tracta d'una dada sociològica més, sinó que ens afecta profundament. «Per a nosaltres això és una crida i una gran responsabilitat. Com a dones, recollim una rica experiència ja iniciada, normalment poc coneguda, i l'entenen com un espai importantíssim de diàleg, reflexió, aprofundiment i solidaritat.» Són paraules de M. José Arana, directora d'aquesta recopilació de nou quaderns.

Aquests dossiers estan escrits per especialistes de diferents aspectes de l'ecumenisme i del diàleg interreligiós. Afronten els temes des de l'experiència, la reflexió i l'òptica de les dones. «Cada butlletí —afirma Arana— aborda un tema i, sense perdre el rigor, mira de fer-ho d'una forma senzilla, variada i creativa i proposa alguns materials de treball; així, pretén una metodologia interactiva i també, sempre que sigui possible, grupal.» (C.C.)

▶ **AA.DD. *Mujeres, diálogo y religiones*. Editorial Desclee De Brouwer, Bilbao 1999, (nou quaderns)**

Claret

com pregar amb els petits

Per a nens i nenes de tres a sis anys

- 14 x 16 cm. 20 pàgines
- Enquadernació en cartó
- Preu: 475 ptes. c/u.

Amb aquesta col·lecció volem ajudar els pares i educadors a iniciar els petits en la pregària, posant els infants en contacte amb el Pare del cel, amb Jesús, amb la colla dels amics de Jesús i amb Maria, la mare de Jesús.

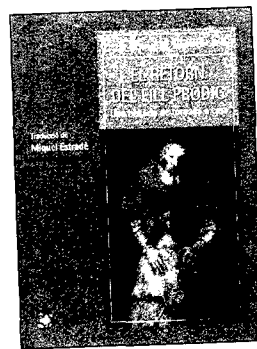
A través d'uns dibuixos dinàmics i d'unes frases senzilles, volem facilitar un diàleg catequètic dels pares i educadors amb el nen o la nena. La col·lecció consta de 4 volums: *Que n'ets, de bo!* (Actituds), *Vull ser el teu amic!* (Conèixer i admirar l'amic Jesús), *Prego com Jesús!* (Obrir el cor al Pare del cel) i *Hola, Maria!* (Conèixer Maria, la mare de Jesús, i confiar en ella).

Henri J. M. Nouwen El retorn del fill pròdig

Una història de tornada a casa

Origen i propòsit del llibre explicats per l'autor: «Una trobada aparentment insignificant amb un póster que representava un detall de l'obra de Rembrandt *El retorn del fill pròdig*, posà en moviment una llarga aventura espiritual que em dugué a una nova comprensió de la meua vocació i em proveí de nova força per a viure-la».

Festa 19. 160 p. 1.800 ptes.

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es

El llibre de la setmana

La vida, pot arribar a ser així?

Submergir-se en les tortuositats de la burocràcia és espantós. Malauradament, això ho sap gairebé tothom, especialment quan per alguna raó obscura, els que estan darrere de les finestretes, o han de posar un segell en l'imprès corresponent, es tornen primmirats, o peresosament rutinaris. Larra ja ho recordava en el seu famós article *Vuelva Vd. mañana*, i d'això, en fa bastants anys.

Però, pel que insinua en la seva faula mordaç l'italià Andrea Camilleri, a Sicília devia ser molt pitjor. O almenys, això és el que es dedueix pel que exposa amb tota mena de detalls epistolars en la seva recent novel·la *La concessió del telèfon*. Una novel·la, d'altra banda, que es llegeix d'una tirada, perquè el seu embolic argumental, tot i ser senzill, resulta divertit, malgrat les reiteracions, i l'inesperat, censurable i dramàtic final del protagonista.

Tot és possible a Sicília... L'illa és una argamassa de gent que viu a l'aguait mutu, i en la qual la sospita, gairebé sempre fundada, és pel que es veu, el factor comú d'aquella societat i ho confirmen constantment els mitjans de comunicació so-

Andrea CAMILLERI,
La concessió del telèfon.
Edicions 62, Barcelona 1999, 170 pàg.

cial, pel·lícules incloses. Per alguna cosa és el país de la màfia, i el lloc on es forgen centenars de conflictes, d'intrigues i d'embolics col·lectius o familiars.

Perquè l'aventura del ciutadà Genuardi Filippo, que intenta que li concedeixin una línia de telèfon per fer progressar els seus negocis de fustes, és rocambolesca dins de la seva simplicitat. Camilleri ha sabut embolicar-la a base d'incloure-hi tots els ingredients de la societat siciliana, que, ho podem assegurar, no es diferencien gaire dels d'altres països del món. Esquivar els obstacles, sortir del laberint dels despatxos oficials, intentar sortir del pas davant dels xantatges, sorprendre's davant de les sospites més impensables... i continuar endavant en l'obstinació, que acaba sent com el «part de la muntanya», perquè després de tant de rebombori ad-

ministratiu, policíac i familiar, el que es busca és un telèfon per concertar cites inconfessables.

I, a la siciliana, tot acaba com ha d'acabar, a l'illa del volcà Etna.

La concessió del telèfon és una narració que es mou entre la burla, el drama i la ironia, i s'avança en la seva lectura alternant la correspondència oficinesca i

rutinària, amb la vida quotidiana, i deixa entreveure, a poc a poc, el fons de la qüestió. Camilleri critica durament, com qui no vol la cosa, uns estaments que s'eternitzen en els seus procediments administratius. I li afegeix la trista realitat dels suborns i de les prevaricacions, que també estaven de moda fa uns anys en el mercadeig de les influències. La «casa de contractació», de què parla Crispín a *Los intereses creados*, de Benavente.

Uns suborns, que són criticats pel que tenen de venalitat pura i dura, i pel que representen, també d'entestament en les venjances personals. El mal anomenat politiqueig, que infecta de manera especial els que ostenten un poder públic, que transformen en un servei personal, i no en una tasca al servei del poble. I aquesta faula, que aparentment és per a la distracció i l'evasió del lector, acaba sent, en realitat, un al·legat contra les corrupcions: les generals i les particulars.

I no creiem que això només passi a la simpàtica illa mediterrània. Sicília som una mica tots, amb telèfon o sense.

Cristóbal Sàrrias

NOU TÍTOL DE LA COL·LECCIÓ «TEATRILLOS», EDITORIAL STJ

LAS COSAS DEL ABUELO

per Enrique Calicó

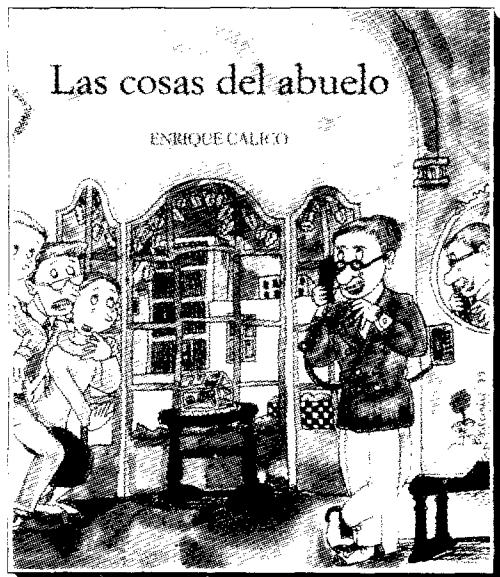
En una època en què els joves clamen per la seva independència total,

¿Com acceptem les llibertats de la gent gran?

¿Els adults trobem inconvenients a la llibertat dels nostres pares?

¿Volem controlar-los i dirigir-los «pel seu propi bé»?

En Lluís i la seva família compartiran junts aquesta experiència en un esperit de Nadal entranyable.

La col·lecció «Teatrillos» narra situacions familiars en clau d'humor, i amb el prisma i l'anàlisi dels valors cristians que els més joves han d'aprendre. Fàcil de representar, és molt adequada per a representacions escolars. Els textos estan amenitzats amb dibuixos de Pilarín Bayés.

Demaneu-lo a la vostra llibreria habitual.

La sardana i la dansa

Cursets per a l'ensenyament de la sardana

A Barcelona, l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona imparteix cursets per a grans i petits, a partir dels 10 anys, els dilluns, de 8 a 9 del vespre, classes de teòrica; i els divendres, també de 8 a 9 del vespre, classes de pràctica, al seu local del carrer del Pi, núm. 6, principal. La durada del curset és de tres mesos. Per a més informació, telèfon 933 188 537.

A Cardedeu, curset de sardanes per a adults de més de 15 anys, cada dijous d'octubre a desembre, a les deu del vespre, a Can Frígol, a l'avinguda Tomàs Balbey.

A Granollers, els dijous del mes de novembre, de dos quarts de nou a les deu del vespre, curset per a totes les edats, a la Casa de Cultura Sant Francesc, carrer Espí i Grau, 1. El curset va començar el 21 d'octubre. El preu d'inscripció és de 2.000 pessetes, però gratuït per als socis de la Casa de Cultura Sant Francesc. Per a més informació truqueu al 938 705 895.

També a Granollers, l'Agrupació Sardanista Granollers fa un curset de sardanes a la plaça de la Porxada, els dissabtes, fins al 4 de desembre, de dos quarts de dotze a dos quarts d'una del migdia. El preu de la inscripció és de 2.000 pessetes

i gratuït per als socis de l'Agrupació. Per a més informació truqueu al telèfon 938 705 895.

A l'Hospitalet de Llobregat, organitzat pel grup sardanista La Florida, per a adults i gent gran, classe cada divendres, de dos quarts de sis a dos quarts de set de la tarda. Les classes es fan al centre cultural Claveles, carrer Clavells, 2 i 4, baixos.

A Martorelles, classes cada divendres de vuit a dos quarts de deu del vespre, per a totes les edats, a l'envelat de la Masia Carrancà.

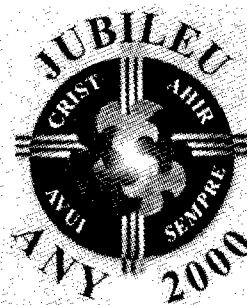
A Mollet del Vallès, curset de sardanes, cada dilluns, de sis a set de la tarda, als locals de Benestar Social del Casal Cultural de Mollet del Vallès.

A Terrassa, l'Agrupació Folklorica Amunt i Crits, a partir del 6 de novembre i fins al 17 de juny, cursets cada dissabte de dos quarts de sis a dos quarts de set de la tarda per a gent de totes les edats, a partir dels 7 anys, als locals del Centre Cívic Maria Aurèlia Capmany, avinguda Àngel Sallent, 55. El preu de la inscripció és de 2.000 pessetes. Es pot ampliar la informació al telèfon 937 851 028.

Josep Ventura

Camí del Gran Jubileu del 2000 (6)

Vic

Celebracions jubilar al bisbat de Vic

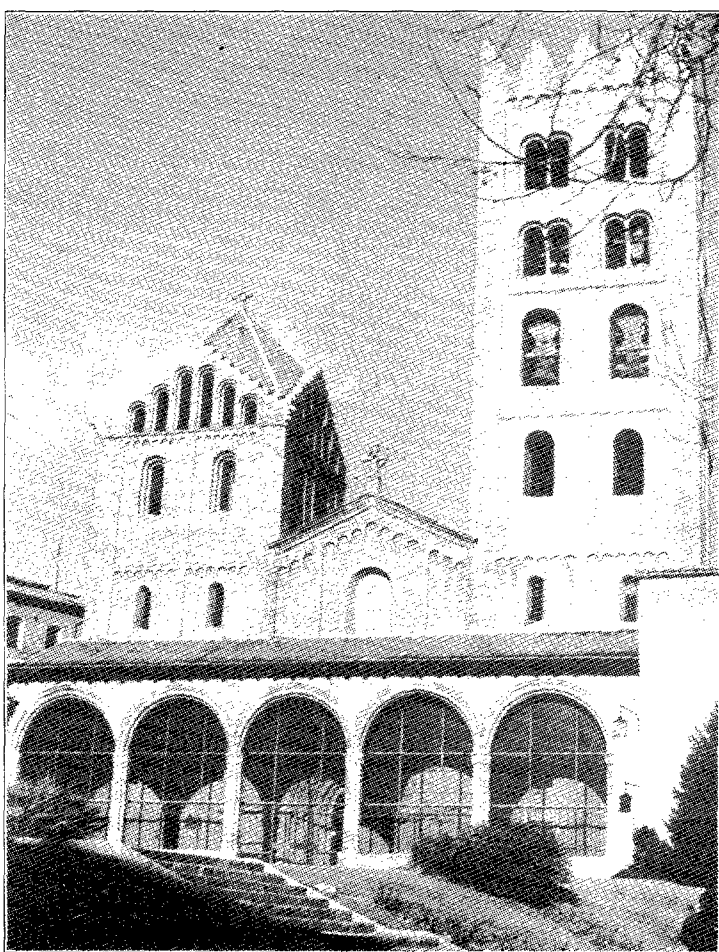
A la diòcesi de Vic el Jubileu de l'any 2000 començarà amb una solemne eucaristia que tindrà lloc el dia de Nadal del 1999 al matí a la santa església catedral. Aquesta eucaristia és adreçada a preveres, religiosos i religioses i als fidels laics de tota la diòcesi. El do de la indulgència jubilar es podrà rebre als següents llocs designats pel bisbe de Vic, Josep Maria Guix, durant tota la celebració del Gran Jubileu de l'any 2000, que no es clausurarà fins al dia de l'Epifania de l'any 2001: la santa església catedral basílica de Vic, la basílica de Santa Maria de Ripoll, la basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa i la basílica de Santa Maria d'Igualada.

Igualment, la indulgència jubilar es podrà rebre a les parròquies i santuaris de tot el bisbat el dia de la festa titular de cada temple i el dia que se celebra l'aplec de cada santuari. L'aplec del Matagalls, al massís del Montseny, es preveu que sigui una ocasió especialment significativa per rebre la indulgència, donada la gran quantitat de persones que s'hi congreguen, cada any, el mes de juliol.

Cal ressaltar que al bisbat de Vic no s'ha organitzat cap pelegrinatge en concret, tot i que aquesta opció resta oberta a les iniciatives particulars.

El «Llibre del Pelegrí»

Amb la finalitat d'incloure unes pàgines elaborades des de la diòcesi de Vic a

El do de la indulgència jubilar es podrà rebre a la basílica de Santa Maria de Ripoll, entre d'altres llocs.

l'edició catalana del *Llibre del Pelegrí*, que s'està preparant des de la Conferència Episcopal Espanyola, s'han fet arribar a Madrid un text de presentació del Jubileu escrit pel bisbe, Josep Maria Guix, una breu història de la diòcesi de Vic, un resum estadístic, informació sobre la divisió territorial, i un mapa de Catalunya i del bisbat de Vic, entre altres documents. D'aquest llibre el bisbat n'ha sol·licitat 2.000 exemplars en llengua catalana perquè puguin ser distribuïts entre la comunitat eclesial. Altres materials que

s'han editat amb motiu del Jubileu són un cartell en dues mides i el material escolar, que ha estat preparat pel Secretariat de la Comissió Episcopal d'Ensenyament. En el cas particular del bisbat de Vic hi ha la intenció d'editar un cartell per als temps forts litúrgics i un petit calendari que recordi les fites del pelegrinatge jubilar.

Escrits sobre el Jubileu

Des de finals de setembre el *Full Diocesà* que es distribueix a les parròquies dels bisbats de Vic, Tarragona i Solsona inclou escrits del bisbe Josep Maria Guix que expliquen què és el Jubileu i quin és el significat dels seus elements més importants.

El primer d'aquests escrits va fer un repàs històric des del primer Jubileu l'any 1300 sota el papat de Bonifaci VIII fins al Jubileu de l'any que ve, que coincidirà amb l'any 2000. Al mateix escrit s'hi explica el sentit del Jubileu com a «abundància de perdó i d'indulgència

pels pecats» i també com a «crida a la conversió».

Un altre escrit se centra en el pelegrinatge, concepte molt lligat a la idea de poble de Déu en marxa, i també d'ascesi, penediment i conversió. També es dedica un capítol especial a la indulgència que distingeix entre la pena eterna i la pena temporal, la qual, comporta una necessitat de purificació.

Fàtima Alemany

Pregàries per al Jubileu

ROMA.— Amb una carta del Comitè Central del Gran Jubileu i la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica adreçada «a les germanes i els germans de clausura» se subratlla el paper positiu i important dels religiosos i les religioses de clausura en el bon èxit espiritual del Jubileu. «Ofert-vos vosaltres mateixos amb Jesucrist al Pare —es llegeix a la carta— col·laboreu en l'obra de la Redempció i participeu plenament en la renovació espiritual suscitada pel Gran Jubileu de l'Any 2000.»

«Us sentim compromesos en la missió del Jubileu», escriuen el president del Comitè Central i el secretari, el cardenal Roger Etchegaray i Mons. Crescenzo Sepe, juntament amb el prefecte i el secretari de la Congregació, el cardenal Eduardo Martínez Somalo i Mons. Piergiorgio Silvano Nesti.

Els signants afegeixen: «Demaneu les vostres pregàries a fi que tots els cristians i tots els homes de bona voluntat puguin participar d'aquests fruits espirituals. Els homes del nostre segle, tan turmentats per la pressió cultural del materialisme i de l'indiferentisme, tenen necessitat de reconèixer que Déu ha aparegut a la humanitat en el seu Verb fet carn.»

«El resultat de l'Any Sant també depèn, i sobretot, de la vostra pregària i de la comunió espiritual de les vostres vides amb tots aquells que, en aquest Any Sant, volen convertir-se i tornar a la casa del Pare. Els pelegrins que a Roma, a Terra Santa, a les catedrals o als santuaris miraran d'aconseguir el gran do de la indulgència, se sentiran units a vosaltres i sostinguts en el seu itinerari de conversió», assenyalen. (VID)

Premis de Civisme

Generalitat de Catalunya

XVIII Premi Serra i Moret
per a obres i treballs sobre civisme
assaig / treball pedagògic / còmic / guió de curtmetratge

XIV Premi Jaume Ciurana a l'actuació cívica juvenil
en la millora de l'entorn natural / a favor de les persones

V Premi Civisme als Mitjans de Comunicació
ràdio / televisió / premsa / web

Per a més informació dirigiu-vos a la
Direcció General d'Acció Cívica
del Departament de Benestar Social o a
l'Oficina de Benestar social més propera
o truqueu al
900 300 500
o bé per internet a:
<http://www.gencat.es/benestar>

Termini de presentacions fins al 31 de gener de 2000

Ha estat molt ben vist un asteroide

No és, certament, una «actualitat» científica notificar que el dia 24 d'octubre de 1998 la NASA llançava a l'espai la sonda *Deep Space 1*, que era la primera d'una sèrie de sondes espacials que es volen enviar a l'espai profund (com indica el seu nom anglès) del nostre entorn planetari, en ordre a escatir dades del sistema solar i, alhora, provar certs sistemes de propulsió de vehicles espacials. Però sí que és d'actualitat comunicar que ara aquesta sonda, la *Deep Space 1*, el dia 30 de juliol passat, a les 7 del matí (hora espanyola) va passar ran de l'asteroide *Braille*, a una distància no superior als 25 km, cosa que, astronòmicament, equival a dir que gairebé el va fregar. Era la primera vegada que un enginy humà es col·locava tan a prop d'un cos celeste sense aterrar-hi.

Tot això ocorregué a uns 189 milions de quilòmetres lluny de la Terra (una mica més de llunyania que la del Sol, que és de 149,5 milions) mentre aquesta sonda corria a 50.000 km/h. Però, per molt alta que fos aquesta velocitat, no va ser pas obstacle perquè la *Deep Space 1* fes milers de fotos de l'asteroide i amb instruments precisos n'examinés la superfície per saber-ne la composició química. Analitzar totes les dades que l'enginy ja ha enviat a la Terra no serà cosa de poques hores. És un treball de paciència que ara estan fent els tècnics de la NASA, que esperen que aquesta feina contribueixi a enriquir el coneixement del sistema solar i poder-ne esbrinar millor la seva història. No cal dir que els felicitem i els desitgem que aquesta anàlisi no els sigui infructuosa.

Desplegament dels paracaigudes de la sonda «Galileo», en el seu descens per les capes atmosfèriques de Júpiter.

Actualitats científiques
Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

L'electricitat i els homes que l'han investigada

47 Com funcionen els ordinadors?

Avui dia tothom coneix la paraula *ordinador*. I fins i tot sap o ha vist com es fa anar. Però ja és més difícil respondre a la pregunta: què és el que fa l'electricitat (els electrons) dins d'aquest aparell, que pugui respondre tan ràpidament al que se li demani? No és de debò meravellós el que hi passa cada cop que hom prem una tecla? Hem de confessar sincerament que no en sabem prou per explicar tots els recursos que utilitza aquest portentós invent per portar a cap el que fa. Ens limitarem a exposar el poc que sabem del fonament en què es basa. Diguem també que la paraula «ordinador» ve directament del llatí *ordinator*, adaptada així mateix, sense cap modificació, pels anglesos (si bé ara prefereixen dir-ne *computer*) i canviant «t» per «d» en català, i així no es confon amb *ordenador*, que vol dir *el qui posa ordre*. Un ordinador, segons la GEC, és «una màquina automàtica que accepta la informació que hom li subministra segons una forma preestablerta, la tracta d'acord amb un conjunt d'instruccions, escrites en un llenguatge adient i enregistrades en una memòria, i en dona els resultats». D'aquesta mena de màquines parlem.

Un matemàtic hi diu la seva

Després de l'ENIAC vingueren ben aviat altres màquines que aplicaren suggeriments d'un matemàtic d'ascendència jueva nascut a Hongria: Janos von Neumann (1903-1957). El seu nom de pila, Janos, es canvià en Johannes durant el temps que visqué a Alemanya i en John quan es nacionalitzà nord-americà. Ja d'infant es mostrà molt dotat per a les matemàtiques. Es doctorà a Göttingen, la Meca alemanya de la recerca matemàtica, i ensenyà a Berlín fins al 1930, en què passà als EUA. a

Princeton, en veure que a Alemanya anaven mal dades per als semites. Fins al 1944 es dedicà amb gran competència a diversos camps de la matemàtica pura (estructura axiomàtica de la teoria de conjunts, teoria de grups, d'operadors funcionals, topologia...) i aplicada (mecànica quàntica, termodinàmica, cibernetica, teoria de jocs...). El llibre que publicà, en col·laboració amb Oskar Morgenstern, el 1944, *Theory of Games and Economic Behavior*, va fer que el seu nom sonés molt en el món empresarial. Era una aplicació a l'economia de la teoria matemàtica sobre els jocs. Va ser un dels científics contractats per estudiar la realització de la bomba atòmica. La primera, recordem-ho, esclatà sobre Hiroshima el 6 de juny del 1945, després que ell hi hagué contribuït establint els models matemàtics dels fenòmens violents i com controlar-los.

Ara bé: un dia d'estiu del 1944 es trobà amb un matemàtic de Filadèlfia, Herman Goldstine, que li parlà de com s'estava fent l'ENIAC. Von Neumann s'hi entusiasma. Anà a visitar-lo i després de veure'n el fonament, decidí planejar com fer una calculadora millor. El 1945 ja publicava una memòria de 101 planes sobre un *Electronic Discrete Variable Computer*, abreujadament EDVAC, traçant les grans línies de l'estructura lògica del tractament de la informació per un ordinador (o computadora) dotada (en la memòria) de les instruccions per resoldre problemes. Avui dia tots els ordinadors funcionen segons els principis que ell va establir. L'EDVAC es construí tot seguit, i ben aviat en vingueren d'altres. El 1950 el *Zephyr* de Huskey (Los Angeles) ja funcionava deu vegades més de pressa que l'ENIAC, i al mateix any l'Univac (Universal Automatic Computer) recopilava les dades de tot el cens en poques hores (s'hau-

rien necessitat 150 matemàtics per fer-ho en un mes).

El nostre home va morir el 8 de febrer de 1957, quan encara no havia complert els 54 anys, víctima d'un càncer d'ossos, malaltia que probablement va agafar per haver-se estat massa temps exposat a la radioactivitat, quan treballava en la preparació de la bomba atòmica.

Com aconsegueix un ordinador la rapidesa del seu funcionament?

El problema que es proposaren resoldre els tècnics poc després de l'invent de les màquines calculadores era reduir-ne la mida i augmentar-ne la velocitat de càlcul. És clar que les dues coses van juntes: si el circuit és més curt també es farà tot més ràpid. Ja sabem que el primer pas que es féu per superar els relés de Aiken va ser substituir-los per vàlvules de buit. Aquesta troballa va originar la primera generació d'ordinadors, els que es feren com l'ENIAC. Després, a partir de 1958, va venir la substitució de les vàlvules per transistors, cosa que ja comportava una reducció dràstica del volum de l'aparell amb un gran estalvi, també, d'electricitat. Els primers ordinadors fets amb transistors s'anomenaren de segona generació. Ja feien uns quants milers d'operacions per segon. A partir de 1964 s'inaugura una nova etapa que en donarà lloc a la tercera generació: va ser la miniaturització dels xips de silici (no ja de germani, com eren els primers). Un prodigi de la tècnica que permet fer 100.000 operacions per segon. Però això encara es millora durant la dècada dels setanta quan s'aconsegueixen un milió d'operacions cada segon amb una nova tècnica de fer els xips cada cop més petits. N'és la quarta generació. Però ara ja hi ha en perspectiva la cinquena...

I què és un *xip*? El mot és la catalanització de l'anglès *chip* (=estella) i designa un element bàsic de la microelectrònica: un substrat de silici (o un altre semiconductor) amb tots els dispositius que componen un circuit integrat. I circuit integrat és un circuit inamovible, petitíssim, compost de transistors, que s'obre o es tanca segons la

informació que rebi. Els transistors que hi ha solen ser del tipus MOS (=Metal Oxyde Semiconductor). Acoplant-ne dos d'aquesta mena s'obté un circuit CMOS (Complementary MOS). La tecnologia dels circuits CMOS es generalitzà en la indústria durant la dècada dels vuitanta. Els circuits integrats es divideixen en lògics i de memòria.

Com es fabriquen els xips? La primera cosa que cal fer és obtenir silici cristal·litzat ultrapur, és a dir que les impureses no arribin a una part per milió. S'obté de la sorra mitjançant reaccions químiques i després, refinant-lo. A continuació es fon i es fa cristal·litzar a partir d'un germen de cristall de silici. Així s'obtenen unes rajoles d'uns 20 cm de diàmetre, que es tallen en porcions d'uns 2 cm (*wafers*, galetes en anglès) i se'n fan llesques de només 0,7 mm de gruix. Es posen al forn a una temperatura adequada i cada llesca queda recoberta d'una finíssima capa d'òxid. A sobre s'hi estén una pel·lícula de resina, que no arribi a 2 microns (mil·lèsimes de mil·límetre). I ara ve la part més delicada: amb llum ultravioleta s'hi dibuixa el circuit (mètode que s'anomena *fotolitografia*) a través d'una màscara perforada que n'és el motlle. Després ve el revelat i un àcid elimina la resina que hi sobra. A la capa d'òxid ja hi tenim el circuit imprès. Ara s'hi projecten ions de material *dopant* (element que fa que el silici sigui bon conductor en un sentit i no en l'oposat) i es fa el muntatge.

Tot això (explicat esquemàticament; en la realitat són quinze les operacions que cal fer) per obtenir uns xips petitíssims. Cada transistor, dins del xip, és de 0,35 microns. Avui dia ja s'han obtingut més de 50.000 circuits integrats en un volum no superior a la mida d'un cigrò. La fabricació de tot això es fa en recintes on pràcticament no hi hagi gens de pols (sales blanques), o sigui que no arribin a 30 les partícules de pols inferiors a 0,12 microns per m³ (en una sala normal n'hi ha 530 milions per m³). No cal dir que els operadors humans hi han d'anar amb escafandra. Un Pentium MMX conté 4,5 milions de transistors, però el pla que els tècnics s'han proposat és d'arribar a ordinadors que en tinguin 4.000 milions..

RÀDIO

Des de les 02.15 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emeten informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazín d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
23.00-00.00 *Planisferi* (anàlisi de l'actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, presentat i dirigit per Carme Catà i Jaume Rocosa. *Dietari de Música i Músics*, presentat i dirigit per Joan Ubéda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (inclou l'espai *Mar de claror*).
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarría i Xavier Cazeneuve.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni París.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *De Pares a Fills* (temes al voltant de la família). En preparació.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol.
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazín d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazín de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música jazz). Presentat per Gemma Abellan.
01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Pròrroga* (resum esportiu). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Ubéda i Roger Padollers.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (biblia i teologia).
00.00-00.10 *Moments a mitjanit* (programa de reflexió). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
00.05-00.30 *Melodies de fe* (música d'inspiració cristiana). Creat i dirigit per Rosa Maria Jané Chueca i Carles Ribalta.
00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat i dirigit per Joan Casas.
01.00-02.00 *Passió pel cant* (programa musical). Presentat i dirigit per Toni Roig.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

RÀDIO BARCELONA

RÀDIO BARCELONA (OM666)
- Diumenge de 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (II part) a Isidre Sola, primer actor del quadre escènic, amb motiu del 75 aniversari de Ràdio Barcelona; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau).

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:
12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Dilluns

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La veu del Bisbe*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Església d'Urgell*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *La veu del Bisbe*
13.00-13.30 *La salut del cos*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Diumenge

08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *El Tresor de la Història*

TELEVISIÓ

Diumenge 21

08.45 *Tiempo de creer*
09.30 *Santa Missa*

Des de la plaça de Sant Pere de Roma, oficiada pel papa Joan Pau II, amb motiu de la canonització del beat Benet Menni i dels màrtirs de Turón.

P. Benet Menni.

Dilluns 22

17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 20

09.30 *Signes dels Temps*

«Els drets dels nens.» 10è aniversari de la Convenció dels drets dels infants.

Altres temes:

- Entrevista a Lady Tabares, protagonista de la pel·lícula *La venedora de rosas* feta amb nens del carrer de Medellín.
- Reportatge: «Els nens ens expliquen els seus drets» amb la participació de Jordi Cots, adjunt al Síndic en temes d'infància.
- Reportatge de la Banda de música dels nens del carrer de Colòmbia i la seva actuació al Palau.
- Mn. Ballarín (reflexió sobre l'Evangeli)

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a les 00.00 h de la nit, pel Canal 33.

Divendres 19

20.30 *Creure avui*

«L'Escola de Teologia del Maresme.» Convidat Josep M. Solà, coordinador de l'escola.

El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada tercer dijous de mes

23.00 *Aquí, tots*

Cada divendres

22.30 *Camí de vida*

Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

NOVEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LES ÀNIMES DEL PURGATORI

Internet

• **SAN PABLO.**— El grup editorial San Pablo ha inaugurat la seva nova pàgina web, www.sanpablo-ssp.es, redissenya-da totalment. Les seves seccions són: no-vetats, llibres, música, vídeos, revista *Cooperador paulino*, llibreries, notícies i família paulina.

Barcelona

• **SANTA CECÍLIA.**— El 21 de novem-bre, a les 12.00, missa polifònica a càrrec de la Capella de Música Burés de Castellbell i el Vilar, sota la direcció de Queralt Comellas. S'interpretarà la *Missa Brevis Sancti Johannis de Deo* de Haydn, diverses obres corals i el salm de la festa de Crist Rei del mestre Josep Pagès i Busom. Lloc: església parroquial de Sitges.

• **TARDA DE CANT.**— El 21 de novem-bre, a les 19.00, concert a càrrec dels alum-nes de la professora Montserrat Pueyo. In-terpretaran obres de Pergolesi, Bach, Händel i Vivaldi, entre d'altres. Més infor-mació: CCU, c/ Villarroel, 81 - Barcelona, tel. 933 233 368, fax 934 546 890.

• **CONFERÈNCIA-COL·LOQUI.**— Sobre l'actualitat cultural i religiosa del mes el 22 de novembre, a les 19.30, amb Àngel Colom. Lloc: c/ València, 244, 1r - Barcelona. Organitza: Fundació Joan Maragall.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 22 de novembre, a les 20.00, concert mil de l'orquestra de cambra Amics dels Clàs-sics, amb la col·laboració de la Coral Madrigalistes de Catalunya. Interpretaran peces de Mozart, Toldrà, Carulli i Schubert. Lloc: saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. El 25, santa missa en commem-oració de la festivitat de santa Cecília i en record de tots els socis difunts. Presidi-rà l'eucaristia fr. Manuel Gutiérrez Ban-dera, o.p., prior del convent de santa Cate-rina dels P. Dominics. Lloc: c/ Ausiàs Marc, 26, 8è - Barcelona, tel. 933 150 399.

• **CENTRE PASSATGE.**— El 22 de novembre, a les 20.00, taula rodona en record de Lluís Antoni Sobreroca, s.j., amb Jaume Filella, Carles Armengol, Jaume Serrano i Anna M. Almuni. El 23, dimarts cultural a càrrec de Josep M. Pas-té, de Setem, sobre el tema *Què són la Bancà Ètica i les inversions solidàries?* Del 25 al 27, de 9.00 a 14.00, curs sobre competència social, dirigit a les persones que realitzin tasques de voluntariat o estiguin interessades en el camp de la inter-venció socioeducativa. Més informació: passatge Mercader, 13 - Barcelona, tel. 932 151 599, fax 932 151 595.

• **CENTRE ECUMÈNIC DE CATA-LUNYA.**— El 24 de novembre, a les 19.30, Manolita Fuentes, membre del Comitè Central del Consell Mundial de les Esglésies, parlarà sobre *El Consell Mundial de les Esglésies i el moviment ecumènic: informacions-reflexions-pro-postes*. Lloc: Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 24 de novembre, a les 19.30, conferència de Salut Camps sobre *La gent gran: una força per al segle XXI?* C/ Roger de Llúria, 13, 1r - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094.

• **SITA.**— El 24 de novembre, el profes-sor de Patristica de la Facultat de Teologia Sant Miquel de Buenos Aires, Alfredo Sáenz, s.i., parlarà sobre la *New age*. Més informació: c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona, tel. 933 026 840, fax 933 170 498, e-mail: emartin4@pie.xtec.es

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMI-NARI.**— El 25 de novembre, a les 18.30, el sotsdirector del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, Mn. Francesc Nicolau, impartirà la conferència *Els pla-netes gegants del sistema solar*. Lugar: c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 600.

• **PARRÒQUIA SANT MEDIR.**— El 25 de novembre, a les 20.00, celebració de l'eucaristia; a les 20.30, conferència de

l'historiador Josep M. Ainaud de Lasarte; descoberta de la placa commemorativa de l'última celebració de l'eucaristia a Catalunya del P. abat de Montserrat, Aureli Maria Escarré, l'11 de març del 1965, al temple parroquial; paraules de record per Mn. Josep M. Vidal i Aunós. Concert de la coral Sant Medir. Lloc: c/ Constitució, 17 - Barcelona, tel. 934 216 527.

• **GIRA FI DE MIL·LENNI.**— El 25 (al temple de la Sagrada Família de Barcelona) i 26 de novembre (a la parròquia de la Mare de Déu de la Llum a L'Hospitalet de Llobregat), a les 21.00, tindrà lloc un concert de preparació per al Nadal i per rebre l'any 2000. Hi participarà el grup Renacer de Guatemala, de la Renovació Carismàtica, que transmet l'anunci de la Bona Nova a través d'obres musicotea-trals.

• **JUBILEU.**— El 26 de novembre, a les 19.30, a l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona tindrà lloc una trobada de pre-paració al Jubileu. Un moment de reflexió i pregària per viure el seu sentit bíblic.

• **AUDIOVISUALS.**— El 26 de novem-bre, a les 19.30, *Argentina, la natura en llibertat*, una projecció dirigida per Jordi Llorens, fotògraf de viatges, i realitzada per Enric Ripoll, tècnic audiovisual. Lloc: Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 188 634, fax 933 171 525.

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació profes-sional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·labo-ració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliura-ment i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teleline.es

«L'home veritablement gran s'até al que és sòlid i no al que és lleuger. Recull el fruit i no la flor. Rebutja això últim i persisteix en allò primer.»

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

Rincón del Silencio c/ Floridablanca, 133, bajos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 331

FUNDACIÓ BALMESIANA I LA SOCIETAT INTERNACIONAL TOMÀS D'AQUINO (BARCELONA)

Us conviden a la conferència que a propòsit de
l'ACORD CATOLICOLUTERÀ

farà el

Dr. FRANCISCO CANALS VIDAL

membre de l'Acadèmia Pontifícia de Sant Tomàs
sobre el tema

«L'HOMÉ ÉS FET JUST GRÀCIES A LA FE, AL MARGE DE
LES OBRES DE LA LLEI»

(Rm 3:28)

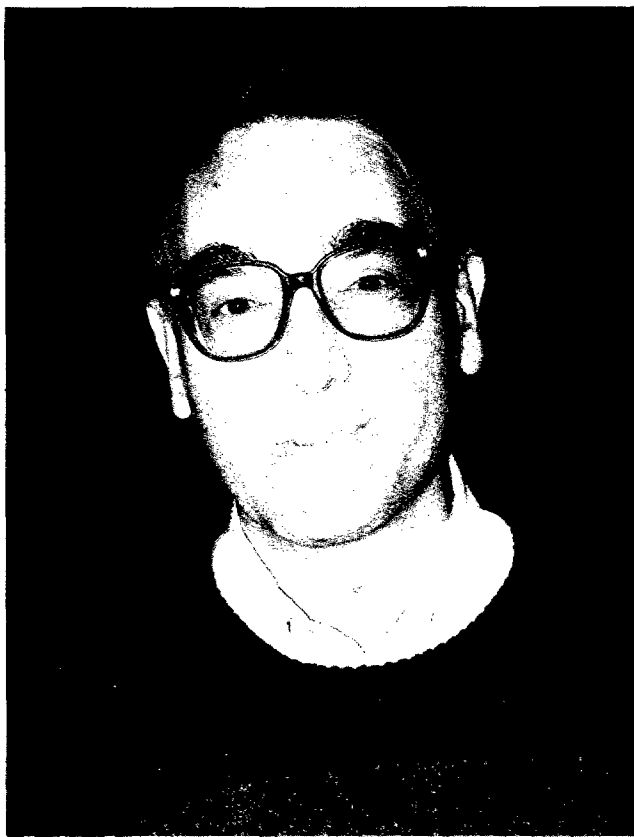
**INTERPRETACIÓ DE SANT TOMÀS A L'ENSENYAMENT
DEL'APÒSTOL PAU**

el dimecres 1 de desembre, a les 19.30 hores,
a l'aula magna de Balmesiana
(Duran i Bas, 9, tel. 933 026 840)

Des del carrer

La nova Comissió Permanent de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), constituïda tot just l'octubre passat, elegia el 8 de novembre fra Enric Castells i Mas (Barcelona, 1938) com a nou president de l'entitat en substitució de l'escolapi Andreu Trilla. Superior provincial de Catalunya de l'orde de Fraternors Caputxins, fra Enric Castells és diplomant en Biblioteconomia i Arxivística per l'Escola Biblioteca Vaticana i diplomant en Litúrgia al Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.

Fra Enric Castells és el nou president de la Unió de Religiosos de Catalunya

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

A deu anys de la caiguda del mur

El 1989, quan queia el mur de Berlín i s'enfonsaven els règims soviètics, algunes veus catòliques parlaven de «revolució de les consciències». Dos-cents anys després de la revolució francesa, un ampli moviment de renaixença espiritual, amb epicentre en la figura de Joan Pau II, semblava apuntar en l'horitzó... Què en resta, deu anys després, d'aquell somni? En abandonar el marxisme, els pobles de l'est han optat per la fe cristiana?

És veritat que la recuperació de la llibertat religiosa ha produït beneficis immensos a les Esglésies de les antigues «democràcies populars». S'han reorganitzat i renovat, han sorgit nombroses vocacions sacerdotals i religioses, s'han obert seminaris i facultats de

teologia, l'ordenació episcopal de preveres que havien lluitat contra l'anterior règim totalitari ha generat prestigi moral. Però, al mateix temps, la llibertat ha fet aparèixer els límits reals d'aquelles comunitats i les dificultats que troba, sempre i a tot arreu, l'anunci de la fe. Com escriu el periodista Denis Lensel, «després del pas del mar Roig —la caiguda del mur— ha vingut la travessia pel desert, a l'espera de la terra promesa».

La desaparició del bloc soviètic pot ser considerada una victòria del model de societat occidental i de les seves formes de vida sobre el sistema comunista. Ara bé, aquell model i aquelles formes no es caracteritzen només per la llibertat i la democràcia. Comporten també un declivi de la fe i un tarannà materialista i hedonista que s'escampa com el fum. No és estrany, doncs, que allò que passava de l'oest a l'est no siguin tant els valors cristians com els de l'individualisme i el consumisme que caracteritzen la nostra postmodernitat.

Polònia és, potser, l'exemple més espectacular. Els catòlics hi han passat d'una situació compacta, gairebé monolítica, a les divisions a les quals estem habituats a l'occident: avui el seu primat, el cardenal Josef Glemp, es troba entre les acusacions del progressisme crític —sobretot en qüestions de moral sexual— que representen els diaris *Tygodnyk Powszechny* i *Gazeta Wyborcza*, i les posicions tradicionalistes de Ràdio Maryja.

També podríem parlar de la proliferació de les sectes a Praga, a Budapest, a Varsòvia. A l'antiga Unió Soviètica han aparegut 13.000 grups religiosos del 1991 ençà.

Una vegada més l'experiència ens demostra que la llibertat ens és, certament, indispensable. L'única cosa que reclamem de la societat civil, deia Pau VI. Pel que fa a la resta, cap situació no garanteix la fe. Ens cal evangelitzar oportunament i inoportunament, refiats només de la força de l'Esperit.

«La vida religiosa també ha de reflexionar sobre el seu present i el seu futur»

—Quins reptes afronta el nou president de la Unió de Religiosos?

—Potenciar, en primer lloc, la comunicació i la presència de la vida monàstica femenina a la URC, i seguir aquesta línia de col·laboració amb entitats de solidaritat com Justícia i Pau, en segon lloc. Volem potenciar també espais de presència i de reflexió per als religiosos joves perquè som pocs i, per tant, cal que se sentin protagonistes en el futur de la vida religiosa a Catalunya. Finalment, i des del Congrés de la Vida Religiosa de Catalunya del 1995, hem de continuar amb l'esforç de reflexió conjunta entre tots els religiosos de Catalunya. És a dir, vivim un procés molt ràpid d'evolució en tots els camps de la vida humana i cal que la vida religiosa també vagi reflexionant sobre el seu present i el seu futur.

—Algunes reflexions concretes sobre la taula?

—Es parla del retorn al carisma original i de la regeneració de la vida religiosa. En el fons hi ha una certa

polarització: d'una banda, volem tornar als orígens espirituals del fundador i, de l'altra, inculturarnos en el temps present i ser significatius en el món d'avui.

—És que el carisma del fundador estava un xic oblidat?

—La pols del temps. La vida religiosa, com totes les institucions, tendeix a endurir-se i a encastellar-se i, en aquest sentit, el Concili Vaticà II va permetre de desfer moltes estructures antigues i començar una nova experiència perquè per damunt de normes i de regles prevalguin les persones i una llibertat d'esperit més gran. L'Església mateixa, però, ens ha convidat a retornar als orígens. O sigui, hi ha tres grans principis: la identitat, això és, el retorn a les fonts tant en l'aspecte personal com en el comunitari: la comunió, que passa per obrir-se a la col·laboració amb l'Església local i els laics, i finalment, la missió, que consisteix a desplaçar el nostre treball del centre a la perifèria o, si es vol, de les classes mitjanes a les més marginades.

—Pel que fa al principi de ser sig-

nificatius en el món d'avui, passa perquè les congregacions religioses s'esforcin a adaptar-se a les noves necessitats?

—Ja ho estan fent. Sentim una mica que estem fent una travessia pel desert, perquè, si bé no sabem com serà d'aquí a quinze o vint anys la vida religiosa, sí que sabem que hi ha unes prioritats: més atenció al món dels marginats i que la vida religiosa sigui autènticament una vida impregnada d'esperit, de pregària i de contemplació. La vida religiosa no és una empresa o una multinacional, sinó que en primer lloc ha de ser una comunitat d'homes i de dones que viuen profundament el misteri de Déu i que intenten viure el compromís d'aquesta fe. Cal precisar que l'experiència profunda del misteri de Déu desemboca sempre en una crida i un compromís a fons amb els homes. El misteri de Déu, en aquest sentit, no porta a tancar-se en un mateix, sinó a la missió i a la comunió.

Carme Munté

Ara mateix

Impromptu

El quarto fosc

Era l'anunci d'un càstig de tortura, quan les trapelleres dels néts feien pujar la mosca al nas de l'àvia que així vetllava perquè es portessin bé. Encara que els néts se la miraven una mica sorneguers, pensant que el càstig no arribaria mai. I és que, en efecte, molt rarament el càstig es produïa. La santa paciència de l'àvia es traduïa en un magnànim somriure de perdó. I si algun dia era inevitable, una llàgrima furtiva creuava la galta de l'àvia... que feia tot el possible perquè ben aviat la llum envaís la tenebra del quarto fosc.

Tot això era en altre temps. Ara els néts la saben molt llarga i els avis són molt benevolents. Ha canviat el ritme de relació familiar, i avis i néts es comuniquen com mai ho havien fet. Ha caigut aquell mur mental que els separava. I se senten com una sola cosa, i es confien mútuament. Per això, jo que sóc avi, em sona malament que algú esgrimeixi la vella amenaça i fins i tot l'executi inexorable, com un botxí de ficció, tancant al quarto fosc a aquell que, si algun delictes ha comès, és no fer cas de les seves propostes, o no contemplar el món i l'Església tal com ell els veu. A més, es bo recordar que el quarto fosc no soluciona res. Potser fa més greu el pecat. El pecat d'incomprensió.

Oriol Camps